

گفت و گو	یادداشت‌های امروز	سرمقاله
ضعف مدیران عامل اصلی عدم رشد بهره‌وری است	گره‌گور بازار مسکن	مرز باریک بین بهره‌وری و بهره‌برداری
تورم، سدر راه بهره‌وری است	مثلث آموزش و ارتقای بهره‌وری	جایگاه بهره‌وری در سیاست‌گذاری صنعت خودرو

بی‌بهره‌ها از بهره‌وری

- ۱ «بهره‌وری» حلقه مفقوده رشد اقتصاد
- ۲ تولید بهره‌ور نیست
- ۳ «بهره‌وری» را قربانی «بهره‌برداری» نکنیم
- ۴ جدال انسان و هوش مصنوعی
- ۵ رابطه دوسویه بهره‌وری و تجارت خارجی
- ۶ بیگانه‌ای به نام بهره‌وری
- ۷ راه ناهموار «بهره‌وری سبز»
- ۸ کمان بدون تیر بهره‌وری در صنعت ساختمان
- ۹ مدیران سنتی حذف شوند
- ۱۰ تولید بدون بهره‌وری معنا ندارد

پرونده
اول خرداد
روز ملی بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف

طراحی: سید علی

"آگهی مزایده شماره ۴۴۴/۱۴۰۲۶۰۰"

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در نظر دارد کلاف گالوانیزه درجه دو خود را از طریق مزایده به فروش برساند. لذا متقاضیان می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۳۰ تا پایان وقت اداری ۱۴۰۲/۰۳/۰۹ جهت بازدید اقلام و دریافت اسناد مزایده به واحد بازرگانی شرکت فولاد امیرکبیر کاشان واقع در کاشان کیلومتر ۱۴ جاده اردستان مراجعه نمایند.

متقاضیان می‌توانند اسناد مزایده را از طریق سایت شرکت فولاد امیرکبیر کاشان به آدرس aksteel.ir دریافت نمایند.

ضمناً متقاضیان می‌بایست اسناد مزایده را تا پایان وقت اداری ۱۴۰۲/۰۳/۰۹ به دبیرخانه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان تحویل و رسید دریافت نمایند.

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۳۱۵۵۰۳۸۲۳۹ و ۰۳۱۵۵۰۳۸۲۳۹ تماس حاصل فرمایید.

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان

آگهی مزایده عمومی

شرکت توکابتن (سهامی خاص) در نظر دارد یک دستگاه لودر WA470 خط ۳ کوماتسو خود را به فروش برساند. متقاضیان محترم می‌توانند در تاریخ یکشنبه ۱۴۰۲/۰۳/۰۷ از ساعت ۹ تا ۱۲ جهت بازدید و دریافت مدارک شرکت در مزایده به آدرس اصفهان، کارخانه ذوب آهن اصفهان، داخل کارخانه، خیابان فدک، شرکت تارابکین مراجعه نمایند.

متقاضیان محترم می‌بایستی یک روز قبل از بازدید جهت اخذ مجوز ورود به کارخانه ذوب آهن با شماره تلفن ۰۹۱۳۳۳۰۷۹۱۵۰ تماس و مشخصات خود را ارائه نمایند.

ضمناً جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت www.toukabeton.ir مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۹۱۳۳۰۷۹۱۵۰ تماس حاصل فرمائید.

شرکت توکابتن (سهامی خاص)

شناسایی تولیدکنندگان و تامین کنندگان «مواد اولیه و مصرفی شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان»

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان به منظور شناسایی و تکمیل بانک اطلاعاتی تامین کنندگان و تولید کنندگان توانمند خود، اقدام به برگزاری فراخوان عمومی جهت اقلام مواد اولیه و مصرفی شامل الکتروود، فرو و آلیاژها، مواد نسوز و غیره نموده است.

لذا از کلیه تولیدکنندگان و تامین کنندگان توانمند در معیارهای نیروی انسانی، بازرگانی و مالی متناسب با موضوع فراخوان دعوت می‌گردد از تاریخ ۱ خردادماه لغایت ۱ تیرماه ۱۴۰۲ نسبت به شرکت در فراخوان اقدام و با مراجعه به وبسایت شرکت به نشانی www.sjsco.ir بخش خرید و فروش، لینک شناسایی، ارزیابی و ارتباط با تامین کنندگان (سامانه SRM مدیریت ارتباط با تامین کنندگان) نسبت به ثبت درخواست عضویت و سپس تکمیل پرسشنامه خوداظهاری اقدام نمایند.

معاونت بازرگانی

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۲/۰۳/۴

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر (سهامی عام) در نظر دارد "خدمات مشاوره نظارت کارگاهی و عالیبه بر عملیات اجرایی احداث ساختمان اداری" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت مهندسی مشاور واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت خدمات مشاوره معتبر با رتبه یک در تخصص ساختمان‌های مسکونی، تجاری، اداری، صنعتی و نظامی از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه نموده و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تامین کنندگان دریافت نمایند. مهلت تحویل پاکات تا ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۰ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه و حضور در جلسه پرسش و پاسخ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۷ مقرر شده است و حضور در جلسه مذکور الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی مزایده عمومی تجدید شده شماره ۱۴۰۲/۰۱/ز (نوبت دوم)

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر (سهامی عام) در نظر دارد "ماشین آلات راه‌سازی مستعمل موجود در انبارهای مجتمع" خود را (به شرح ذکر شده در اسناد مزایده) از طریق مزایده عمومی واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی www.geg.ir بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۰ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از اقلام مربوطه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۸ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مزایده بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مزایده تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

شناسایی سازندگان و تامین کنندگان «قطعات یدکی شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان»

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان به منظور شناسایی و تکمیل بانک اطلاعاتی سازندگان و تامین کنندگان توانمند خود، اقدام به برگزاری فراخوان عمومی جهت اقلام و تجهیزات یدکی کارخانجات احیاء مستقیم، فولادسازی و نورد شامل اقلام مکانیکی، برقی، ابزار دقیق و اتوماسیون نموده است.

لذا از کلیه سازندگان و تامین کنندگان توانمند در معیارهای نیروی انسانی، بازرگانی و مالی متناسب با موضوع فراخوان دعوت می‌گردد از تاریخ ۱ خردادماه لغایت ۱ تیرماه ۱۴۰۲ نسبت به شرکت در فراخوان اقدام و با مراجعه به وبسایت شرکت به نشانی www.sjsco.ir بخش خرید و فروش، لینک شناسایی، ارزیابی و ارتباط با تامین کنندگان (سامانه SRM مدیریت ارتباط با تامین کنندگان) نسبت به ثبت درخواست عضویت و سپس تکمیل پرسشنامه خوداظهاری اقدام نمایند.

معاونت بازرگانی

مرز باریک بین بهره‌وری و بهره‌برداری

عاطفه خسروی سردبیر

بهره‌وری عبارت است از به‌دست آوردن حداکثر سود ممکن با بهره‌گیری و استفاده بهینه از توان، استعداد و مهارت نیروی انسانی، ماشین‌آلات، پول، تجهیزات، زمان، مکان و... که برای ارتقای رفاه جامعه محقق می‌شود.

به‌طور کلی براساس علم اقتصاد، محصولات مختلف با ادغام ۴ عامل اصلی زمین، سرمایه، کار و سازماندهی تولید می‌شوند که بازدهی جداگانه هر یک از این عوامل برای تولید، مشخص‌کننده میزان بهره‌وری هر یک از آنهاست. از طرفی، رابطه تولید با برآیند این عوامل نیز به معنای بهره‌وری کل در اقتصاد است؛ بنابراین امروزه تمام کشورها به رشد بهره‌وری به‌عنوان مهم‌ترین منبع رشد اقتصادی توجه دارند. وقتی بتوان به‌ازای تولید معلومی، منابع کمتری استفاده کرد، می‌توان انتظار فشار کمتر بر محیط‌زیست، کاهش نرخ تمام‌شده محصولات و در نتیجه، رقابت‌پذیری بنگاه‌ها را داشت که در چنین فرآیندی مصرف‌کنندگان نیز منتفع خواهند بود. این استراتژی موردقبول همه کشورهایست و در سند چشم‌انداز ۲۰۲۰ساله ایران نیز آمده است.

باتوجه به اهمیت این شاخص توسعه، در دهه‌های اخیر موضوع «بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف» جایگاه قابل توجهی در ادبیات سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کشور پیدا کرده و جزو یکی از اصول مهم مدیریتی کشور شده است؛ بر همین اساس اول‌خرداد نیز به همین نام در تقویم رسمی کشور نام‌گذاری شده تا توجه همگان به اهمیت این موضوع جلب شود.

این مفهوم برای نخستین بار در برنامه دوم توسعه مطرح شد و از آن پس این شاخص با نوسان‌هایی روند صعودی اما نامحسوس خود را در اقتصاد ایران آغاز کرد. در ادامه این مسیر برنامه‌های تعریف شده برای این شاخص مهم اقتصادی در برنامه چهارم توسعه از اهداف عقب ماند و در برنامه پنجم توسعه نیز اهداف شاخص بهره‌وری، از حالت کمی خارج شد و شکلی کیفی گرفت. اما شواهد حاکی از آن است که در این مسیر موفق نبوده‌ایم و تمام الزامات برنامه‌های توسعه‌ای برای رشد بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف در حد شعارها و الزامات مکتوب باقی مانده و آن‌طور که باید عملیاتی نشده‌اند.

برای آسیب‌شناسی راهی که تا امروز پیموده‌ایم و ترسیم آینده این راه باید ضمن شناسایی مشکلات به اصلاح مسیر روی آوریم. بهره‌وری در شاخص‌های مختلفی مانند سرمایه، نیروی کار، مواد اولیه، انرژی و فناوری محاسبه می‌شود تا در نهایت شاخص کل بهره‌وری در اقتصاد کشور مشخص شود.

به‌استناد گزارش سال ۲۰۱۹ سازمان بهره‌وری آسیایی (APO) بین سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۶، ۲۴ کشور آسیایی ۳۵ درصد رشد اقتصادی ۵.۵ درصدی خود را از رشد بهره‌وری به‌دست آورده‌اند که این نسبت تقریباً ۴ برابر کشور ماست. بسیاری از تحلیلگران معتقدند پایین بودن سطح بهره‌وری در یک جامعه علاوه بر کاهش تولید ناخالص ملی، باعث برهم خوردن موازنه تجاری، پایین آمدن نرخ رشد و حتی بالا بردن آمار تورم و بیکاری می‌شود.

در نقطه مقابل بسیاری موفقیت کشورهای توسعه‌یافته را ناشی از تاکید آنها بر «اقتصاد بهره‌ور» می‌دانند و در بسیاری از کشورهای جهان سوم نبود بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف تمام ابعاد زندگی را تحت تاثیر قرار داده و سبب شکاف و فاصله روزافزون بین کشورهای پیشرفته و کشورهای جهان سوم شده است؛ به‌گونه‌ای که به‌اعتقاد صاحب‌نظران مدیریت و اقتصاد، کشورهای جهان سوم دچار سیکل بسته عدم بهره‌وری هستند، در حالی که عدم بهره‌وری افزایش نرخ تمام‌شده کالا را به دنبال دارد و در ادامه واحد اقتصادی موردنظر با رکود فروش و از دست دادن بازار مواجه و این شرایط موجب حداقل استفاده از امکانات و در نتیجه، نبود کارآیی ابزار، تجهیزات و منابع انسانی می‌شود.

ادامه این سیکل معیوب به کاهش جذب سرمایه‌گذاری برای ایجاد ظرفیت‌های جدید تولیدی و خدماتی می‌انجامد. اما توجه به مقوله بهره‌وری از نگاهی دیگر نیز الزامی است. کارآیی یا بهره‌وری آنچه را که در حال حاضر تولید می‌شود در نظر دارد و آن را با آنچه می‌توان با منابع موجود، یعنی کار، زمان، پول، ماشین‌آلات و... حاصل کرد مقایسه می‌کند. این موضوع از عوامل اصلی تعیین تفاوت میان بهره‌وری و بهره‌برداری است که در این صورت، بهره‌برداری روی کمیت متمرکز است و بهره‌وری روی کیفیت انجام کار و حذف عوامل غیرمفید طی مراحل انجام کار.

در ساده‌ترین شکل، تفاوت بین بهره‌وری و بهره‌برداری تفاوت بین کمیت و کیفیت است. کارشناسان معتقدند گاهی تمرکز بیش از حد بر بهره‌برداری ممکن است کیفیت یا بهره‌وری را در معرض خطر قرار دهد.

در دوره معاصر در تمامی صنایع مخصوصاً صنعت معدن و فلزات، بهره‌وری از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و نباید به قیمت افزایش بهره‌برداری، از بهره‌وری چشم‌پوشی کرد. بهره‌وری به‌ویژه در دوران معاصر که همه منابع طبیعی رو به پایان هستند، نه‌تنها باعث ماندگاری بیشتر آنها می‌شود، بلکه با راهکارهای استاندارد بهره‌وری می‌توان با استفاده از حداقل منابع، کالاهایی با حداکثر کیفیت را در همه صنایع تولید کرد. بنابراین برای تحقق بهره‌وری باید علاوه بر توجه به «اقتصاد بهره‌ور» به تفکیک بهره‌وری با بهره‌برداری نیز توجه داشت. برای دستیابی به اقتصاد بهره‌ور باید به‌درستی از ظرفیت بهره‌وری نیروی انسانی، سرمایه و زمان استفاده کرد. مسئولان در تمام بخش‌های خرد و کلان تصمیم‌سازی نیز باید به تفاوت بهره‌وری با بهره‌برداری توجه کرده و مراقب مرز باریک بین این دو شاخص باشند. بدون شک اگر بهره‌برداری جایگزین بهره‌وری شود در بلندمدت سرمایه‌های انسانی و مادی را تحت تاثیر قرار می‌دهد و فردای سازمان و کشور با مشکلات جدی مواجه خواهد شد.

اقتصاد و توسعه

بی‌بهره از بهره‌وری

سیاست‌گذاران کلان اقتصادی در کشور، از برنامه چهارم توسعه توجه ویژه‌ای به بهره‌وری در رشد اقتصادی هدف‌گذاری شده داشته‌اند و این امر در برنامه‌های پس از آن نیز موردتوجه قرار گرفته است. در برنامه ششم توسعه به‌طورمتوسط سالانه ۸ درصد رشد بهره‌وری پیش‌بینی شده بود که براساس برنامه‌ریزی‌ها باید حدود ۳۵ درصد یا یک‌سوم رشد ۸ درصدی اقتصادی از راه رشد بهره‌وری تحقق می‌یافت؛ اهدافی که به گواه آمار محقق نشده‌اند. باتوجه به اهمیت این گزاره در توسعه اقتصاد در تقویم جمهوری اسلامی ایران، نخستین روز خرداد به‌عنوان روز بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف نام‌گذاری شد. پرونده این شماره ۲۳۲۰ نیز به همین مناسبت منتشر شده است.

شوک‌های بهره‌وری به رشد اقتصادی ایران

بهره‌وری عبارتی است که بعد از انقلاب صنعتی مطرح شد و از قرن بیستم به بعد، توجه به این موضوع کم‌کم قوت گرفت و به اوج رسید و در سازمان‌های بزرگ و کوچک جایگاه پیدا کرد. بهره‌وری در جامعه زمانی تحقق پیدا می‌کند که تمامی بخش‌های تولیدی، اجتماعی و خدماتی سعی در استفاده از یک نظام مناسب بهره‌ور داشته باشند که معمولاً قانون‌گذار می‌تواند با هموار کردن راه‌ها، باعث به‌وجود آمدن بهره‌وری شود و عامل انسانی در راه تکامل آن کوشش کنند. امروزه دستیابی به رشد اقتصادی از طریق ارتقای بهره‌وری از مهم‌ترین اهداف اقتصادی کشورها به شمار می‌رود. مصادیق بهره‌وری به‌طور صریح و ضمنی در برنامه‌های توسعه اقتصادی قرار گرفته و تحقق سهم ۳۰ درصدی بهره‌وری در رشد اقتصادی برنامه توسعه پنجم و ششم توسعه هدف‌گذاری شده است. برنامه‌هایی که البته محقق نشده و کارشناسان با بررسی ریشه‌های عقب‌ماندگی بهره‌وری از اهداف برنامه به بیان پیشنهادها و راهکارهایی پرداخته‌اند.

ضعف در شاخص بهره‌وری تولید

رشد تولید و شرایط رکود می‌شود. به نظر می‌رسد رشد اقتصادی مبتنی بر ارتقای بهره‌وری، یگانه راهکاری است که قابلیت همزمان مهار تورم و رشد تولید را داراست. پیشوایی با ابراز تاسف درباره وضعیت شاخص‌های اقتصادی در دهه ۹۰ گفت: از جمله آنها شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید بسیار ناگوار بوده است، به طوری که در این بازه زمانی متوسط رشد اقتصادی حدود ۱.۱ درصد و رشد شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید ۰.۴- بوده است. این عملکرد نامناسب موجب شد که اهداف برنامه ششم توسعه کشور محقق نشود و عملکرد اقتصادی کشور انحراف قابل‌توجهی از وضعیت

رئیس سازمان ملی بهره‌وری ایران از رشد قابل توجه بهره‌وری حوزه‌های صنعت و معدن در ۲ سال اخیر خبر داد و گفت: رشد شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید در ۲ سال اخیر در ۲ حوزه صنعت و معدن به‌ترتیب حدود ۳ و ۳ درصد بوده است. این توفیق در حالی به‌دست آمده که متوسط رشد شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید در بخش صنعت در بازه ۱۵ساله اخیر نزدیک به صفر بوده است. دستیابی همزمان به مهار تورم و رشد تولید از طریق رشد اقتصادی مبتنی بر نهاده؛ یعنی رشد سرمایه‌گذاری و رشد اشتغال، بسیار سخت باشد؛ چرا که افزایش نهاده به‌طورمعمول باعث افزایش تقاضای کل و در نتیجه تورم می‌شود. از طرف دیگر، سیاست‌های انقباضی برای مهار تورم منجر به کاهش

چرخه بهره‌وری از تولید تا بازار

تولید اتوماتیک و مبتنی بر برنامه‌ریزی‌های کامپیوتری روزه‌روز پیشرفته‌تر می‌شوند، سرعت تولید محصول در واحد زمان نیز بالا رفته و باعث رقابت شدید تولیدکنندگان برای عرضه پایدارتر و بیشتر به بازار مصرف شده است. اما آیا باتوجه به شرایط تحریمی این گونه فناوری‌ها تا چه حد وارد صنعت کشور شده‌اند؟ با فرض اینکه این گونه فناوری‌ها وارد شده باشند، نکته این است که آیا نظام تولید کشور با نظام توزیع در تعامل و هماهنگی است یا خیر؟ اگر این ارتباط وجود نداشته باشد، تولیدکنندگان ما باوجود داشتن تمام این فناوری‌ها بهره‌وری نخواهند داشت، چرا که تقاضای واقعی شناسایی نشده است.

امیرحسین صبرفی - کارشناس صنعت - عضو اتحادیه صنفی قطعات خودرو تهران: تولیدکننده، توزیع‌کننده، فروشنده و مصرف‌کننده نهایی، ۴ عنصر اصلی ساده‌ترین یک مدل زنجیره تامین هستند. معنای کلی بهره‌وری هم کارآیی به‌علاوه اثربخشی است؛ یعنی «درست انجام دادن کار» به‌علاوه «انجام دادن کار درست»، اما اینکه این دو مفهوم چه مقدار روی یکدیگر می‌توانند اثرات مثبت یا منفی داشته باشند، نیازمند تحلیل آنها در ساختار کنونی بازار و نظام تولید است. با این تعریف بهره‌وری در تولید در ۲ بعد بالا می‌رود.

کمیورث فتح‌الله کرمانشاهی - معاون کل اسبق سازمان توسعه تجارت:

تولید قیمتی را از کالاهای تولید داخل سلب می‌کند. همچنین از سویی دیگر، صادرکنندگان نیز باید بهای نهایی کالاهای برای صادران بدانند و براساس آن بازارهای صادراتی هدف را پوشش دهند، در غیر این صورت، جز افزایش قیمت‌ها در بازارهای داخلی، شاهد از دست رفتن فرصت‌های تجارت خارجی خواهیم بود. در توضیح این موضوع باید گفت غیر از شرط رقابت‌پذیر بودن نرخ کالاها، بهای تولیدات نیز باید از ثبات نسبی برخوردار باشد. این مسئله اهمیت بهره‌وری چرخه تولید، مقرون به‌صرفه بودن کالاهای داخلی و مزیت قیمتی را به‌وضوح نمایان می‌کند. یک فعال تجاری با هر سختی بازار جهانی برای تولیدات ایرانی کسب می‌کند و باوجود تمام مشکلات اعم از تحریم‌های اقتصادی و رقابت با سایر کشورها، می‌تواند قراردادی را برای صادرات منعقد کند. صادرکنندگان در این روند باید در فضایی شفاف به خریداران خود ضمانت برای تحویل کالا بدهند. حال اگر شرایط داخلی برای تولید تغییر کند و با هرگونه بی‌ثباتی در واردات، صادرات یا روند تولید مواجه شویم، صادرکنندگان نمی‌توانند به تعهدات خود عمل کنند. در نتیجه، بازارهای صادراتی برای ایران از دست خواهند رفت. این موضوع نکته‌ای است که باید دولت تقویت تولید داخلی، مهار تورم و رفع مشکلات تولیدکنندگان را در اولویت و کالاهای واسطه‌ای از خارج کشور دارد. هرگونه تغییر ناگهانی در نرخ محاسبه تعرفه‌های گمرکی منجر به افزایش نرخ تمام‌شده کالاهای نهایی وارداتی و مواد اولیه برای تولید خواهد شد. باید تاکید کرد این اتفاق، بهره‌وری چرخه تولید در کشور را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد و

۵ گام برای ارتقای بهره‌وری در معدن

آسیب‌ها و شرایط خاص خود را دارد و باید برای هر قسمت و فعالیت معدنی، نسخه مرتبط به آن را پیچیده، نه اینکه یک نسخه را برای همه تجویز کرد. بنابراین باید به‌شکلی جلو برویم که معدنکار و فعال معدنی به‌صورت خوداظهاری، بدون ترس مشکلات و چالش‌های خود را مطرح کند. در این صورت می‌توان با این اطلاعات، مراحل مختلف ارزیابی نیاز متخصصان را بررسی کرده و به فکر راه‌حل بود.

۳- بزرگ‌ترین مشکل برای ارتقای بهره‌وری در بخش معدن، مشکلاتی است که از یک‌سوی، در ارتباط با دولت و نهادهای سیاست‌گذار وجود دارد و از سوی دیگر، در مسیر تامین ابزار و ماشین‌آلات موردنیاز قرار گرفته است.

۴- نکته دیگری که نمی‌توان از آن غافل شد، نقش مخرب تحریم‌هایی است که بر کشور ما تحمیل شده و به‌این‌ترتیب، ارتباط ما را با بازار جهانی دچار مشکل کرده است.

۵- پیش‌نیاز بهبود و ارتقای بهره‌وری در بخش معدن، ارتباط بیشتر دولت با این بخش و تعامل سازنده‌تر با فعالان است، تا در قدم اول موانع بزرگ پیش‌پای این صنعت برداشته و دست تولیدکنندگان برای فعالیت باز و در مرحله بعد اهداف و استراتژی‌ها تعریف، روش جذب و تربیت سرمایه‌های انسانی معین و نقشه راه رسیدن به اهداف ترسیم و در نهایت رضایت‌دنی‌نفعان جلب شود.

کارشناسان می‌گویند بزرگ‌ترین مشکل ارتقای بهره‌وری معدن، چالش‌هایی است که از یک‌سوی در ارتباط دولت و نهادهای سیاست‌گذار وجود دارد و از سوی دیگر، در مسیر تامین ابزار و ماشین‌آلات قرار گرفته، بنابراین باید برای رفع این مشکلات پیشنهادها یادشده را عملیاتی کرد.

علی‌خان نصرامفغانی - فعال معدنی: وقتی درباره بهره‌وری صحبت می‌کنیم، باید آن را ترکیبی از اثربخشی و کارآیی معنی کنیم. اثربخشی به‌معنای اجرای کارهای درست و کارآیی به‌معنی اجرای درست کارها است؛ اگر ترکیبی از این دو را با هم داشته باشیم، بهره‌وری در یک سازمان بالا خواهد رفت؛ چه این سازمان کارخانه صابون‌پزی باشد، چه در زمینه استخراج مواد معدنی یا فرآوری فعالیت کند.

در حقیقت، مفهوم اقتصادی بهره‌وری آن است که بتوان روندی را طی کرد که با کمترین منابع مالی، بیشترین محصولات را تولید کنیم. از دیدگاه معدنی، بهره‌وری را می‌توانیم ایجاد ارزش‌افزوده در هر فعالیت معدنی تعریف کنیم. برای تحقق این برنامه موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

۱- نخستین و مهم‌ترین عامل تاثیرگذار در بالا رفتن بهره‌وری، بهره‌وری درست و مناسب افراد حرفه‌ای است که تجربه و علم کافی برای تصدی پست‌های مدیریتی اجرایی را به‌ویژه در سطح کلان دارند. باید به تربیت نیروی انسانی کارآمد هم توجه ویژه‌ای شود. این موضوع باید، هم در سطح نیروی مهندسی موردتوجه قرار گیرد و هم در بخش کارگری تا با تربیت نیروی متخصص به‌صورت کارپردی، بهره‌وری افزایش یابد.

۲- دومین کاری که می‌توان در بالا رفتن بهره‌وری انجام داد، آسیب‌شناسی و ارزیابی سازمان‌های فعال در معدن است. وقتی می‌بینیم میزان بهره‌وری در معادن پایین است، به این نتیجه می‌رسیم که نیاز داریم سامانه‌های بومیایی داشته باشیم که اطلاعات فعالیت‌های معدنی و تولید معدنی را جمع‌آوری کنند و مرتب بروزرسانی شوند تا آسیب‌شناسی انجام گیرد و مشکل اصلی پیدا شود. هر بخش،

به تحلیل روند شاخص بهر هوری پرداخت

«بهر هوری» حلقه مفقوده

رشد اقتصاد

بر بهره‌وری کار، بهره‌وری کل عوامل تولید نقش اصلی را دارد چون در صورت ضعف این عامل، در بلندمدت بازدهی سرمایه‌گذاری به شکل مستمر کاهش می‌یابد و بهبود کیفیت سرمایه‌انسانی و تعمیق سرمایه هم نمی‌تواند به رشد اقتصادی بلندمدت بینجامد. بنابراین رشد بهره‌وری نیروی کار و رفاه بلندمدت مردم منوط به بهبود کار ایی ترکیب عوامل تولید است. بررسی هانسان می‌دهند در فاصله سال‌های ۸۴ تا ۱۴۰۰ رشد بهره‌وری نیروی کار ۱.۲ درصد بوده که بیشتر از رشد این شاخص در برنامه ششم و سال ۱۴۰۰ است. میزان بهره‌وری نیروی کار نشان می‌دهد که هر فرد چه اندازه ارزش افزوده تولید می‌کند. سطح بهره‌وری نیروی کار می‌تواند معیاری برای تمرکز بر هر بخش و اولویت قرار دادن آن، جهت دستیابی به رشد اقتصادی باشد. باید توجه کرد که ماهیت بخش‌ها متفاوت و برخی بخش‌های چون فناوری اطلاعات کابری و بخش‌هایی چون نفت و گاز سرمایه‌بر است. میانگین سطح بهره‌وری نیروی کار در کل اقتصاد ایران ۲۳۲ میلیون تومان در سال ۱۴۰۰، به‌ازای هر کار گر بوده است. میزان این شاخص در بخش صنعت بیش از میانگین بخش‌های دیگر و بهره‌وری ساختمان کمتر از دیگر بخش‌هاست.

از سوی دیگر، رشد بهره‌وری کل عوامل تولید، نفت و گاز، صنعت، حمل‌ونقل، انبارداری و سایر خدمات در سال ۱۴۰۰ بیش از برنامه ششم و میانگین بلندمدت اقتصاد بود. عملکرد مطلوب بخش‌هایی چون ارتباطات، معادن و تاحدی کشاورزی در کنار عملکرد نامطلوب بخش ساختمان و نفت می‌تواند در راستای تدوین برنامه هفتم توسعه مورد توجه قرار بگیرد. از سوی دیگر، رشد سالانه بهره‌وری سرمایه کل اقتصاد در سال ۱۴۰۰ و برنامه ششم (۹۵ تا ۱۴۰۰) به‌ترتیب ۳.۹ و ۰.۵ درصد محاسبه شده است. رشد سالانه این شاخص در فاصله سال‌های ۱۳۸۴-۱۴۰۰-۰.۷ درصد بوده است.

جزئیات دیگر نشان می‌دهند بهره‌وری کل عوامل تولید در رشد درآمد سرانه کشور از آغاز دولت نهم، تا پایان دولت دوازدهم روندی کاهنده داشته‌است. مولفه‌های بازار کار و تعمیق سرمایه نیز در برنامه ششم موجب کاهش درآمد سرانه شده‌اند. رشد بهره‌وری نیروی کار در سال ۱۴۰۰ و طول برنامه ششم نیم درصد بوده است. در این دوران، رشد بهره‌وری کل عوامل تولید مثبت و میزان تعمیق سرمایه به‌دلیل کاهش میزان سرمایه‌گذاری منفی بوده است.

بهره‌وری نیروی کار چگونه افزایش می‌یابد؟

درآمد سرانه از دیگر شاخص‌های مهم برای سنجش میزان رفاه جامعه و کیفیت زندگی توده‌های مردم است. افزایش درآمد سرانه از راه افزایش بکارگیری نیروی کار و رشد بهره‌وری نیروی کار حاصل می‌شود. رشد درآمد سرانه از طریق افزایش نرخ بکارگیری نیروی انسانی، محدود است و خود تا به عوامل ساختاری اقتصاد بستگی دارد. اما افزایش بهره‌وری نیروی کار ظرفیت بیشتری برای رشد دارد و بخش عمده افزایش درآمد سرانه کشورهای پیشرفته حاصل افزایش بهره‌وری در این بخش است.

بهره‌وری نیروی کار عبارت است از نسبت ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی به‌نهاده نیروی کار استفاده‌شده در تولید. بهره‌وری نیروی کار از سنین رشد آغاز و در ۴۵ سالگی به اوج خود می‌رسد. در کنار افزایش توانمندی و مهارت طبقه کارگر، انگیزه عاملی محوری است. رشد انگیزه با اتصال بهره‌وری به نظام جبران خدمات کارکنان و ارتقا، انصاف و ابقای مدیران راهکاری موثر به نظر می‌رسد.

گزارشی رسمی در سال ۲۰۲۰ میلادی، که به رقابت‌پذیری جهانی می‌پرداخت، در مولفه «همبستگی حقوق و دستمزد با بهره‌وری» ایران در رتبه ۱۲۶ از ۱۴۳ کشور را به‌دست آورد که بیانگر وضعیت نامناسب کشور است. در میان عوامل موثر

دهه ۹۰ مقطعی ناگوار برای اقتصاد ایران بوده، به‌نحوی که شاخص‌های اقتصادی در این دهه وضعیت نامناسبی داشته‌اند. نبود فضای بانیات اقتصادی، شرطی شدن اقتصاد به عوامل برون‌زا و انضباط ضعیف پولی و مالی از مهم‌ترین دلایل عملکرد ضعیف اقتصاد در دهه گذشته بوده است. در طول دهه ۹۰ متوسط رشد اقتصادی ۱.۱ درصد و رشد شاخص بهره‌وری کل عوامل -۰.۴ درصد بوده است. این عملکرد در حالی به‌دست آمده که در برنامه ششم توسعه رشد اقتصادی ۸ درصدی هدف‌گذاری شده که تحقق یک‌سوم آن از محل بهره‌وری تعیین شده بود.

گفتنی است شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید، بدون نفت، به بالاترین میزان خود در ۱۵ سال اخیر رسیده است. این شاخص اگر تداوم داشته باشد، می‌تواند امسال به بالاترین میزان در یک دهه گذشته هم برسد. رشد اندک موجودی سرمایه در دو سال گذشته، نگرانی‌هایی درباره ادامه رشد اندک چند سال اخیر را به وجود آورده است. سرمایه‌گذاری و بهره‌وری اثرات متقابل بر یکدیگر دارند و رشد بهره‌وری در بلندمدت بدون سرمایه‌گذاری کافی، امکان‌پذیر نیست.

تعمیق سرمایه به‌محرك بهره‌وری

تعمیق سرمایه به‌معنای مجهز شدن نیروی کار به فناوری‌های سخت و نرم موردنیاز است. تجربه جهانی نشان‌دهنده آن است که تعمیق سرمایه در طول زمان نقش چشمگیری در افزایش بهره‌وری کار داشته؛ به‌گونه‌ای که بخش قابل توجهی از رشد اقتصادی مروهون انباشت سرمایه و تعمیق آن در اقتصاد بوده است.

در طول سال‌های اجرای برنامه ششم تعمیق سرمایه اغلب روندی منفی داشت. این مهم نشان می‌دهد نه تنها تعمیق سرمایه موجب رشد بهره‌وری نیروی کار نشده که به‌صورت منفی رشد آن را کاهش و رفاه اجتماعی را تضعیف کرده است.

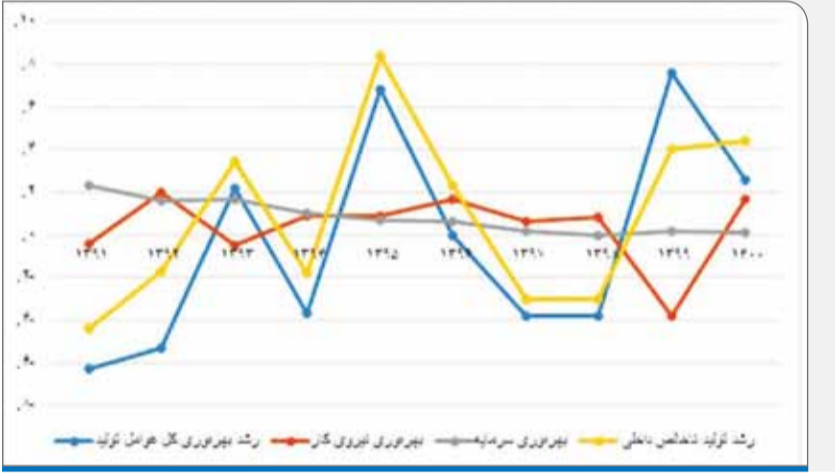
بهبود وضع موجود است. بر این اساس، بهره‌وری نهاده‌ها و عوامل تولید و ارتقای بهره‌وری تحقق می‌یابد. خلاف رشد گسترده یا نهاده‌محور که بر بسط کمی منابع انسانی و سرمایه به‌عنوان موتور محرک رشد اقتصادی متکی است، رشد بهره‌وری‌محور، بر استفاده اثربخش از منابع موجود متمرکز است.

بنابراین ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید، در مقابل رشد گسترده، منجر به رشد عمیق می‌شود. اگر رشد عمیق نیز بدون بسط منابع و عوامل تولید در بلندمدت ممکن نیست، اما به‌طور کلی، تنها رشد عمیق است که می‌تواند تضمین‌کننده رشد اقتصادی پایدار و بهبود کیفیت زندگی جوامع باشد. در این گزارش تحلیلی به بررسی روند شاخص بهره‌وری پرداخته و در نهایت به ساخت حلقه گمشده رشد اقتصادی رسیده است. آژانس بهره‌وری اروپا، بهره‌وری را یک دیدگاه فکری می‌داند که در تلاش برای

مفهوم شدت مصرف انرژی برای محاسبه ناپه‌وری اقتصاد یک کشور مورد استفاده بوده و از طریق نسبت کل انرژی مصرفی به تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شود. برای محاسبه این شاخص مصرف انرژی در تمام بخش‌ها اندازه‌گیری می‌شود که متاسفانه در این زمینه ایران شرایط نامناسبی دارد. شدت مصرف انرژی در ایران دو برابر چین و ۲.۵ برابر متوسط جهانی است.

ایران امروز دارایی بیشتری از میزان شدت مصرف انرژی جهان است. با توجه به این مهم، یکی از اولویت‌های اصلی کشور برای ارتقای بهره‌وری در حوزه انرژی است. شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید، تغییر در ترکیب تمام عوامل تولید و اصلاحات ساختاری در نظام تولیدی را نشان می‌دهد. این شاخص از مهم‌ترین نماگرهای نشان‌دهنده رشد بلندمدت اقتصادی کشورهاست.

بخشی از رشد اقتصادی که نمی‌توان آن را به افزایش کمی نهاده‌های تولید، یعنی رشد موجود سرمایه و رشد ساعات اشتغال نسبت داد را رشد حاصل از بهره‌وری کل عوامل تولید نام‌گذاری کرده‌اند. از آنجا که این رشد، ناشی از استفاده بهینه از منابع است، کیفیت رشد را نشان می‌دهد و پایداری، استمرار و فراگیری رشد اقتصادی منوط به وجود رشد اقتصادی حاصل از بهره‌وری کل عوامل تولید است. با توجه به تاثیرات مهم نفت و گاز بر عملکرد اقتصاد ایران، تجزیه رشد اقتصادی به تفکیک کل اقتصاد و اقتصاد بدون نفت می‌تواند نکاتی را بیان کند.

صفر تا ۱۰۰ جذب نقدینگی در پلتفرم «بتا»

● در مقابل هم اگر بخواهیم سرمایه‌پذیران و تولیدکنندگان را تقسیم کنیم به سه روش خلق ارزش برای یک تولیدکننده می‌رسیم:

گروه اول، کسب و کارهایی هستند که در وصول مطالبات فروش مشکل دارند. در این صورت بتا محصولات آماده را از شرکت‌هایشان خریداری می‌کند و در انبارها نگهداری می‌شود تا در فضای آنلاین با سرعتی بالاتر از فضای فیزیکی به فروش برساند. در واقع ما وصول مطالبات فروش آن‌ها را سرعت می‌بخشیم.

گروه دوم شرکت‌های کوچک و متوسطی هستند که پول کافی برای تولید به اندازه ظرفیت کارخانه ندارند ولی فروش کافی دارند. بتا با دعوت از سرمایه‌گذاران، هزینه‌های تولید بیشتر را تامین می‌کند تا کارخانه‌ها از تمام ظرفیت تولید خود استفاده کنند. در این روش با افزایش تولید، صرفه اقتصادی برای تولید ایجاد می‌شود و سود حاصل از آن را با سرمایه‌گذار تقسیم می‌کنند. گروه سوم شرکت‌های خدماتی یا تولیدی هستند که می‌خواهند مواد اولیه را به مقدار بیشتری تهیه کنند تا ریسک تولید را کاهش دهند. بتا مواد اولیه آن‌ها را به‌طور عمده خریداری می‌کند و به این علت در تولیدات آینده از مواد اولیه‌ای استفاده می‌کنند که قیمت کمتری نسبت به قیمت بازار دارد و به سود می‌رسند. این سود با سرمایه‌گذاران تقسیم می‌شود.

چه ضمانتی برای این سه مدل دارید؟

ضمانت‌هایی برای سرمایه‌گذاران داریم. بتا در ابتدا از شرکت‌ها اعتبارسنجی می‌کند. محصولات حواله‌هایی خواهند داشت که به نام سرمایه‌گذار صادر می‌شود. بازدیدهایی از انبارها هم خواهیم داشت تا خللی در انجام کار وارد نشود. همچنین بازرسی‌هایی نیز در دوره تولید داریم. همچنین وثیقه‌هایی هم از شرکت‌های تولیدکننده می‌گیریم. چک مشتری هم گاهی دریافت می‌کنیم. اغلب مازاد وثیقه می‌گیریم که برای سرمایه‌پذیر ایجاد مشکل نمی‌کند اما برای سرمایه‌گذار ایجاد اطمینان می‌کند که این یک کسب‌وکار واقعی است.

فرا نقدینگی مردم به سمت بازارهای تورم‌آفرین سکه و دلار، دست به دست کردن‌های خودروهایی خشک ملی و مسکن‌های خالی از سکنه‌ای که در انتظار رشد اجاره‌بها و افزایش قیمت متر به متر، آجر می‌فرسایند و رنگ می‌بازند، همه و همه گواه اقتصادی است که دولت نمی‌تواند به تنهایی و بدون کمک گرفتن از استارت‌آپ‌ها و بخش خصوصی به بهبود آن، امید ببخشد.

با وجود دشواری‌های مدیریت اقتصاد، در سال‌های اخیر، نیروهای انسانی متخصص با کسب مهارت‌های جدید و نوآوری توانسته‌اند راه‌هایی جدید و امیدبخش برای کمک به کسب و کارهای سنتی و حفظ حیات و رشد تولید طراحی کنند که البته گاهی به دلیل همخوانی نداشتن مجوزها با نوع فعالیت آن‌ها با آینده‌ای مبهم روبرو شده‌اند.

یکی از این گروه‌ها که موفق به ایجاد پلتفرمی برای هدایت سرمایه‌های مردمی و نقدینگی به سمت تولید شده است از مزیت‌های جذاب استفاده از مهندسی مالی می‌گوید. آنچه می‌خوانید گفت‌وگوی با امیررضا شفاعت، رئیس هیات‌مدیره و بنیان‌گذار پلتفرم سرمایه‌گذاری در زنجیره تامین «بتا» است:

● در ابتدا درباره روش کار این پلتفرم توضیح دهید:

پلتفرم «سرمایه‌گذاری در زنجیره تامین بتا»، به طور کلی به نمایندگی از سرمایه‌گذاران در شرکت‌های نیازمند سرمایه، سرمایه‌گذاری می‌کند. تنها نکته‌ای که سرمایه‌گذار باید دقت کند و در پلتفرم ما باید خودش تصمیم بگیرد این است که کدام قرارداد را می‌خواهد!؟

مسلم است که باید روی محصولی سرمایه‌گذاری کند که پیش‌بینی می‌کنند، آن کارخانه مدیریت موثرتری دارد تا در نتیجه سود بیشتری به دست آورد. سرمایه‌گذار لازم است بررسی کند کدام شرکت کارتر است و محصولش خواهان بیشتری داشته و فرایند خرده‌فروشی سریع‌تر انجام می‌شود.

● چه انتظاری از مسئولان داشته و نیاز به چه حمایتی دارید؟

از فرابورس و نهادهای ذی‌ربط انتظار داریم مجوزهای خاص این کسب و کار را به ما بدهند. بعضی از مجوزها با نوع کسب و کار ما همخوانی ندارد. ما نباید آنچنان درگیر بروکراسی شویم که فعالیت اصلی باز بمانیم. اگر معاونت علمی ریاست جمهوری تفاهنامه‌ای با فرابورس داشته باشند که ما ضلع سوم آن باشیم می‌توانیم به طور قانونی فعالیت داشته باشیم و مشکلات زیادی از تولید را رفع کنیم.

در حال حاضر البته مجوزهایی وجود دارد اما با کار ما همخوانی دقیقی ندارد. سال ۱۴۰۱ را مقام معظم رهبری «سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» نام‌گذاری کردند که این نشان‌دهنده اهمیت حمایت از دانش‌بنیان‌ها و استارت‌آپ‌ها است و سال ۱۴۰۲ نیز به عنوان «مهار تورم و رشد تولید» نام‌گذاری شده است. تاکید رهبر معظم انقلاب بر رشد تولید است و این فرایندی نیست که دولت بتواند بدون بهره‌گیری از استارت‌آپ‌ها و بخش خصوصی طی کند. امیدواریم با همکاری‌هایی که می‌شود بتوانیم در خدمت تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران بوده و سرمایه‌ها را از بازارهای تورم‌آفرین به سمت تولید با کیفیت ایرانی سوق دهیم.

چرا که سرمایه‌گذار صاحب کالایی می‌شود که قیمت خرده‌فروشی آن مشخص است. وقتی تورم افزایش می‌یابد قیمت محصول نسبت به بازار رقابتی می‌شود و زودتر به فروش می‌رسد، سرمایه زودتر برمی‌گردد و سود بیشتری می‌کند.

● نظر شرع مقدس نسبت به این بهره و سود چیست؟ آیا از مراجع استفتاء داشته‌اید؟

بله این کار را انجام داده‌ایم. لازم به ذکر است که بهره به سود ما تعلق نمی‌گیرد. اغلب مراجع پاسخ داده‌اند که اگر قرارداد واقعی باشد، حلال است و این قراردادها نیز واقعی است یعنی ما به‌طور واقعی این محصولات را به صورت عمده برای سرمایه‌گذار خریداری می‌کنیم و به‌طور واقعی نیز آن را خرده‌فروشی می‌کنیم. بنابراین این یک کسب و کار واقعی است که از طریق تکنولوژی انجام می‌شود.

● سوال بعدی این است که ارتباطی که بین سرمایه‌گذار و تولیدکننده و خرده‌فروش برقرار می‌کنید، چگونه است؟

سرمایه‌گذاران بدون ارتباط مستقیم با کارخانه و خرده‌فروش همکاری می‌کنند. صاحب محصول سرمایه‌گذاران هستند که البته از طریق این پلتفرم بیزینس خود را انجام می‌دهند. در واقع مرکز نقلی برای تولیدکننده، سرمایه‌گذار و خرده‌فروش هستیم. این نکته را هم ذکر کنیم که اگر سرمایه‌گذار از نحوه توزیع راضی نباشد می‌تواند محصولات خود را پس از تولید طبق بندهایی که در قرارداد داریم تحویل بگیرد.

● مزیت شما نسبت به پلتفرم‌های مشابه چیست؟ ما یک ابزار نوین مالی طراحی کرده‌ایم که حاصل ۱۰، ۱۵سال تجربه و مطالعه و مدارک بین‌المللی است و ما قابلیت پتنت شدن بین‌المللی را داریم. رقبا ما در فناوری کد نویسی فعال بوده‌اند اما ما در مدل‌های مدیریت مالی و مدیریت ریسک نوآوری داشته‌ایم و فرمول‌هایمان را خودمان نوشتیم که پیش از این در دنیا وجود نداشته‌اند.

جایگاه بهره‌وری در سیاست‌گذاری صنعت خودرو

امیر حسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

حدود ۳۰ سال پیش در ایران کلمه بهره‌وری دوباره سر زبان‌ها افتاد و در سال ۱۳۷۲ سازمان ملی بهره‌وری ایران تأسیس شد. در همان سال‌ها موضوع نظام تضمین کیفیت هم باب شد. جالب است بدانید صنعت خودرو هم جهشش را از همان زمان آغاز کرد. حدود یک دهه با این مفاهیم حسابی مشغول بودیم، اما نمی‌دانم چرا بعد تپوتاب این دو موضوع خوابید. البته فکر می‌کردم در صنعت خودرو این دو موضوع عادی به‌شمار می‌رود و دست‌کم بهره‌وری مانند امتیازهای کیفی در این صنعت جدی گرفته می‌شود. جالب این است که در مقالات بین‌المللی هم با عبور از دهه ۹۰ میلادی تقریباً این موضوعات کمرنگ شدند. بعدها فهمیدم بهره‌وری و کیفیت موارد تکمیلی آن، در صنعت بدیهی فرض شده و همگان همانند الزام به رعایت استانداردها، خود را ملزم به اجرای آنها کرده‌اند. واقعیت این است که امروز تنها چیزی که در سیاست‌گذاری صنعت خودرو کشور اهمیت ندارد، بهره‌وری است.

به‌عنوان مثال در حالی که دنیا روی ابرادغام‌ها و بزرگ شدن خودروسازان و قطعه‌سازان کار می‌کند و مفاهیمی چون تیرینگ، طراحی مدولار و پلتفرم، تولید انبوه سفارشی و مدیریت اطلاعات جامع سرمایه‌ها بر مبنای اینترنت، از چندین سال قبل در این صنعت حاکم شده، ما همچنان در حال دادن مجوز و ازدیاد بی‌حساب و کتاب تعداد خودروسازی‌ها و قطعه‌سازی‌ها هستیم. دنیا امروز پا را فراتر گذاشته و در حال عبور از انقلاب صنعتی ۴.۰ است و تحول دیجیتال بر پایه اینترنت اشیا و هوش مصنوعی، عن قریب کل صنایع از جمله صنعت خودرو را به‌طور کلی متحول کرده و بهره‌وری را به سطوح بسیار بالاتر برساند. جالب‌تر اینکه، تمرکزمان روی تولید است، در حالی که دنیا به‌شدت در کل زنجیره ارزش و به‌ویژه انتهای زنجیره، در حال تحول است. ارائه انواع خدمات در محصولی به‌نام خودرو و همچنین در خدمت خودرو، موضوعی عادی در دنیای کسب‌وکار امروز است. این در حالی است که مسئولان ما به‌جای ایجاد رقابت در بازار، به‌دنبال نوشتن نرم‌افزار برای فروش یکپارچه خودرو کل کشور هستند و هرگونه انگیزه برای رقابت‌پذیری را از بین می‌برند و مردم را برای مدت‌ها سرگرم می‌کنند و به‌جای آنکه سرمایه‌ها را با سرعت بیشتری بچرخانند و تولید را رونق دهند، فکر می‌کنند چگونه سرمایه مردم را قفل کنند.

واقعیت این است که از منظر اقتصادی در همین ۵ سال گذشته، به‌اندازه دهه‌ها سال، عقب افتاده‌ایم که به‌تدریج روی عقب‌افتادگی فناوری هم تأثیر خواهد گذاشت و به‌زودی به گرد پای فناوری‌های روز هم نخواهیم رسید. برخی ادعا می‌کنند اگر توانمندی‌های نظامی وارد صنعت خودرو شود، به‌شدت رشد خواهیم کرد، اما آنها نمی‌گویند یا نمی‌دانند مشکل در صنعت خودرو، قبل از اینکه فناوری باشد، مفاهیم اقتصادی و بهره‌وری است. انگیزه برای رقابت در فضای شفاف اقتصادی مبتنی بر تبادل آزاد، تنها راه توسعه یک صنعت اقتصادی مانند خودروسازی است.

یعنی در بهترین شرایط، اگر بخواهیم بدون در نظر گرفتن مبانی اقتصادی و به‌خصوص انگیزه اقتصادی، با ورود دستوری فناوری از یک صنعت به صنعت دیگر، با قیمت‌گذاری دستوری صنعتی را رشد دهیم، این رشد به‌شدت ناپایدار است و منابع کشور را خواهد بلعید و امکان ندارد با محصول دنیای مدرن، حداقل از منظر قیمتی رقابت کند. بله؛ می‌توانیم با ده‌ها میلیارد تومان، بهترین بنر را هم تولید کنیم، اما در صنعت خودرو قیمت در کنار کیفیت، قابلیت اطمینان، تنوع و خدمات مفهومی پیدا می‌کند. همان معنی واقعی بهره‌وری. بهره‌وری یک کسر با مفهومی عمیق است. اگر بهترین کالا را تولید کنیم، اما هزینه‌اش نسبت به رقیب بالا باشد، بهره‌وری ما پایین است و در نهایت تولید ما غیرقابل رقابت.

اما واقعاً باید چه کنیم؟ دنیای مدرن اقدامات بسیاری برای افزایش بهره‌وری و کیفیت انجام داده است. اولین شرط اجرای این مفاهیم و برنامه‌ها، قبول اصول اقتصاد است. تا وقتی سیاست‌گذاران اصول حکمرانی مدرن مبتنی بر معیارهای روشن اقتصادی را قبول نکنند، امکان رشد واقعی و پایدار وجود ندارد. با قبول این اصل، خودبه‌خود بسیاری از سیاست‌ها حذف می‌شوند و سیاست‌های جدید جای آنها را می‌گیرند. البته این به‌معنی نبود این سیاست‌ها نیست. همین حالا ده‌ها سیاست ایلغی نظام را داریم که اجرا نمی‌شود. چرا؟ چون بسیاری از سیاست‌های دیگر با آن سیاست‌ها در تناقض است و سیاسیون که معیارهای اقتصادی را قبول ندارند، در حال حرکت در مسیر عکس آن سیاست‌های اقتصادمحور هستند. یکی از آن سیاست‌های روی زمین‌مانده اصل ۴۴ و خصوصی‌سازی است که در تناقضی عجیب، ریشه‌دار و تاریخی گیر کرده است.

از یک‌سو برای توسعه مسئولیت‌پذیری و انگیزه‌بخشی باید صناعی مانند خودروسازی را به بخش خصوصی واگذار کرد و دولت باید به سیاست‌گذاری‌های کلان حرفه‌ای بپردازد. اما از آن سو، به‌ظاهر، نه بخش خصوصی قابل‌اطمینانی داریم و نه بخش دولتی کارآمدی. حال دولت به همین بهانه، سال‌هاست از زیر خصوصی‌سازی صنعت به این عظمت طفره می‌رود. از آن سو هم هر دولتی می‌داند که دولتی‌سازی کامل این صنعت، باوجود این همه ناکارآمدی در وزارتخانه‌ها و در رأس آنها، وزارت صمت، امکان‌پذیر نیست. یادآوری می‌کنم که حدود ۲۰ سال پیش این صنعت کاملاً دولتی بود و به‌تدریج به این روز افتاد. حالا صنعتی داریم خصولی که هیچ کس مسئولیت خرابکاری‌های آن را نمی‌پذیرد. مسئولان دولتی فقط دوست دارند رولبان پاره کنند و بز دهند، اما موقع جوابگویی غیب‌شان می‌زند. برخی مواقع هم با فراق‌کنی، از پاسخگویی فرار می‌کنند. امروز دولتمردان دست‌به‌دست اکثریت مجلس داده و تمام توان را گذاشته‌اند که برای حل مشکل صنعت و بازار خودرو، خودرو دست‌دوم وارد کنند و بدین ترتیب نه‌تنها پاسخگوی خرابکاری‌های خود نیستند، بلکه کلاً مسئله را از ریشه پاک می‌کنند. هرچند این مسئله‌ای نیست که پاک شود و این ملت ایران هستند که باید بتوان این عدم‌مسئولیت‌پذیری‌ها، فراق‌کنی‌ها و تصمیمات اشتباه را بدهند.

صنعت

تاکید کارشناسان حوزه صنعت در گفت‌وگو با سمن:

تولید بهره‌ور نیست

عکس: سمن

روز ملی بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف، بهانه‌ای برای تکرار اهمیت استفاده موثر و مطلوب از زمان، امکانات، سرمایه، فرصت‌ها و نیروی انسانی در راستای تولید، بهینه‌سازی مصرف و در نتیجه، رسیدن به رشد همه‌جانبه اقتصادی است. از اهداف مهم بهره‌وری می‌توان به کاهش هزینه، افزایش تولید، ارتقای خدمات، افزایش کیفیت و استفاده بهینه از زمان اشاره کرد. وضعیت کلی بهره‌وری در صنعت و تولید در کشور در یک جمله خلاصه می‌شود؛ اینکه ما تولید بهره‌ور نداریم. به‌راستی چرا اهداف ما برای تحقق بهره‌وری و در ادامه بهینه‌سازی مصرف محقق نشده است؟

سمن: در این گزارش، وضعیت بهره‌وری در بخش صنعت کشور را از فعالان و کارشناسان حوزه صنعت جویا شده که در ادامه می‌آید. با ما همراه باشید.

نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم بهره‌وری قابل‌قبول باشد، اما تمام هزینه‌های آن برعهده سرمایه‌گذار، کارآفرین یا صاحب کسب‌وکار باشد

بهره‌وری در محاصره محدودیت‌های تولید محقق نمی‌شود

امید رضایی، کارشناس و فعال حوزه صنعت درباره وضعیت بهره‌وری در کشور به سمن گفت: اگر وضعیت کنونی صنعت را با وضعیت پیشین آن مقایسه کنیم و بهره‌وری را بر این اساس بسنجیم، باتوجه به پیشرفت علم و دستاوردهای آن و تجربیاتی که به‌دست آمده، حتماً بهره‌وری رشد داشته است. در این قیاس، بهره‌وری صنعت باتوجه به استفاده از فناوری و تکنیک‌های به‌روزتر نسبت به دوره قبل، رشد داشته و موضوع عیبی نیست. در مقابل، اگر میزان بهره‌وری صنعت کشور را با کشور پیشرفته دیگری بسنجیم که البته این رویکرد بسیار معقول‌تر است و می‌تواند قیاس مناسب‌تری باشد، به‌طور قطع با بهره‌وری که در حال حاضر در کشورهای پیشرفته یا در حال توسعه شاهد آن هستیم، فاصله قابل‌توجهی داریم.

رضایی با اشاره به اینکه دور بودن صنعت کشور از بهره‌وری دلایل گوناگونی دارد، اظهار کرد: بخشی از این موانع از کنترل و اختیار ما خارج است. از جمله مواردی که دخل و تصرف زیادی در آنها نداریم، محدودیت‌هایی است که صنعت کشور با آنها دست‌وپنجه نرم می‌کند. در شرایطی هستیم که برای بروزرسانی تجهیزات تولید محدودیت داریم و برای بهبود و ارتقای ماشین‌آلات فعلی نیاز به تجهیزات زیرساختی داریم که امکان تأمین آنها نیست. اگر هم امکان تأمین‌شان وجود داشته باشد، باتوجه به حاشیه سود و قیمت‌تمام‌شده تولید، با مشکل کمبود نقدینگی مواجهیم.

واقعیت این است که بخشی از بروزرسانی زیرساخت‌ها باید با کمک و سرمایه‌گذاری که بانک‌ها باید به حوزه صنعت اختصاص دهند، انجام شود که در این زمینه عملاً آنچه قرار است از طریق بانک‌ها به‌عنوان حمایت از تولید در کشور انجام شود، صرفاً در حد شعار است و با واقعیت فاصله بسیار زیادی دارد. ما برای رشد تولید و صنعت، تسهیلات حمایتی بانک‌ها را نمی‌بینیم و این نوع حمایت‌ها صرفاً روی کاغذ باقی مانده است. در سمت این است که نقدینگی جمع‌آوری و از سوی بانک‌ها به تولید اختصاص داده شود، اما در عمل چنین اتفاقی نمی‌افتد و از این رویکرد از‌سوی بانک‌ها استقبال نمی‌شود. بانک‌ها بیشتر متمایل

به تولید مرحله می‌تواند از هزینه‌های تولید کاسته و توان ما را بالا ببرد. اینکه تجهیزات به‌روزر مصرف برق کمتری دارند به این معناست که در بحث انرژی بهره‌وری موردنظر محقق می‌شود و در کلان به نفع اقتصاد کشور خواهد بود. وقتی تکنولوژی ماشین‌آلات در بخش صنعت بالا برود، میزان تولید افزایش پیدا خواهد کرد و در نهایت رشد اتفاق می‌افتد. راهکار دیگر به ارتباط دانشگاه و صنعت و آموزش تخصصی نیروهای انسانی برمی‌گردد. باید در این زمینه برنامه‌ریزی منسجمی داشته و به‌طور جدی ورود کنیم. اکثر صنایع ما ارتباط تخصصی با مراکز علمی و دانشگاه‌ها ندارند. تقویت ارتباط دانشگاه و صنعت به‌طور قطع بهره‌وری ما را در حوزه تولید بالا می‌برد و گامی نوانه بود به سمت رشد اقتصادی که نباید آن را نادیده گرفت. البته دولت باید به این موضوع ورود کند و با سیاست‌گذاری‌های مناسب امکان نزدیکی صنعت به دانشگاه و روابط متقابل آنها را فراهم کند. این اقدام در بلندمدت تولید را به‌روز می‌کند و رونق می‌بخشد.

صنعت و دانشگاه دور از هم هستند

این فعال حوزه صنعت در ادامه با اشاره به اینکه نقش دولت در ایجاد زمینه برای به‌روز کردن تولید بسیار زیاد است، ادامه داد: دولت با در اختیار قرار دادن تسهیلات یا فراهم کردن زیرساخت‌های مادر می‌تواند نخستین گام‌ها را در راستای تحقق بهره‌وری بردارد. مشکلات مربوط به تولید و عوامل موثر بر آنها نه‌تنها در واحدهای کوچک، بلکه در صنایع بزرگ ما هم باعث ایجاد چالش‌هایی شده که در نهایت ضعف بهره‌وری و دور شدن از رشد اقتصادی را به‌دنبال دارد. اگر دولت تسهیلاتی ارائه دهد و تولیدکننده تجهیزات روزآمد را خریداری کند، هزینه انرژی کاهش می‌یابد، تولید افزایشی و صادرات محقق می‌شود. البته بخشی می‌بهد به استاندارد نبودن

براساس بررسی‌های انجام‌شده، دستیابی به بهره‌وری و بهبود مستمر و پایدار آن، نیازمند توجه کردن به بهره‌وری و اهمیت استراتژیک قائل شدن برای آن به‌عنوان یک فرآیند مدیریتی است، چون

نشده است. فقط یک ایده ارائه و تعداد محدودی هم محصول تولید شده، اما در نهایت نتوانسته آن گونه که باید و شاید پاسخگو و در کاهش مشکلات بخش صنعت موثر باشد.

موضوع دیگری که در شرایط کنونی قدری به تحقق تولید بهره‌ور سرعت می‌دهد و کمک‌کننده خواهد بود، استفاده از دانش داخل کشور است که از دانشگاه‌ها، مراکز فناوری و مراکز علمی به دست می‌آید و به ارتباط صنعت و دانشگاه برمی‌گردد. متأسفانه فاصله بین صنعت و دانشگاه در کشور بسیار زیاد است؛ نه نتوانسته‌ایم دانشگاه را به صنعت نزدیک کنیم و نه در نزدیک کردن صنعت به دانشگاه موفق بوده‌ایم.

نخست زیرساخت‌ها را فراهم کنیم

این فعال حوزه صنعت در پاسخ به این پرسش که بهره‌ور نبودن تولید به‌طور خاص اشاره به چه ویژگی دارد که در تولید نادیده گرفته‌شده یا کمرنگ مانده، گفت: در این زمینه، مثالی از صنعت خودرو شاید کمی به روشن شدن موضوع کمک کند. ظرفیت‌سازی برای صنعت خودرو، به‌اندازه تولید سالانه ۳ میلیون دستگاه خودرو بوده و بر همین اساس، ظرفیت قطعه‌سازان هم برای تأمین نیاز تولید ۳ میلیون خودرو ایجاد شده است؛ این در حالی است که در خودروسازی‌های ما در مجموع حدود یک میلیون یعنی ۳۰ درصد ظرفیت خودرو تولید می‌شود و همین نمونه ساده نشان از این دارد که صنعت خودرو ما بهره‌ور نیست؛ یعنی ظرفیت‌سازی شده، اما چون تنها ۳۰ درصد آن محقق شده، پس بهره‌ور نیست. بخش زیادی از صنایع ما

بسیار کم است و به‌دلیل تحریم‌ها، محدودیت در برقراری روابط بین‌المللی داریم و از سوی هم، امکانات برای بروزرسانی دانش و تجهیزات فراهم نیست، درست این است که به‌دنبال راهکاری برای داشتن تولید بهره‌ور باشیم و دست روی دست نگذاریم. آنچه در این روند می‌تواند به ما کمک کند و تأثیر بسزایی در کوتاه‌مدت و میان‌مدت به‌جا بگذارد، ارتباط تنگاتنگ صنعت و دانشگاه است؛ موضوعی که بارها درباره آن صحبت و بر اهمیت آن تأکید شده، اما توجه به آن هم فقط در حد شعار است. در این راستا، صحبت از تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان، مراکز شتاب‌دهنده و... می‌شود که البته در برخی موارد هم تشکیل آنها موثر بوده، اما تداوم نداشته یا به‌عبارتی تجاری‌سازی

نشده است. فقط یک ایده ارائه و تعداد محدودی هم محصول تولید شده، اما در نهایت نتوانسته آن گونه که باید و شاید پاسخگو و در کاهش مشکلات بخش صنعت موثر باشد.

موضوع دیگری که در شرایط کنونی قدری به تحقق تولید بهره‌ور سرعت می‌دهد و کمک‌کننده خواهد بود، استفاده از دانش داخل کشور است که از دانشگاه‌ها، مراکز فناوری و مراکز علمی به دست می‌آید و به ارتباط صنعت و دانشگاه برمی‌گردد. متأسفانه فاصله بین صنعت و دانشگاه در کشور بسیار زیاد است؛ نه نتوانسته‌ایم دانشگاه را به صنعت نزدیک کنیم و نه در نزدیک کردن صنعت به دانشگاه موفق بوده‌ایم.

نخست زیرساخت‌ها را فراهم کنیم

این فعال حوزه صنعت در ادامه با اشاره به اینکه نقش دولت در ایجاد زمینه برای به‌روز کردن تولید بسیار زیاد است، ادامه داد: دولت با در اختیار قرار دادن تسهیلات یا فراهم کردن زیرساخت‌های مادر می‌تواند نخستین گام‌ها را در راستای تحقق بهره‌وری بردارد. مشکلات مربوط به تولید و عوامل موثر بر آنها نه‌تنها در واحدهای کوچک، بلکه در صنایع بزرگ ما هم باعث ایجاد چالش‌هایی شده که در نهایت ضعف بهره‌وری و دور شدن از رشد اقتصادی را به‌دنبال دارد. اگر دولت تسهیلاتی ارائه دهد و تولیدکننده تجهیزات روزآمد را خریداری کند، هزینه انرژی کاهش می‌یابد، تولید افزایشی و صادرات محقق می‌شود. البته بخشی می‌بهد به استاندارد نبودن

براساس بررسی‌های انجام‌شده، دستیابی به بهره‌وری و بهبود مستمر و پایدار آن، نیازمند توجه کردن به بهره‌وری و اهمیت استراتژیک قائل شدن برای آن به‌عنوان یک فرآیند مدیریتی است، چون

سخن پایانی

فرآیند مدیریتی، مستمر، پیوسته و پایدار است و هنگامی که شکل گرفت به‌طور مداوم و لاینفک به عملکرد سازمانی تبدیل می‌شود و خلاف برنامه به یک دوره زمانی خاص محدود نمی‌شود.

شاید زمانی که برای تولید ۳ میلیون خودرو در سال هدف‌گذاری شده، شرایط به لحاظ اقتصادی، تورم و تعاملات خیلی بهتر از امروز بوده؛ پس باید در اسناد سیاست‌گذاری‌ها و اهداف برنامه‌های بلندمدت، بازنگری شود. واقعیت این است که در برخی موارد تهدیدهای بیرونی نمی‌گذارند به اهدافمان برسیم؛ از این‌رو باید براساس واقعیت‌ها جلو برویم و جاهایی که لازم است در اهدافمان بازنگری کنیم. دوماً به این پرسش‌ها پاسخ بدهیم که آیا برای رسیدن به اهداف‌مان در یک بخش خاص، تمام عناصر، سازمان‌ها و نهادهای ذی‌ربط هم‌زمان هستند، زیرساخت‌ها آماده و پای کار هستند؟ یا اینکه نه، فقط هدفی تعیین کرده‌ایم و دوست داریم به آن برسیم؟ برای رسیدن به هدف تعریف‌شده باید هزینه کرد که این امر مستلزم همدلی و همراهی و یک کار تخصصی است، اما متأسفانه ما شاهد این رویکرد نیستیم و همراهی و همدلی نمی‌بینیم؛ یعنی بسیاری از وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ما جزیره‌ای عمل می‌کنند و بر اقداماتی که انجام می‌دهند، یکپارچگی حاکم نیست.

در این میان، حداقل انتظار برای تحقق بهره‌وری کاهش هدررفت زمان، هزینه حمل‌ونقل و استهلاک، تأمین اینترنت و زیرساخت فناوری است و بر این اساس پرسش دیگر این است که اصلاً چنین امکاناتی را داریم؟ وقتی هنوز در سرعت و حجم اینترنت مشکل داریم، یعنی در پله اول هستیم. به‌عبارتی می‌توان گفت هدف‌گذاری غیرواقعی نبوده و باتوجه به سرمایه‌گذاری انجام‌شده و نیروی انسانی انجام شده، اما چون زیرساخت آن فراهم نیست باید مورد بازنگری قرار گیرد تا در نهایت زیرساخت فراهم شود و بتوان با شیب ملایمی به آن رسید.

در پایان تأکید کرد: اساس تحقق بهره‌وری در سطح بالا، برنامه‌ریزی و داشتن زیرساخت‌های مناسب است و اینکه تمام نهادها و عناصر هم‌زمان و همدل باشند. اول باید مقدمات اصلی فراهم شود تا بعد وارد مسائل جزئی‌تر و تخصصی شویم.

تأمین نقدینگی و به‌عزت تحریم‌ها، محدودیت در برقراری روابط بین‌المللی داریم و از سوی هم، امکانات برای بروزرسانی دانش و تجهیزات فراهم نیست، درست این است که به‌دنبال راهکاری برای داشتن تولید بهره‌ور باشیم و دست روی دست نگذاریم. آنچه در این روند می‌تواند به ما کمک کند و تأثیر بسزایی در کوتاه‌مدت و میان‌مدت به‌جا بگذارد، ارتباط تنگاتنگ صنعت و دانشگاه است؛ موضوعی که بارها درباره آن صحبت و بر اهمیت آن تأکید شده، اما توجه به آن هم فقط در حد شعار است. در این راستا، صحبت از تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان، مراکز شتاب‌دهنده و... می‌شود که البته در برخی موارد هم تشکیل آنها موثر بوده، اما تداوم نداشته یا به‌عبارتی تجاری‌سازی

کارخانجات برمی‌گردد که تولیدکنندگان بیشتر در آن نقش دارند و باید دانش این بخش را هم بیاموزند تا چیدمان درستی برای واحد تولیدی خود داشته باشند.

جباریان‌فام در پایان گفت: بهره‌وری یک شاخص مشخص با تعاریف پذیرفته و شناخته شده برای اقتصاد است. نیروی انسانی، ماشین‌آلات، انرژی، تجهیزات و... عواملی هستند که در جریان تولید روی بهره‌وری تأثیر می‌گذارند. این عوامل جزئیات گوناگونی را در برمی‌گیرند و برای تحقق بهره‌وری باید تمام این عوامل را همه‌جانبه موردتوجه قرار داد.

عکس: سیماس

نظر کارشناسان درباره بهره‌وری در معدن و صنایع معدنی:

«بهره‌وری» را قربانی «بهره‌برداری» نکنیم

شیوه‌های تولید را در صنایع مختلف دچار تغییر می‌کند. فناوری‌هایی که تغییرات را در صنعت معدنکاری نیز گسترش داده‌اند و اثرگذاری بسیاری بر ایجاد ارزش افزوده، تسهیل فرآیندهای تولید و فرآوری، افزایش بهره‌وری، اتوماسیون‌سازی فرآیندها و افزایش ایمنی داشته‌اند. با توجه به نقش معدن در اقتصاد ایران، صنایع معدنی در این گزارش به مناسبت روز ملی بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف، به ابزارها و الزامات افزایش بهره‌وری در بهره‌برداری از معادن پرداخته است.

گروه معدن: دگرگونی‌های بزرگ در صنعت، کشاورزی، تولید و حمل‌ونقل در اواسط قرن هجدهم منجر به وقوع انقلاب صنعتی شد که بیانگر نخستین رابطه علم و صنعت است. انقلاب صنعتی اول بر پایه مکانیزاسیون نیروی آب و بخار شکل گرفت، انقلاب صنعتی دوم بر پایه دستیابی به الکتروسیته و اختراع موتور و انقلاب صنعتی سوم بر پایه کامپیوتر و اتوماسیون شکل گرفت و حالا انقلاب صنعتی چهارم بر اساس سیستم‌های فیزیکی سایبری در حال رخ دادن است که روزبه‌روز

راهکارهای نوین در راستای افزایش بهره‌وری

درصد، گروه فلزات فورتسکیو ۶۹ درصد و ریوتینتو ۶۲ درصد رشد داشته است. برای نمونه معدن سنگ‌آهن کریسمس کریک با مدیریت گروه فورتسکیو، دارای بیشترین تراکهای خودران با ۷۴ کامیون در جهان است که سبب افزایش ۱۵ درصدی بهره‌وری در این معدن، کاهش ۳ درصدی هزینه‌های تعمیر و نگهداری و افزایش ۴۰ درصدی عمر لاستیک تراک‌ها شده است.

باید به این موضوع توجه کرد که فناوری‌های نوین تحولات عظیمی را در حوزه معدنکاری ایجاد کرده‌اند. افزایش استفاده از این تکنولوژی‌ها، سبب افزایش بهره‌وری، افزایش ایمنی و کاهش هزینه‌ها شده و در نهایت معدنکاری را به سمت تولید رقابتی‌تر خواهد برد. بنابراین باید سیاست‌گذاران و بازیگران این صنعت در ایران به این موضوع توجه بیشتری داشته باشند تا در

سجاد غرق، نایب‌رئیس گروه صنعت و معدن اتاق بازرگانی تهران: در گذشته بهره‌وری (Productivity) تنها از فرمول ستانده برنهاد تبعیت می‌کرد، اما امروزه این فرمول با ورود تکنولوژی‌های جدید تغییر کرده و تکنولوژی‌ها به ما کمک می‌کنند که با ضایعات صفر، تولید کنیم و این مسئله امروز معدن در جهان است. مطالعات موسسه مکنزی در حوزه بهره‌وری صنعت معدنکاری حاکی از کاهش ۲۸ درصدی بهره‌وری معدن در جهان طی یک دهه گذشته است که این موضوع معدن را به سمت استفاده از راهکارهای نوین فناوری‌های جدید جهت افزایش بهره‌وری کشانده است. این فناوری‌ها شامل اتوماسیون (تراک‌های خودران)، هوش عملیاتی، سیستم‌های ردیابی نیروی کار در معادن، نظارت آنلاین بر عملیات معدن کاری و دوقلوهای دیجیتال است.

استرالیا، پیشتاز رشد بهره‌وری

صنعت معدن کاری استرالیا، پیشرو در جهان از نظر به‌کارگیری تجهیزات و ماشین‌آلات به‌روز معدنکاری است و این کشور بالاترین رشد بهره‌وری را در حوزه بهره‌برداری از معادن سنگ‌آهن کسب کرده است، به‌طوری‌که رشد ۷۱ درصدی بهره‌وری در معدن سنگ‌آهن استرالیا رخ داده است. همچنین شرکت‌های معدنی مانند گروه فلزات فورتسکیو، ریوتینتو، بی‌جی بیلتون و سانگور، بیشترین افزایش تعداد بکارگیری ماشین‌آلات نوین و هوشمند را در جهان داشته‌اند. آمار بکارگیری این ماشین‌آلات در سال ۲۰۲۱ نسبت به ۲۰۱۹، توسط شرکت‌های سانگور ۲۲۲ درصد، بی‌جی بیلتون ۲۵۲

رابطه بهره‌وری با کاهش هزینه در معدنکاری

و ممیزی شرکت‌های بین‌المللی (Deloitte) نیز با همین هدف به بررسی و معرفی راهکارهایی برای بازگرداندن بهره‌وری به مسیر تولید پرداخت و معتقد بود تحقق این شاخص به کاهش هزینه در تولیدات صنایع معدنی منجر خواهد شد. برای گام ابتدایی، باید برنامه‌ریزی در حوزه معدن تقویت شود؛ همچنین شرکت‌ها می‌توانند با بررسی مزایا و خطرات احتمالی کاهش ذخایر، بهینه‌سازی سایت‌های معدنی را از طریق تعیین توالی پیشرفته تضمین کنند. در مرحله بعدی «بهبود و ارتقای بودجه و مدیریت ریسک» باید مدنظر قرار گیرد. در مرحله سوم نیز باید برای نیروی کار برنامه‌ریزی جدی شود. مرحله بعدی مربوط به بهبود بهره‌وری از طریق فناوری است. در مرحله نهایی نیز باید «تعالی عملیاتی» پیگیری شود. در این مرحله، شرکت‌ها برای کاهش هزینه‌ها باید مدل‌های عملیاتی را دوباره ارزیابی کنند تا از داشتن سیستم‌های مدیریتی و گزارشگری لازم برای ایجاد فرهنگ مدیریت هزینه اطمینان حاصل شود. در ادامه با ایجاد «فرهنگ پیشرفت عملیاتی پایدار» می‌توان به بهره‌وری در معدن و صنایع معدنی رسید.

سعید فیلسوفیان مشاور کسب‌وکار: برای بررسی نقش بهره‌وری در بهره‌برداری از معادن باید به یک نکته کلیدی توجه داشت و آن تفاوت بهره‌وری و بهره‌برداری در این حوزه اقتصادی است. معدن در ایران جزو انفال و در اختیار دولت است و بهره‌برداران اصلی نیز سازمان‌های دولتی و شرکت‌های اصطلاحاً خصولتی هستند.

بنابراین تمرکز روی «بهره‌برداری» بوده و توجه کمتری به «بهره‌وری» می‌شود؛ از سوی دیگر پایین بودن فناوری استخراج، دانش فنی پایین و تحریم‌ها باعث شده با از بین رفتن بازار رقابتی در استخراج، تامین نیاز صنایع پایین‌دستی معدن در اولویت قرار گیرد.

هرچند این امر در شرایط کنونی کشور شاید اجتناب‌ناپذیر باشد، اما در درازمدت می‌تواند یک فرهنگ غلط را در بهره‌برداری از معادن کشور نهادینه کند که نتیجه آن از دست رفتن ذخایر ملی و نرخ تمام‌شده بالاتر است. اگر سیاست دولت جایگزینی معدن به‌جای نفت در اقتصاد کشور است، بهره‌وری در استخراج باید بالا رود و به یک نقطه بهینه بین بهره‌برداری و بهره‌وری برسیم. با توجه به اهمیت بهره‌وری در کاهش هزینه، بررسی این مهم در دستور کار موسسات بین‌المللی قرار گرفته است. انجمن آمریکایی مشاوره مالی

آینده بتوانیم جایگاه خود را در بازارهای جهانی حفظ کنیم. به همین دلیل است که بسیاری معتقدند اگر معدنکاری با همین شیوه سنتی ادامه یابد به‌مرور از بازارهای جهانی حذف خواهیم شد. لازمه جهش یا تغییر در هر صنعتی، برقراری تعادل در آن صنعت و نبود ناهماهنگی میان بازیگران و سیاست‌گذاران آن است بنابراین تنها با واردات تکنولوژی مشکل همسانی «بهره‌وری» با «بهره‌برداری» حل خواهد شد. در نهایت اینکه برای ورود به عرصه معدنکاری دیجیتال باهدف ارتقای بهره‌وری معدن، باید در گام نخست چالش‌های حوزه معدن در تمام بخش‌های فرهنگ کار، سرمایه‌گذاری، تعاریف کاربردی بهره‌برداری با تأکید بر سودآوری ملی و ... رفع شود.

سخن پایانی

در دهه اخیر مدیران حوزه معدن از نیاز به پیشرفت چشمگیر در بهره‌وری تولید کالاهای معدنی آگاه شده‌اند، هنوز وقتی از آنها سوال می‌شود که آیا آنها بهره‌وری را در تولید لحاظ می‌کنند، بیشتر آنها تقریباً پاسخ دقیق و روشنی برای این سوال ندارند. دلیل آن، کمبود آگاهی واقع‌بینانه جمعی در این حوزه هست. با رصد صنایع معدنی در کشورهای پیشرفته از جمله استرالیا می‌توان به‌راحتی دریافت که آنها بهره‌وری در تولید کالاهای معدنی و صنعت معدن را در مرحله نخست تمامی برنامه‌ریزی‌های خود قرار داده‌اند و از این‌رو در این حوزه پیشرو و موفق هستند. در نتیجه می‌توان ادعا کرد که در دوره معاصر در تمامی صنایع مخصوصاً صنعت معدن و فلزات، بهره‌وری از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و نباید با توجه به نرخ افزایش بهره‌برداری در صنعت معدن، از بهره‌وری چشم‌پوشی کرد. بهره‌وری به‌ویژه در دوران معاصر که همه منابع طبیعی رو به پایان هستند، نه‌تنها باعث حفظ آنها شده بلکه با راهکارهای استاندارد بهره‌وری می‌توان با استفاده از حداقل منابع، کالاهایی با حداکثر کیفیت را در همه صنایع تولید کرد.

گام‌های جدید فولاد خوزستان

در عرصه‌های بین‌المللی با صادرات خدمات فنی مهندسی

با حضور معاون وزیر انرژی کوبا و مدیرعامل شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فولاد جنوب، تفاهم‌نامه همکاری در حوزه خدمات فنی و مهندسی به امضا رسید.

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، با توجه به روابط دوستانه دولت جمهوری اسلامی ایران با کوبا و سابقه همکاری با نتایج رضایت بخش بین شرکت‌های هر دو طرف و علاقه به تحکیم روابط برای توسعه مشترک پروژه‌های استراتژیک در موضوعات علمی، فنی و مهندسی، مالی و سرمایه‌گذاری که به افزایش راه اجتماعی دو کشور کمک می‌کند، نشستی با حضور معاون وزیر انرژی کوبا و مدیرعامل شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فولاد جنوب در تاریخ پانزدهم اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ در وزارت انرژی و معدن کوبا واقع در شهرهاوانا برگزار و تفاهم‌نامه همکاری مشترک، به امضای طرفین رسید. این تفاهم‌نامه به منظور صدور خدمات فنی و مهندسی از سوی شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فولاد جنوب به شرکت ACINOX کوبا به امضا رسید.

در آیین امضای تفاهم‌نامه که با حضور مهندس محمدرضا پاکباز مدیرعامل شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فولاد جنوب، مهندس بهمن تجلی‌زاده مشاور مدیرعامل فولاد خوزستان، سیدمحمدهادی سبحانی سفیر ایران در کوبا، معاون وزیر انرژی کوبا و مدیرعامل شرکت ACINOX همراه بود،

بر ارائه مواردی همچون: انتقال دانش فنی در زمینه بهره‌برداری، مشاوره و ارائه خدمات فنی و مهندسی در طرح‌های توسعه و تأمین مواد اولیه و صادرات محصولات فولادی تأکید شد.

گفتنی است، شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فولاد جنوب از شرکت‌های تابعه فولاد خوزستان در سال ۱۳۸۹ با هدف بومی‌سازی خدمات فنی، طراحی و مهندسی، مشاوره، نظارت و انتقال دانش فنی و تجارب ارزنده به صنعت فولاد تأسیس شد.

آگهی مزایده شرکت فولاد ساخت جنوب

عنوان: مزایده آهن آلات اسقاطی شرکت فولاد ساخت جنوب
مبلغ ودیعه شرکت در مزایده: ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال معادل ده میلیون تومان

شرح کالا	وزن تقریبی (تن)	قیمت برآورد هر کیلوگرم (ریال)
ضایعات آهن آلات اسقاطی و از رده خارج (شامل طوقه‌های نازک، تکه ورق‌های گالوانیزه، فرقره‌های بزرگ، زدهای سقف سوله و غیره)	۲۵	۱۲۷,۰۰۰

و تحویل کالا به‌صورت حضوری و در آدرس کیلومتر ۱۴ جاده اهواز - مسجد سلیمان (شرکت فولاد ساخت جنوب) خواهد بود.

- وزن نهایی مطابق وزن باسکول و بر اساس قیمت کارشناسی تعیین شده محاسبه خواهد شد.
- پیشنهاد می‌گردد با توجه به تنوع کالاها، قبل از ارائه پیشنهاد از اقلام موضوع مزایده بازدید به عمل آید.
- علاقه‌مندان به شرکت در مزایده می‌بایست جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ذیل تماس حاصل نمایند: ۰۹۱۶۶۱۳۱۲۴۸
- هزینه آگهی مزایده به عهده کارفرما می‌باشد. هزینه خرید اسناد مزایده مبلغ یک میلیون ریال (غیرقابل برگشت) می‌باشد.
- شرکت در رد یا قبول پیشنهادات مختار می‌باشد.

شرکت فولاد ساخت جنوب (سهامی خاص)

شرکت فولاد ساخت جنوب در نظر دارد کالاهای خود به شرح مذکور و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده به فروش برساند.

مهلت دریافت اسناد مزایده: ۱۴۰۲/۰۳/۰۳ ساعت ۱۴
تاریخ بازدید: ۱۴۰۲/۰۳/۰۶ لغایت ۱۴۰۲/۰۳/۰۷
آخرین مهلت ارسال پیشنهاد نرخ: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ ساعت ۱۰:۰۰
زمان بازگشایی: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ ساعت ۱۳
زمان اعلام به برنده: ۱۴۰۲/۰۳/۱۳
ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد:

- کلیه مراحل فرایند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکات، اعلام به برنده، واریز وجه مزایده

آگهی مزایده شرکت فولاد ساخت جنوب

عنوان: مزایده چند دستگاه خودروی سواری سبک
مبلغ ودیعه شرکت در مزایده: ۱۵ درصد قیمت پایه هر خودرو

نوع، سیستم و تیپ	مدل	پلاک انتظامی	رنگ	قیمت پایه (ریال)
سواری لیفان تیپ ۱۲۰ اتوماتیک	۱۳۹۷	۲۹۳۵۵۲ - ایران ۱۴	مشکی متالیک	۸,۹۵۰,۰۰۰,۰۰۰
سواری سایبا - تیپ ۱۳۱ SX	۱۳۹۰	۱۲۵۲۲۲ - ایران ۱۴	نقره‌ای متالیک	۱,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰
سواری سمند ال ایکس	۱۳۸۸	۵۱ ص ۱۱۴ - ایران ۱۴	خاکستری متالیک	۱,۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰
سواری سایبا ۱۳۲ SL	۱۳۹۱	۷۹ ج ۳۹۸ - ایران ۱۴	سفید روغنی	۱,۳۱۰,۰۰۰,۰۰۰
سواری برابری جی تی ایکس آی	۱۳۸۶	۸۱ د ۸۱۲ - ایران ۱۴	نوک مدادی متالیک	۹۶۵,۰۰۰,۰۰۰
سواری سمند ال ایکس	۱۳۸۵	۸۲ ج ۲۵۲ - ایران ۱۴	نقره‌ای متالیک	۱,۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰

شرکت فولاد ساخت جنوب (سهامی خاص) در نظر دارد خودروهای خود به شرح مذکور و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده را به فروش برساند.

مهلت دریافت اسناد مزایده: ۱۴۰۲/۰۳/۰۳ ساعت ۱۴
تاریخ بازدید: ۱۴۰۲/۰۳/۰۶ لغایت ۱۴۰۲/۰۳/۰۷
آخرین مهلت ارسال پیشنهاد نرخ: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ ساعت ۱۱
زمان بازگشایی: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ ساعت ۱۳
زمان اعلام به برنده: ۱۴۰۲/۰۳/۱۳
ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد:

- کلیه مراحل فرایند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت،

شرکت فولاد ساخت جنوب (سهامی خاص)

آگهی مزایده شرکت فولاد ساخت جنوب

عنوان: مزایده لیفتراک، تراکتور، تیلر و میکسر سیمان به صورت اسقاط با وزن تقریبی ۶۵۰۰ کیلوگرم
مبلغ ودیعه شرکت در مزایده: ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال معادل پانزده میلیون تومان

شرکت فولاد ساخت جنوب در نظر دارد خودروهای فوق را به صورت اسقاط و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده به فروش برساند.

مهلت دریافت اسناد مزایده: ۱۴۰۲/۰۳/۰۳ ساعت ۱۴
تاریخ بازدید: ۱۴۰۲/۰۳/۰۶ لغایت ۱۴۰۲/۰۳/۰۷
آخرین مهلت ارسال پیشنهاد نرخ: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ ساعت ۱۰:۰۰
زمان بازگشایی: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ ساعت ۱۳
زمان اعلام به برنده: ۱۴۰۲/۰۳/۱۳
ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد:

- کلیه مراحل فرایند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکات، اعلام به برنده، واریز وجه مزایده

شرکت فولاد ساخت جنوب (سهامی خاص)

مثلث آموزش و ارتقای بهره‌وری

احسان موسوی
استاد دانشگاه و فعال معدنی

به‌عنوان مقدمه باید گفت پیش‌نیاز افزایش بهره‌وری در صنعت، برخورداری از امکانات سخت‌افزاری و نیروی انسانی متخصص است. بنابراین، تنها با اتکا به افزایش کمی نیروی انسانی در دانشگاه‌ها و آموزشکده‌های گوناگون، نمی‌توان نسبت به بهبود بهره‌وری امیدوار بود، اما اگر تمرکز بحث حاضر را بر موضوع آموزش و پرورش نیروی انسانی بگذاریم، باید در ابتدا به اهمیت برنامه‌ریزی اشاره کنیم.

در تربیت و پرورش نیروی متخصص، کارآمد و ماهر در بخش معدن، برنامه‌ریزی بلندمدت از شاخص‌های تاثیرگذار است که به توسعه همه‌جانبه و در نهایت افزایش بهره‌وری منجر خواهد شد و برای نیل به این مهم لازم است مجموعه‌ای از آموزش‌های اخلاقی، مطالعات اجتماعی و آموزش‌های تخصصی و ویژه، برای دوره‌های ابتدایی در دانشگاه پیش‌بینی شود.

به‌طورکلی در برنامه‌ریزی برای هر سیستمی باید برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت گنجانده شود که هر یک از زمان‌بندی‌های محدوده خاصی را تحت پوشش قرار دهد. در چنین سیستمی، موفقیت هر دوره در گرو موفقیت دوره قبلی خواهد بود. برای برنامه‌ریزی سازمانی هم تشخیص کمبودها، مزادها و نقطه تعادل با توجه به کاهش هزینه‌ها و البته افزایش بهره‌وری ضروری است.

اما چنین برنامه‌ریزی دقیقی، باید متولی واحد داشته باشد. به‌عبارت‌دیگر، نیازمند ایجاد معاونت‌های آموزشی و پژوهشی یا حداقل اداره کل فعالی در بدنه دولت است تا سیاست‌گذاری‌های بلندمدت را متناسب با انجمن‌ها، تشکل‌ها و بنگاه‌ها و نه به‌صورت موازی بلکه به‌صورت ملی راهبری منسجم و مستمر برآمده‌ری کند. مهارت‌های مرتبط با نیروی کار، بنا به گستره حوزه، می‌تواند شامل مهارت تحلیل، حل مسئله، مهارت‌های فنی، کار تیمی، مدیریتی، سازماندهی و مهارت‌های مرتبط با IT باشد. به‌طورخاص و درباره نیروهای کار معدن تسلط بر نرم‌افزارهای تخصصی طراحی، مدل‌سازی، شبیه‌سازی، مدیریت پایگاه داده، علوم داده‌ها و برنامه‌نویسی، ایمنی ماشین‌آلات و تجهیزات، بهداشت حرفه‌ای و ایمنی، محیط‌زیست و قوانین مرتبط در اولویت است. البته در حال حاضر بخش‌های متعددی متولی ارائه این آموزش‌ها هستند و همگی، از بنگاه‌ها تا نهادهای انجمن‌ها، فعالیت مطلوبی داشته و دارند، اما مشکلاتی که به‌وجود آمده، موازی‌کاری و آموزش مهارت‌های تنها تئوریک است.

به‌طورقطع، ارتباط بین صنعت و دانشگاه باعث بالندگی، رشد و توسعه خواهد شد. همچنین، به‌علت رشد لحظه‌ای تکنولوژی و رقابت شدید کشورها در عرصه‌های مختلف، برخورداری از دانش به‌شراط بهره‌ز بودن و تعامل با بنگاه‌های اقتصادی کشور ضروری است.

تعامل دانشگاه و موسسات آموزشی تشکل‌های معدنی هم به‌عنوان بستر مناسب، می‌تواند به‌منظور تحقیقات عملیاتی گسترده، نقش‌آفرین باشد و در حوزه‌های تحقیقات پایه‌ای مشارکتی، انتقال دانش و انتقال تکنولوژی اثرگذار خواهد بود.

بنابراین همان‌طور که گفته شد، برای رفع چالش‌های موجود در زمینه تربیت نیروی توانمند و کارآمد لازم است دانشگاه، معدن و دولت، به‌عنوان ۳ ضلع یک مثلث با هم در ارتباط متقابل باشند. مزایایی که از این شیوه ارتباطی حاصل می‌شود، به‌طور خلاصه عبارتند از: جذب سرمایه، دسترسی به تجهیزات و منابع موردنیاز، افزایش اعتبار بخش آموزش، حصول برنامه‌های تحقیق و توسعه‌ای شرکت‌های معدنی منطبق بر سیاست‌های درون‌سازمانی، ایجاد بازار رقابتی و افزایش سودآوری با بکارگیری روش‌های نوین و ایده‌ها نو ...

در خاتمه، تکرار این نکته خالی از لطف نیست که مهارت‌آموزی از پایه‌های اصلی ارتقای بهره‌وری است، بنابراین در هیچ سطح و دوره‌ای تمام‌شدنی نیست و استمرار آن، علاوه بر افزایش بهره‌وری نیروی انسانی به توسعه معدن و صنایع وابسته هم کمک بسزایی خواهد کرد.

چشم‌انداز معدنی

در گزارش **۱۴۰۲** به مناسبت روز ملی بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف مطرح شد

جدال انسان و هوش مصنوعی

گیتا جوادانی
editor@smtnews.ir

بهره‌وری با انقلاب صنعتی مطرح شد و به‌تدریج پررنگ و پررنگ تر شد. در آن دوران، گسترش و توسعه پرشتاب صنعت، صدها نفر را مجبور کرده بود که با هم کار کنند و در ارتباط مداوم باشند. از قرن بیستم به بعد، توجه به بهره‌وری و تلاش به‌منظور افزایش آن به اوج رسید و در سازمان‌های بزرگ و کوچک جایگاه خود را یافت و از صنعت به تمام زمینه‌های آموزشی، خدماتی پژوهشی و... تسری پیدا کرد. امروزه این موضوع به دقت بررسی می‌شود و در سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی یا غیردولتی موردسنجش قرار می‌گیرد.

بهره‌وری ترکیبی از اثربخشی و کارآیی است. اثربخشی به‌معنای اجرای کارهای درست و کارآیی به معنی اجرای درست کارها است.

موضوع گزارش امروز **۱۴۰۲**، معنای بهره‌وری در دنیای امروز است و بهرام شکوری، رئیس انجمن مس ایران و سعید عسگرزاده، دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران نظرات خود را در این‌باره با ما در میان گذاشتند.

بهرام شکوری – رئیس انجمن مس ایران:

بهره‌وری یا productivity نسبت ستاده به نهاده است. به‌عبارت‌دیگر، به این معنا است که چگونه می‌توان با کمترین عامل تولید، بیشترین محصول را به‌دست آورد یا خدماتی را ارائه داد.

عوامل تولید عبارت هستند از: نیروی انسانی، سرمایه، منابع و ذخایر و هر آنچه در طبیعت وجود دارد (به‌عنوان مواد اولیه)، مدیریت و... که در مخرج کسر (ستاده به نهاده).قرار می‌گیرد و تولیدی که انجام می‌شود، در صورت این کسر. هرچقدر بتوانیم صورت کسر یا به‌عبارت‌دیگر، محصول را افزایش دهیم و مخرج کسر را کمتر کنیم، میزان بهره‌وری بالاتر می‌رود و حاصل تقسیم ستاده به نهاده عدد بزرگ‌تری می‌شود که نشان می‌دهد، توانسته‌ایم بهره‌وری را در آن حوزه (صنعت یا معدن) افزایش دهیم.

ما کجاییم و دنیا کجا!

در دنیا این مسیر را تا پایان طی کرده‌اند و توانسته‌اند با صرفه‌های اقتصادی با کمترین عوامل تولید بیشترین محصول را تولید کنند و در حال حاضر به‌سمت و سوی حرکت کرده‌اند که معنای بهره‌وری را تغییر داده‌اند و می‌گویند بهره‌وری به‌معنای تولید منهای ضایعات صفر است. یعنی باید تولید را با ضایعات صفر انجام داد؛ به‌فرض در معدنکاری بتسوان با ضایعات و باطله‌های کمتری تولید را پیش برد یا درباره سنگ‌های تزئینی بتوان میزان سنگ‌دهی از گوه را که قابل بارگیری است، افزایش داد و از باطله‌ها میلمان شهری و صنایع‌دستی تولید کرد. در نهایت، بخش باقیمانده به سنگ‌ریزه و مابقی به پودر سنگ تبدیل شود و در عمل، دیگر هیچ باطله‌ای از این ماده معدنی نداشت‌ه باشیم یا به‌فرض مس، آهن و... همه را در فرآیند فرآوری قرار دهیم و تیل باطله‌ای که خروجی کارخانه است، عاری از هرگونه ماده معدنی باشد و ما بتوانیم تمام مواد معدنی ارزشمند را از آن استحصال کنیم.اما در حال حاضر بسیاری از دامپ‌های اطله در حوزه معدن و خروجی کارخانه‌های فرآوری در سدهای باطله سرشار از مواد معدنی مانند

مس، آهن، طلا، نقره و... هستند که اگر می‌توانستیم از تکنولوژی روز استفاده کنیم، به‌طبع می‌توانستیم آنها را هم استحصال کنیم و در عمل آنچه از خروجی کارخانه وارد سد باطله می‌شود، عاری از هرگونه مواد ارزشمند باشد.

پرورش فرهنگ بهره‌وری

برای اینکه بتوانیم بهره‌وری را افزایش بدهیم، باید به موضوعات فرهنگی توجه کنیم که به‌طبع باید از مدارس ابتدایی شروع شود تا افراد بیاموزند که چگونه می‌توانند بهره‌وری را به‌معنای کامل در زندگی خود پیاده و از وقت و زمان، پول و سرمایه و داشته‌های خود بتوانند به‌درستی استفاده کنند.

بخش دیگری از این آموزش سینه‌به‌سینه منتقل می‌شود و کودک باید از خانواده خود بیاموزد. به‌خاطر دارم زمانی به ما می‌گفتند غذا را به اندازه‌ای در بشقاب بریزید که چیزی اضافه در بشقاب نماند و دورریزی نداشته باشد، چون کفران نعمت می‌شود و خدا آن نعمت را از ما می‌گیرد یا از اضافه و سرقچی‌ها، پارچه‌های چهل‌کد که درست می‌کردند یا نان‌هایی که خورده نمی‌شد، خشک می‌کردند و به‌صورت پودر شده یا کره و پنیر مخلوط می‌کردند و می‌خوردند؛ خلاصه اینکه در عمل، سعی می‌کردند ضایعات را به صفر برسانند و از داشته‌های‌شان به‌درستی استفاده کنند.

ارتقای بهره‌وری در دنیای امروز پیش‌نیاز مهم دیگری هم دارد که به استفاده از تکنولوژی‌های نوین و به‌عبارتی «نوها» برمی‌گردد که برای دسترسی به آن، چاره‌ای جز برقراری ارتباط با دنیا و بهبود مناسبات بین‌المللی نیست و تنها از این مسیر می‌توان به تکنولوژی‌های روزآمد دسترسی پیدا کرد تا بتوان با مواد اولیه کمتر، بیشترین میزان محصول را تولید کرد و ضایعات را در فرآیند تولید به صفر میل داد. در نتیجه، استفاده از ماشین‌آلات، تجهیزات و نوآوری‌ها و اطلاعات و مهندسی روز دنیا می‌تواند به ما کمک کند.

برنامه ۵۰ ساله

طبیعی است که برای توسعه اقتصادی باید برنامه

حاصل تقسیم داده به ستاده

بلندمدتی را در نظر بگیریم، اما اینکه قرار باشد ۵۰ سال برای افزایش بهره‌وری برنامه‌ریزی کنیم، به‌نظر درست نمی‌رسد، زیرا حرکت ما روبه‌جلو و کشف و ظهور نوآوری‌های جدید آندر سرعت گرفته است که واقعا بی‌اغراق می‌توان گفت شب می‌خوایم و صبح با پدیده‌های جدیدی در دنیا روبه‌رو می‌شویم.

الان هوش‌مصنوعی، ماشین‌های خودران، استفاده از نوه‌ای جدیدی که بتواند هم سرعت و هم دقت ما و هم خطرات و ریسک‌ها را کمتر کند، هر روز در بخش‌های مختلف، به‌ویژه در بخش‌های معدن و صنایع‌معدنی ورود پیدا می‌کند، پس در نتیجه نباید برنامه‌ریزی بلندمدتی برای نیم‌قرن دیگر در نظر گرفت.اما باید در مسیری حرکت کرد که هر روز خود را بهتر از دیروز کنیم. در نتیجه، شعاری نیست اگر بگوییم باید هر روز برای افزایش بهره‌وری، گام‌های جدیدتری برداشت.

نیروی انسانی و چالش بهره‌وری

آموزش، موضوع بسیار مهمی است. برای تربیت نیروهای متخصص و ماهر برای معدن و صنایع‌معدنی به‌طبع باید تحول اساسی در دانشگاه‌ها اتفاق بیفتد و ارتباط بین دانشگاه و صنعت بیشتر شود.

دانشگاه باید برمنبای تخصص‌هایی که صنعت و معدن کشور نیازمند آن است، روزآمد شود. آموزش‌ها باید کاربردی باشند تا نیروهای فارغ‌التحصیل بتوانند در کارخانه‌ها و معادن فعال شوند و دانشی را کسب کنند که به درد مجموعه بخورد.

باید تعاملات بین این دو حوزه بیشتر شود و سعی کنند ارتباط تنگاتنگی داشته باشند و دانشگاه‌ها R&D (بخش تحقیق و توسعه) بنگاه‌های اقتصادی به‌ویژه در زمینه معدن و صنایع معدنی شوند و در نهایت با انجام کارهای تحقیقاتی بتوانند مسائل و مشکلات و گره‌های بخش معدن را رفع کنند. این اقدامات به‌خودی‌خود، دانش استادان و دانشجویان ما را افزایش می‌دهد و آنها یاد می‌گیرند که چگونه مسائل و مشکلات را با توجه به یاد هم معدن و صنعت و این تجربیات را می‌توانند به دانشگاه انتقال دهند و نیروهای متخصص و ورزیده‌ای

«۱۶» در مدیریت بهره‌وری

معدنکاری یا Mining ۴ می‌تواند در افزایش بهره‌وری تاثیر داشته باشد.

بخش بعدی موضوع نیروی انسانی است که وضعیت نیروی انسانی در بخش معدن مناسب نیست و با کمال تاسف شرایط رو به بهبود هم نیست و علت اصلی آن، این است که فرآیند تخصصی در بخش معدن در ارتباط با نیروی انسانی دنبال نشده و جزو موضوعاتی است که هر بنگاهی به این بخش بپردازد،به‌طورحتم می‌تواند در فضای رقابتی وضعیت خود را نسبت به سایر معادن بهتر کند و از نظر افزایش بهره‌وری رقابت‌پذیرتر باشد.

قالب‌های تولیدی

در زمینه قالب‌های تولیدی، شاید بیشتر باید به علمی شدن موضوع معدن توجه کرد. ما در معادن گوناگون نیازمند آن هستیم که طراحی معدن، روش‌های استخراج، فرآوری و... با علم روز منطبق و به‌صورت کاملا مهندسی و علمی دنبال شوند. در معدن کوچک از این مزیت کمتر استفاده می‌شود و با شرایط بهینه فاصله زیادی داریم که شاخص مهمی در افزایش بهره‌وری است. اگر بتوانیم روش‌های استخراج را مهندسی و مدرن کنیم و در بخش فرآوری از آخرین تکنولوژی‌ها بهره بگیریم، می‌توانیم رقابت‌پذیری این حوزه را هم بیشتر کنیم.

اهمیت تعمیر و نگهداری

موضوع تعمیر و نگهداری یکی از اشکالاتی است که به دلایل گوناگون از جمله تحریم‌ها در معادن بزرگ و کوچک تاثیر جدی گذاشته است و هر مجموعه‌ای که بتواند به‌میزان کافی برنامه‌ریزی منظمی داشته باشد، در زمینه تعمیرات و نگهداری ماشین‌آلات خود، انبار مناسبی از قطعات یدکی مصرفی در اختیار داشته باشد، و نه بحث کارایی را مورد توجه قرار داده و امروز به‌طورحتم وضعیت بهره‌وری بهتری خواهد داشت و در

editor@smtnews.ir

عکس: ۱۴۰۲

هوش مصنوعی دگرگونی اساسی در مفهوم بهره‌وری ایجاد خواهد کرد و دیگر موضوعات مربوط به «ستاده به نهاده»، تولید با ضایعات صفر و... به خودی خود حل خواهد شد

تربیت کنند که نیازهای بخش معدن و صنایع‌معدنی کشور با کمک آنها مرتفع شود. و در آینده شاید هوش‌مصنوعی هم بتواند بخش عمده‌ای از

چالش‌های آموزشی را حل کند و نوع پرورش نیروی متخصص را به‌کلی تغییر دهد.

هوش مصنوعی، دوست یا رقیب

هوش‌مصنوعی که به‌تازگی زیاد درباره آن می‌شنویم، در آینده‌ای نه‌چندان دور، می‌تواند میزان اشتباهات ما را بسیار کاهش دهد، زیرا در بررسی، تحلیل و نتیجه‌گیری بسیار دقیق و بدون خطا است. چالش‌های آموزشی را حل کند و نوع پرورش نیروی متخصص را به‌کلی تغییر دهد.

هوش‌مصنوعی که به‌تازگی زیاد درباره آن می‌شنویم، در آینده‌ای نه‌چندان دور، می‌تواند میزان اشتباهات ما را بسیار کاهش دهد، زیرا در بررسی، تحلیل و نتیجه‌گیری بسیار دقیق و بدون خطا است. چالش‌های آموزشی را حل کند و نوع پرورش نیروی متخصص را به‌کلی تغییر دهد.

هوش‌مصنوعی که به‌تازگی زیاد درباره آن می‌شنویم، در آینده‌ای نه‌چندان دور، می‌تواند میزان اشتباهات ما را بسیار کاهش دهد، زیرا در بررسی، تحلیل و نتیجه‌گیری بسیار دقیق و بدون خطا است. چالش‌های آموزشی را حل کند و نوع پرورش نیروی متخصص را به‌کلی تغییر دهد.

به‌عقیده من، هوش‌مصنوعی دگرگونی اساسی در مفهوم بهره‌وری ایجاد خواهد کرد و دیگر موضوعات مربوط به «ستاده به نهاده»، تولید با ضایعات صفر و... به خودی خود حل خواهد شد و شاید دستاوردی فراتر از اینها به ما بدهد. نمی‌دانم شاید امروزه توانیم توصیف دقیقی از دنیایی که هوش‌مصنوعی برای ما می‌سازد، ارائه دهیم.

ربات‌هایی که در خیلی حوزه‌ها شروع به فعالیت کرده‌اند و با دقت بیشتر و ظرافت بیشتر کار می‌کنند، نقش انسان را خیلی بهتر از خودش ایفا می‌کنند. نمی‌دانم شاید روزی برسد که هوش‌مصنوعی به رقیب جدی و خطرناکی برای انسان تبدیل شود و ما در آن روز

تمام‌شده تاثیرگذار خواهد بود و داده ما نسبت به ستاده کوچک‌تر خواهد شد.

بنابراین، یک بخش این است که نسبت ستاده به داده را با کاهش داده به مولفه‌های موثر که به‌عنوان منابع از آنها نام برده می‌شود، بیشتر متمرکز کنیم و در اینجا جا دارد که اشاره کنم در کنار این‌همه هزینه انرژی و تاسیسات هم می‌تواند در معدن تاثیرگذار باشد و عموما به دلایل مختلفی از جمله فرسودگی، ماشین‌آلات اعداد بالایی را به خود اختصاص می‌دهد که اگر این شرایط بهبود پیدا کند و بتوانیم فرآیندها را به‌گونه‌ای مدیریت کنیم که هزینه انرژی به حداقل برسد، قاعدتا در نرخ تمام‌شده تاثیرگذار خواهد بود و داده ما نسبت به ستاده کوچک‌تر خواهد شد.

سخن پایانی

به‌جایی رسیده‌ایم که باید بگوییم که سال قبل وضعیت بهتر از امسال بود و امسال بهتر از سال آینده و روند پیشرفت‌مان معکوس شده است. کمبود یا نبود تکنولوژی‌های جدید، فرسوده شدن سیستم‌ها و تجهیزات، ناتوانی در برورسانی امکانات و ماشین‌آلات، دشواری تامین مالی برای اکتشاف و استخراج، بی‌توجهی به سرمایه‌گذاری در این بخش، ناامیدی و بی‌انگیزگی نیروی انسانی فعال در معادن در سطوح مختلف و... زنجیره بزرگی از موانع را پدید آورده است که شاید به مدد معجزه سروسامانی بگیرد.

عکس: ماهان

در بررسی تاثیر متقابل دو شاخص کلان توسعه‌ای نمایان شد

رابطه دوسویه بهره‌وری و تجارت خارجی

امیرعباس آذرم‌نوند: بسیاری از کشورهای جهان از منافع تجارت خارجی بر «بهره‌وری» استفاده می‌کنند تا بخش مهمی از اقتصاد کشور که مربوط به تولید ناخالص ملی است را با هزینه‌های کمتر تامین نمایند. در این بین کشورهای در حال توسعه برای رسیدن به بهره‌وری بیشتر با رشد چشمگیری در حال فعالیت هستند.

تجارت کمک می‌کند تا کشورهای متحده‌المنافع، به مبادله تجاری نامحدود در خدمات، مواد اولیه، کالا و سرمایه بپردازند که با این روند چرخه اقتصادی به حرکت درآمده و «رونق تجارت خارجی در ارتقای بهره‌وری» ابغای نقش می‌کند. در تحلیل پیش‌رو به مناسبت روز ملی بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف، تاثیر این شاخص مهم اقتصادی بر تجارت خارجی را از بعدی دیگر بررسی کرده است.

با نگاهی به گذشته اقتصادی و تعاملات بین مرزی به راحتی می‌توان دریافت تجارت خارجی پدیده‌ای نوظهور نبوده و حتی ریشه در قرن ۱۴ و ۱۵ میلادی دارد.

شاید نام مسیر ابریشم به گوش‌تان آشنا باشد، بسیاری از کشورها مانند چین، هند و کشورهای اروپایی از تجارت خارجی بر بهره‌وری اقتصادی خود استفاده می‌کردند.

سیر تاریخی مبادلات تجاری در جهان

رفته رفته روند تجارت خارجی از روش‌های سنتی به مدرن تغییر شکل داده و با بکارگیری روش‌های جدید تجاری مانند جایگزینی تکنیک‌های مدرن، برون‌سپاری تولیدات، استفاده از پیشرفته‌ترین وسایل حمل‌ونقل،

تشکیل شرکت‌های تجاری بین‌المللی و صنعتی شدن کسب‌وکارهای تولیدی، به افزایش بهره‌وری رسید. بنابراین رابطه مستقیم و معناداری بین وجود یا نبود تجارت خارجی بر بهره‌وری کشورها برقرار است.

چشم‌انداز ناامیدکننده تجارت خارجی ایران

جایگاه تجارت خارجی در توسعه اقتصادی کشورها بر کسی پوشیده نیست؛ برای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی دقیق در جهت ارتقای بازرگانی خارجی، نیاز به تصویری دقیق از وضعیت اقتصادی است. شاخص‌های بازرگانی تصویر روشنی از وضعیت و روند تجارت خارجی کشورها و نقش هر کشور در فضای تجارت جهانی ارائه می‌دهند. هر چند افزایش حجم تجارت در طول زمان به‌عنوان یک شاخص مناسب بیانگر روند روبه‌جلوی هر کشور برای نیل به توسعه اقتصادی به حساب می‌آید، اما با توجه به رشد جمعیت و افزایش نیازهای بشری، افزایش سهم کشورها از یک تجارت جهانی اهمیت بیشتری نسبت به گذشته دارد. به گزارش

شاخص‌های تاثیرگذار بر روند تجارت

میزان بودن یک اقتصاد بیانگر سطح تبادل کالا و خدمات در یک اقتصاد با جهان خارج از خود، در مقایسه با تولید ناخالص داخلی است. باز بودن تجاری حاصل نسبت تجارت خارجی به تولید ناخالص داخلی است. این شاخص اهمیت صادرات و واردات کالاها و خدمات را در اقتصاد یک کشور نشان می‌دهد و نشان‌دهنده سطح وابستگی تولیدکنندگان داخلی به تقاضای خارجی (صادرات) و مصرف‌کنندگان داخلی به عرضه خارجی (واردات) است. بررسی‌ها نشان می‌دهند که از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱ شاخص باز بودن تجاری ایران میان ۳۹ تا ۶۵ درصد نوسان داشته است. علاوه بر تحریم‌ها، شیوع کرونا نیز بر رقم این شاخص اثرگذار بود.

توسعه صادرات به شرق امکان‌پذیرتر است

شاخص اکمل تجاری یکی از اصلی‌ترین شاخص‌ها برای بررسی امکان گسترش همکاری‌های تجاری است که نشان می‌دهد تا چه اندازه ترکیب کالاهای صادراتی یک کشور با ترکیب کالاهای وارداتی کشور شریک تجاری مطابقت دارد یا مکمل آن است. هر چه این شاخص مقدار بیشتری را نشان دهد، از ظرفیت بالای همکاری تجاری میان دو کشور خبر می‌دهد. این شاخص در ارزیابی موافقتنامه‌های تجاری دوجانبه یا منطقه‌ای، سودمند است. بالاترین اکمل تجاری در صادرات ایران در سال‌های مورد بررسی و در میان شرکای اصلی تجاری به ترتیب با چین و کره‌جنوبی در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۸ بوده و کشورهای عراق، چین، ترکیه و روسیه در رده‌های بعدی قرار دارند.

شدت ضعیف و ظرفیت ناچیز صادراتی

دیگر در زمینه صادرات میوه‌های خوراکی، تاکون، دیپلماسی تجاری متمرکز بر کشورهای خلیج فارس و آسیای میانه بوده است.

میلادی در زمینه میوه‌های خوراکی، بیشترین شدت تجاری ایران به ترتیب، با قزاقستان، بحران، قطر، ترکمنستان و قرقیزستان بوده است. به عبارت

گذشته، برای در نظر گرفتن میزان واقعی شاخص ظرفیت صادراتی کشور، حدود ۳۰ درصد ارقام ظرفیت بالقوه را به‌عنوان اعداد قابل تحقق ظرفیت صادراتی در نظر می‌گیرند. محاسبات نشان می‌دهد حداکثر ظرفیت صادرات اسمی ایران به چین، نامنظم بوده و از ۶۲.۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۹ به ۲۷.۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ کاهش یافته است.

شایسته است با توجه بر ظرفیت صادراتی ایران به شرکای عمده تجاری در گام نخست و دیگر کشورها در گام دوم، دیپلماسی اقتصادی و تجاری کشور به یاری بخش بازرگانی آمده و افزایش صادرات قابل حصول ایران را محقق کنند.

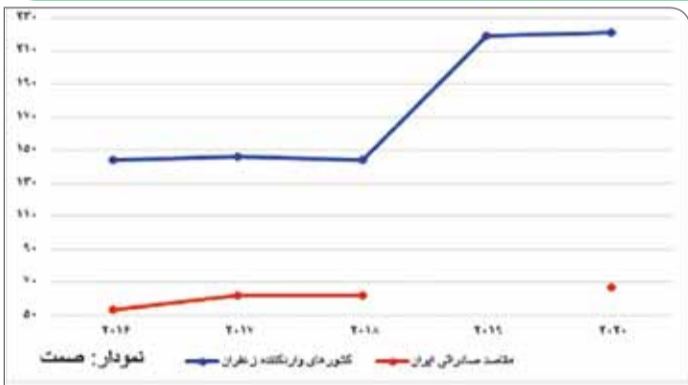
یکی از روش‌های محاسبه ظرفیت تجاری میان کشورها، استفاده از شاخص ظرفیت ساده است. با استفاده از این شاخص، میزان بالقوه توان صادراتی کشوری به کشور دیگر اندازه‌گیری می‌شود. این شاخص مجموع حداقل ارزش صادرات یک کشور به جهان و ارزش واردات کشور شریک تجاری از جهان را برای همه کالاهای صادراتی یک کشور به‌عنوان ظرفیت بالقوه تجاری محاسبه می‌کند.

بیشترین میزان ظرفیت تجاری ساده ایران در بخش صادرات، به ترتیب به کشورهای چین و کره‌جنوبی است و ترکیه، عراق و روسیه در رده‌های بعد قرار دارند. بنابر تجارب سال‌های

شاخص شدت تجاری از تقسیم سهم شریک تجاری از کل صادرات یک کشور در کالای خاص به جهان بر سهم شریک تجاری از کل صادرات جهانی

نفوذ ناچیز تولیدات ایرانی در بازارهای جهان

باید در نظر داشت که ایران محصولات متنوعی تولید می‌کند اما مقیاس صادراتی نیز در این میان مهم است که بررسی‌ها نشان می‌دهد متاسفانه این مقیاس برای تولیدات کشور وجود ندارد و بسیاری از کالاها فقط برای تامین نیاز داخلی تولید می‌شوند. جزئیات حاکی از آن است که با وجود ۴۰۶۲ نوع محصول صادراتی در سال ۹۹، ارزش صادرات بیشتر این کالاها اندک و کمتر از ۱۰ هزار دلار بوده است؛ لذا در کنار تنوع‌بخشی به محصولات صادراتی باید مقیاس صادرات این محصولات هم افزایش یابد. شاخص نفوذ بازار، دیگر شاخص تعیین‌کننده در این بحث است. این شاخص بیانگر آن است که یک کشور در صادرات یک محصول تا چه اندازه موفق به دسترسی به بازارهای باثبات شده است. این شاخص از تقسیم تعداد مقاصد صادراتی یک محصول کشوری خاص، بر تعداد کشورهای واردکننده آن محصول در یک معین در جهان، محاسبه می‌شود. نفوذ ناچیز یک کشور در صادرات محصولی خاص نشان‌دهنده وجود موانعی در تجارت است که مانع گسترش بازارهای صادراتی می‌شود. محاسبات این شاخص در سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸، نشان‌دهنده سطح پایین‌تر این شاخص برای ایران در مقایسه با کشورهای چین، روسیه و چین است. بررسی روند ۶ساله این شاخص نشان می‌دهد میزان نفوذ صادراتی ایران در بازارهای جهانی میان ۰.۶۳ تا ۰.۶۸ نوسان داشته است. این در حالی است که اندازه شاخص مذکور برای همسایه غربی کشور، یعنی ترکیه میان ۰.۹۳ تا ۰.۹۹ بوده است. این اعداد نشان می‌دهند که کالاهای صادراتی ایران از تنوع و حجم کافی

برای نفوذ و حضور در بخش عمده بازارهای جهانی، برخوردار نبوده است. در رابطه با وضعیت شاخص نفوذ ایران در بازارهای صادراتی، وضعیت زعفران ایرانی در نمودار زیر آمده است.

نشان می‌دهند که تنوع کالاهای صادراتی در فاصله سال‌های ۸۳ تا ۹۹ رو به افزایش بوده و از ۳۰۷۹ کالای صادراتی در سال ۸۳ به ۴۳۸۹ کالای در سال ۹۷ افزایش یافته که هم از متنوع‌تر شدن سبد صادراتی خبر می‌دهد و هم در ۱۷ سال مورد بحث، از رشد سالانه ۱.۸ درصدی خبر می‌دهد.

شاخص تمرکز صادرات رقمی میان صفر تا یک است که بیانگر تنوع کالاهای صادراتی است؛ اگر این شاخص به یک نزدیک شود، به این معناست که صادرات کشور در چند محصول خاص متمرکز شده است و هر چه به صفر نزدیک‌تر شود، منعکس‌کننده صادرات همگن‌تر در محصولات گوناگون است. محاسبات

مدیرعامل فولاد خوزستان:

استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر بر اساس مطالعه اقلیم خوزستان به مرحله اجرا درآید

این جلسه بررسی‌های فنی و اقتصادی انجام شده در معاونت فناوری به‌وسیله کامران طاهر مدیر تحقیقات، تکنولوژی و بهینه‌سازی ارائه گردید.

گفتنی است، در جلسه یاد شده که روز دوشنبه ۲۵ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ در سالن کنفرانس ساختمان سردار شهید حاج‌قاسم سلیمانی برگزار شد، مسئولان فولاد خوزستان پیشنهادات و راهکارهای خود را ارائه کردند.

مقرون به صرفه بودن این تکنولوژی‌ها و استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر به جای دیماند شبکه برق سراسری اظهار داشت: ضرر و زیان محدودیت‌های برق علاوه بر چالش تولید برای شرکت و کاهش دیماند فولاد خوزستان در آینده، سبب می‌شود سرمایه‌گذاری و حرکت به سمت این مدل نوین از انرژی‌ها در فولاد خوزستان با اهمیت بیشتری دنبال شود. گزارش خبرنگار ما حاکی است، در ابتدای

در این خصوص تهیه و جهت تصویب آن در هیات‌مدیره ارائه گردد. وی افزود: این حرکت جدید و نو در فولاد خوزستان می‌بایست با آخرین تکنولوژی روز دنیا همراه باشد. استفاده از مدل‌های بادی، خورشیدی و خورشیدی شناور به عنوان با اهمیت‌ترین مدل‌های انرژی تجدیدپذیر به‌شمار می‌روند.

ابراهیمی در پایان اظهار داشت: با ورود هوش مصنوعی به عرصه تکنولوژی، سرعت تغییر در این حوزه صدچندان شده و به زودی شاهد تغییر در حوزه‌های انرژی تجدیدپذیر دنیا خواهیم بود. از امروز این سنگ بنا در فولاد خوزستان ایجاد می‌شود تا نسل‌های آینده بتوانند از آن استفاده کنند. مهران خرم‌نیا معاون فناوری با تاکید بر

مشاوران مدیرعامل و جمعی از مدیران فولاد خوزستان برگزار گردید، ضمن ارائه گزارشی مکتوب از آخرین وضعیت پروژه‌های تجدیدناپذیر در کشور، سرمایه‌گذاری در این حوزه مورد بررسی قرار گرفت.

در نخستین جلسه راهبردی استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در شرکت فولاد خوزستان، مدیرعامل بر استفاده از تکنولوژی‌های روز دنیا در این حوزه تاکید کرد و اظهار داشت: محدودیت‌های ناشی از برق طی دو سال گذشته ضررهای جبران‌ناپذیری را به تولید شرکت وارد نموده و بدهی است که برای جبران این خسارت‌ها، باید مدل‌های جایگزین نوین تولید برق در دنیا را در دستور کار قرار دهیم.

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، در این جلسه که با حضور محمد نیکوکار قائم‌مقام مدیرعامل در امور بهره‌برداری و توسعه، محمود لندی معاون بهره‌برداری، مهران خرم‌نیا معاون فناوری، میثم شهنیانی معاون طرح و توسعه، عبدالجسین امیرغلامی و سعید قاسم‌زاده

تولیدکنندگان ابزار آلات

نیازمند حمایت

کیما ملکی: رهبر معظم انقلاب سال ۱۴۰۲ را سال مهار تورم و رشد تولید نام‌گذاری کرده‌اند، اما پیگیری این دو مقوله به‌صورت هم‌زمان ریزه‌کاری‌های متعددی دارد و بسیاری سخت و پیچیده است. راهکار رشد تولید برنامه جامع دولت در حمایت از تولیدکنندگان است. در واقع این حمایت شاید هزینه‌ای کوتاه‌مدت برای دولت باشد، اما در بلندمدت منجر به بازگشت هزینه‌ها می‌شود و در اصل، هزینه کردن در حوزه تولید سرمایه‌گذاری است. همچنین راهکار مهار تورم افزایش تولید داخلی است. دولت باید از واحدهای تولیدی در حال شکل‌گیری حمایت‌های شجاعانه داشته باشد و این حمایت‌ها عمیق، هدفمند و آموزش‌محور باشد. در واقع دولت باید برای تولیدکننده داخلی که توان تولید محصول باکیفیت و در نهایت صادرات آن را دارد، ایجاد انگیزه کند.

درباره وضعیت صنعت ابزارفروشان و وضعیت تولید به گپ‌وگفت با مهدی باقرپور، رئیس اتحادیه ابزارفروشان تهران پرداخت.

فیلترینگ چه تاثیری بر کسب‌وکار

شما گذاشته‌است؟ مدتی است که محدودیت‌های ایجاد شده در فضای مجازی به کسب‌وکار ما آسیب زده که می‌توان با درایت حاکمیت، این محدودیت را کاهش داد تا بخش فروش مجازی نیز دوباره جان گیرد.

بازار در چه وضعیتی است و چه عواملی بر آن تاثیرگذار است؟

افزایش نرخ ارز و مشکلات متعدد صنعتگران در بخش‌های مختلف از جمله تامین نقدینگی و تحریم‌ها از یک سو و برخی تصمیمات غیرکارشناسی از سوی دیگر موجب شده صنعت و تولید و در نتیجه بازار در رکود باشد. بهبود شرایط اقتصادی عاملی برای بازگشت رونق به صنف ابزارفروشی و به تبع آن کارآفرینی با هزینه اندک است. اعضای اتحادیه صنف ابزارفروشان به‌عنوان تامین‌کنندگان بخش اعظم نیاز کشور به ابزارآلات صنعتی باوجود مشکلات فراوان، از هیچ کوششی برای حرکت بهتر و روان تر چرخ تولید دریغ نکرده‌اند.

به نظر شما چه مقدار می‌توان به تحقق شعار سال امید داشت؟

رشد تولید و صادرات که نتیجه آن مهار تورم و همچنین افزایش سطح اقتصادی خانوار است، از توجه هرچه بیشتر به صنعت و علم حاصل می‌شود. نبود توجه و حمایت کافی از تولیدکنندگان حوزه ابزارآلات یکی از مسائلی است که این صنف را درگیر مشکلاتی کرده است. این روزها فعالیت برخی کارخانه‌های تولیدکننده ابزارآلات باوجود تولیدات باکیفیت و جامع به‌دلیل مشکلات، متوقف شده و در صورت ادامه این روند ممکن است در سال جاری تعداد بیشتری از این واحدها تعطیل شود.

ممنوعیت‌ها چه تاثیری بر صنف شما گذاشته‌است؟

ایجاد ممنوعیت واردات غیرکارشناسی برای برخی شاخه‌های ابزار که مورد مصرف غالب صنایع است، تامین این اقلام را سخت کرده است. امیدواریم تعامل بیشتری بین بخش‌های مختلف اجرایی، بازار و دانشگاه شکل بگیرد تا با تامین ابزارآلات موردنیاز صنایع از طریق تولید داخل و واردات به توسعه و رشد صنعت و در نتیجه اقتصاد جامعه کمک لازم را کرده باشیم.

قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار واقعاً اجرایی می‌شود؟

از آنجایی که محل مصرف ابزار فقط کارخانجات صنعتی بزرگ نیست و دایره گسترده‌ای از خانه تا صنایع پیچیده را شامل می‌شود، روزانه درخواست‌های متعددی برای شروع فعالیت و صدور پروانه کسب برای فضای حقیقی و مجازی به اتحادیه‌های اصلی می‌شود که متأسفانه باوجود تلاش همه‌جانبه همکاران، به دلیل اجرای نامناسب قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار نوانتصابیم در این زمینه خدمات مناسبی به همکاران خود ارائه کنیم.

تجارت

نقش بهره‌وری نیروی انسانی در بهبود وضعیت اقتصاد را بررسی کرد

بیگانه‌ای به نام بهره‌وری

کاهش هزینه، افزایش تولید و خدمات، ارتقای کیفیت و استفاده بهینه از زمان از جمله اهداف بهره‌وری به‌شمار می‌روند

برای درک بهتر وضعیت اقتصادی فعلی کشور بهتر است با مثالی شروع کنیم؛ کشوری که در خود را به روی کشورهای دیگر ببندد، ناچار است برای ساده‌ترین تولیدات و تهیه مواد اولیه آنها دشواری‌های بسیاری را تحمل کند که نتیجه این عملکرد عقب ماندن از فناوری روز و صنعت و به تبع آن فشار بیشتر به نیروی انسانی است و با گذشت زمان وضعیت اقتصادی، کیفیت تولید و میزان عرضه به بازار به سمت رکود حرکت خواهد کرد، این در حالی است که در شرایط فعلی که وضعیت اقتصاد به وخامت رسیده، کشور می‌تواند با استفاده از تجارت خارجی و معرفی خود به بازارهای جهانی بر بهره‌وری اقتصادی و کیفیت تولیدات بیفزاید. همچنین با افزایش بهره‌وری می‌توان محصولاتی صادرات‌محور را تولید کرد و در بازارهای جهانی حرفی برای گفتن داشت که در نتیجه آن شاهد ارزآوری خواهیم بود. از سوی دیگر بهره‌وری کل عوامل تولید یکی از منابع عمده رشد اقتصادی محسوب می‌شود، چراکه افزایش مستمر بهره‌وری علاوه بر ایجاد رشد اقتصادی، به ایجاد رفاه اجتماعی نیز منتهی می‌شود. در این گزارش به بررسی نقش بهره‌وری نیروی انسانی در اقتصاد پرداخته‌است.

کیما ملکی editor@smtnews.ir

مفهوم حقیقی بهره‌وری

تولید محصول است. اهمیت ارتقای سطح بهره‌وری در فرآیند توسعه اقتصادی هر کشور بر همگان روشن است و امروزه باتوجه به رشد جمعیت، کمیابی منابع و گسترش رقابت در بازارهای جهانی، استفاده بهینه و کارآمد از منابع و در واقع افزایش بهره‌وری منابع از اهمیت بسزایی برخوردار شده است. در حقیقت مزیت تجارت خارجی بر بهره‌وری شامل توسعه

مفهوم حقیقی بهره‌وری

داخلی را افزایش می‌دهد، قدرت رقابت‌پذیری را بیشتر می‌کند و در نهایت باعث زندگی بهتر می‌شود. جوهر افزایش و بهبود بهره‌وری به‌دلیل محدودیت فیزیکی انسان‌ها در کار هوشمندانه و آگاهانه است؛ نه کار سخت‌تر. کلید افزایش بهره‌وری در کیفیت نیروی کار، بهبود مدیریت، شرایط مطلوب کار و افزایش مداوم کیفیت

اقتصاد ایران ذاتاً بهره‌ور نیست

قیمت ناچیز انرژی شرکت‌ها برمی‌گردد؛ در نتیجه این شرایط است که صادرات ما رشد پیدا کرده است. در حقیقت مزیت کشور ما اکنون برای صادرات محصولات به‌دلایل فوق است، نه اینکه به تولید کالایی صادرات‌محور پرداخته‌ایم. این کارشناس اقتصاد در تشریح شاخص‌های لازم برای افزایش بهره‌وری در تولیدات گفت: فناوری و دانش فنی‌مهندسی بالا از شاخص‌هایی است که می‌تواند ما را به سمت افزایش بهره‌وری رهنمون کند، اما متأسفانه دسترسی ما به این عوامل به‌دلیل تحریم‌ها محدود شده، چراکه ما استفاده‌کننده از علم جهان هستیم. در کل تا زمانی که اقتصاد ما خود به سمت بهره‌وری حرکت نکند و این شاخص در اولویت قرار نگیرد، صحبت از بهره‌وری در حد شعار است.

اقتصاد ایران ذاتاً بهره‌ور نیست

ساختمان نیز داریم. وی ضمن انتقاد از استمرار رویه‌های تکراری در اقتصاد باوجود نتایج بد حاصل‌شده اظهار کرد: متأسفانه در اقتصادی قرار گرفته‌ایم که بهره‌وری در آن بی‌معنی است و به نهاد یا ارگانی که بهره‌وری مناسبی دارد، جایزه‌ای تعلق نمی‌گیرد. تا زمانی که این نگاه اصلاح نشود، وضعیت تغییری نخواهد کرد و تنها جملاتی شعاری باقی می‌ماند. محصولات ما ارزان است مولوی با اشاره به تاثیر افزایش بهره‌وری در تولید محصولات صادرات‌محور بیان کرد: رشد صادرات در ایران ناشی از ۳ مسئله است؛ نخستین مسئله سقوط ارزش ریال است که نرخ محصولات تولیدی ما را در بازارهای جهانی جذاب می‌کند؛ دومین مسئله به نیروی انسانی ارزان و در نهایت سومین دلیل به

بهره‌وری در کشور گم شده است

حوزه رخ ندهد، بدون شک باز هم مشکلات اقتصادی که طی چند سال اخیر شاهد آنها بوده‌ایم، تکرار خواهند شد. اصلاح سیاست‌های اقتصادی، شایسته‌تربندی تولید و در صورت تحقق این موضوع، می‌توان زمینه افزایش صادرات را نیز فراهم آورد. البته انجام این کار الزامات دیگری نیز دارد که آنها هم باید مدنظر قرار گیرند. راهکارهای خاص دهید دانشمند با اشاره به شاخص‌های لازم برای افزایش بهره‌وری گفت: به‌منظور افزایش بهره‌وری هر سازمان یا واحد تولیدی باید راهکارهای خود را داشته باشد و نمی‌توان حکم کلی صادر کرد. هر بخشی از کشور بنا بر نوع تولید و روابط خود

بهره‌وری در کشور گم شده است

روشن هستند اما تولید ندارند. همه این موارد هزینه‌هایی است که به نرخ تولید افزوده می‌شود. در واقع سیستم تحت تاثیر عوامل مختلفی لنگ است که در نتیجه آن تولید اتفاق نمی‌افتد. کارگران، ستون فقرات بخش تولید این فعال اقتصادی ضمن تاکید بر اینکه کارگران ستون فقرات بخش تولید و اقتصاد کشور محسوب می‌شوند، گفت: تا زمانی که نیروی انسانی در کشوری وجود نداشته باشد، اقتصاد آن کشور حرکتی نمی‌کند. ما در ایران باتوجه به تعداد بالای جمعیت کارگر از این نعمت برخورداریم، اما در کشورهای دیگر در این زمینه مشکلاتی وجود دارد. باید به‌نحو شایسته‌ای از نیروی انسانی عظیمی که در کشور وجود دارد، استفاده شود. در چنین شرایطی هم تورم مهار خواهد شد و هم رشد تولید رخ خواهد داد، اما این کار نیازمند یک برنامه‌ریزی اصولی و مدون است.

سخن پایانی

بهره‌وری فن استفاده مطلوب از امکانات، سرمایه‌ها، نیروها، منابع و فرصت‌ها در تولید کالا و عرضه خدمات است و تاثیر شگرفی بر توسعه اقتصادی می‌گذارد، به همین دلیل کشورهای مختلف جهان همواره بر این امر مهم تاکید دارند. کاهش هزینه، افزایش تولید و خدمات، ارتقای کیفیت و استفاده بهینه از زمان از جمله اهداف بهره‌وری به‌شمار می‌روند. کشوری چون ایران به‌علت تحریم‌های طولانی و خسارت‌های جاری تولید خود، مراب را در اولین گامی بوسی و تجدید حدود به هورت هم‌زمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به اصلاح در جریان است و فاقد سابقه تجدید حدود، واحد لندی آگهی تجدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید. حسن صالحی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک آمل

سخن پایانی

مقتضی است دولت‌مردان چنین ریل‌گذاری را انجام دهند و اگر چنین اتفاقی رخ دهد، می‌توان بسیاری از مشکلات اقتصادی که پیش پای کشور وجود دارد را از میان برداشت. وی با بیان اینکه رشد تولید با حاکمیت تورم بالا امکان‌پذیر نیست، افزود: دولت باید برنامه‌ریزی‌ها را طوری انجام دهد که مهار تورم در اولویت باشد. بر این اساس، لازم است دولت با امکاناتی که در اختیار دارد، ترمز رشد تورم را در جهت تحقق شعار سال بکشد. از سوی، مهم‌ترین نکته در این زمینه، سیاست‌گذاری‌های دولت به‌ویژه در حوزه اقتصاد است. اگر تغییراتی در این

آگهی موضوع ماده ۳ و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

موضوع خبر بهاری شده بلاواسطه از ناصر پاشائیان آخا و مع‌الواسطه از مجید خاژاا.

لذا به موجب ماده ۳ - قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ - آیین‌نامه مربوطه این آگهی در دو بوبت به‌فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی و کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روزنامه‌ها و سایر عیانت‌العقار تا در صورتی که احتیاجاً ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی در روزنامه‌ها از طریق اصناف در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسیده اعلام نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض میبارت در تقدیر دادخواست به دادگاه عمومی محلی نماید و کوهی تقدیر دادخواست به نظر به دستور مواد ۱۳ و ۱۴ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، ۱۳۹۰/۹/۲۰ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و معترض در واحد ثبتی امل مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلاعراضی آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد.

املاک متقاضیان واقع در بخش سه ثبت آمل - دهستان دشتسر

۲۳ - اصلی (قریه بازار کلا)

۱۰۲۵۰ فرعی خابز فروج پاشائیان آخا در ششدرنگ یک قطعه زمین با ساختمان احدایی به مساحت ۲۲۷

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۲/۱۶

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۲/۲۰

محیط‌زیست

در بررسی تاثیر «استراتژی توسعه پایدار محیطی» بر تولید نمایان شد

راه‌ناهموار «بهره‌وری سبز»

مفهوم «بهره‌وری سبز» در سال ۱۹۹۴ توسط «سازمان بهره‌وری آسیا» مطرح شد و از آن پس «بهره‌وری سبز» به‌عنوان استراتژی توسعه پایدار محیطی انتخاب شد. هدف اصلی از این ساختار نیز افزایش بهره‌وری و توسعه اقتصادی –اجتماعی است، به‌نحوی که موجب حفاظت و ایمنی محیطی شود و در کنار آن، با افزایش سودآوری تجاری به ارتقای کیفیت زندگی بینجامد.

بهره‌وری سبزی، نگرش پیشگیرانه‌ای را ترویج می کند که عکس‌العملی در قبال هزینه‌های اقتصادی گزاف است و در نهایت، به روش‌های کنترل آلودگی در محیط‌زیست می‌انجامد و به‌همین دلیل، یکی از رویکردهای پیشگیری از ایجاد آلودگی در صنایع نیز به‌شمار می‌رود. با این نگاه، در جوامع علمی – صنعتی «بهره‌وری سبز» روشی برای تلفیق توسعه صنعتی با حفظ محیط‌زیست قلمداد می‌شود. باتوجه به روند رو به رشد صنایع و فراگیر شدن آلودگی‌های ناشی از آن، سوالی که مطرح می‌شود، این است که آیا باید صنعت یا به‌عبارتی موتور توسعه را متوقف یا رشد آن را کند کرد یا آنکه بدون توجه به لطمات زیست‌محیطی و تنها با تکیه بر اهمیت تولید در توسعه و نقش آن در تقویت اقتصاد ملی، اجازه ادامه فعالیت به صنعت با همین روال داده شود؟

******* در این گزارش در گفت‌وگو با کارشناسان به بهره‌وری سبز و بهینه‌سازی مصرف در عرصه محیط‌زیست پرداخته است.

«بهره‌وری سبز» یکی از ابزارهایی است که در اختیار توسعه پایدار قرار می‌گیرد تا ضمن سودجویی اقتصادی بتوان محیط‌زیست را حفظ و توسعه را پایدار کرد. در واقع، بهره‌وری سبز برگرفته از تلفیق ۲ واژه بهبود بهره‌وری و حفاظت از محیط‌زیست است که به‌عنوان یک راهکار و نوآوری در مسیر صیانت از محیط‌زیست، بر بهینه‌سازی مصرف و بهره‌برداری از منابع طبیعی، توسعه و رشد مستمر اقتصادی تاکید دارد. استراتژی بهره‌وری سبز از ابزارها و تکنیک‌های مرتبط از طریق ارزیابی عملکرد بنگاه‌های اقتصادی، قیمت‌گذاری و هدررفت‌ها و ضایعات منابع اقتصادی در فرآیند تولید، تلاش در راستای کاهش آلودگی

و اثرات مخرب زیست‌محیطی بنگاه‌ها، قصد دارد موجب ارتقای بهره‌وری، رقابت‌پذیری و بهبود کیفیت زندگی بشر شود.

تنها تغییر تکنولوژی و فناوری نیست که در حوزه صنعت به «بهره‌وری سبز» می‌انجامد، بلکه با تمرکز بر استفاده کارآ و بهینه از مواد اولیه، انرژی و آب برای کاهش تولید ضایعات و توجه به محیط‌زیست در تمام مراحل تولید موجب تغییر نگرش در تمام سطوح بخش مدیریت می‌شود. در نتیجه، کاهش مصرف نهاده‌های تولید به‌ازای یک مقدار مشخص تولید یا ارائه خدمات، کاهش هزینه‌های تولید، کیفیت و رقابت‌پذیری محصولات در سطح ملی و جهانی ارتقا

د گر گونی شیوه تولید، به نفع محیط‌زیست

پیدا می کند که رشد اقتصادی را بهبود می‌بخشد، بنابراین به‌طور کلی بکارگیری بهره‌وری سبز در همه صنایع و بنگاه‌های تولیدی کوچک و بزرگ، افزایش سودآوری و رشد اقتصادی را باتوجه به مسائل زیست‌محیطی به‌همراه دارد. به‌نظر می‌رسد که این استراتژی راهکار خوبی برای حفظ محیط‌زیست و در عین حال توسعه باشد، اما باید نظر مخالفان را نیز شنید. برخی کارشناسان محیط‌زیست بر این باور هستند که بهره‌وری سبز شاید در تولید یک کالا میزان خسارت به محیط‌زیست را کاهش دهد، اما همان‌طور که گفته شد، بهره‌وری منجر به افزونی تولید و در نهایت افزایش رشد اقتصادی می‌شود.

توجه به «بهره‌وری سبز» در ساختار اقتصاد

بیاورند و بهره‌برداران بتوانند بهره‌وری خود را با عدم‌تخریب محیط‌زیست افزایش دهند.

این کارشناس محیط‌زیست با تاکید بر اینکه، هدف محقق نمی‌شود،مگر اینکه هم مردم مجاب به حرکت در این مسیر شوند و به بهره‌وری سبز توجه کنند، گفت: به‌عنوان نمونه در جنگل‌های شمال هم این مشکل وجود دارد. وقتی قوانینی برای حفظ جنگل تصویب می‌شود، راه‌های دور زدن آن‌هم به‌وجود می‌آید، اما اگر در نگرش افراد تغییری شکل بگیرد و بدانند که این جنگل و درختان آن، بخشی از زندگی ما و آیندگان است و نسل‌های آینده هم به‌اندازه ما حق دارند، از طبیعت و هوای خوب استفاده کنند، به‌طور باثبات‌تری به‌سمت بهره‌وری سبز و توسعه پایدار حرکت کرده‌ایم. وی بااشاره به ناآشنایی وزارتخانه و مراکز اقتصادی با ساختار و ضرورت توجه به بهره‌وری سبز گفت: بهره‌وری سبز در ایران تنها در بخش جنگل و مراتع وزارت جهادکشاورزی مطرح است، اما بخش‌های دیگر در سطح وزارتخانه و مراکز اقتصادی با این واژه زیاد آشنا نیستند، حتی برخی مدیران، بهره‌وری را می‌شناسند، اما با نوع سبز آن که میان اقتصاد و محیط‌زیست سازگاری ایجاد می‌کند، کمتر آشنا هستند. حتی در دانشگاه‌ها نیز دانشجویان رشته‌های کشاورزی با این

«بهره‌وری سبز» به رشد اقتصاد سبز می‌انجامد

صنعتی و کشاورزی محقق می‌شود. در این فرآیند با تلاش در راستای کاهش آلودگی و اثرات مخرب زیست‌محیطی بنگاه‌ها، موجب ارتقای بهره‌وری، کسب سود، رقابت‌پذیری و بهبود کیفیت زندگی بشر می‌شود.

به‌گفته این کارشناس محیط‌زیست، بهره‌وری سبز در صنعت، تنها به تغییر تکنولوژی و فناوری تاکید ندارد، بلکه با تمرکز بر استفاده کارآ و بهینه از مواد اولیه و انرژی با کاهش تولید ضایعات به تولید پاک می‌پردازد.

وی افزود: در نتیجه، با کاهش مصرف نهاده‌های تولید به‌ازای یک مقدار مشخص تولید یا ارائه خدمات، هزینه‌های تولید کاهش و کیفیت و رقابت‌پذیری محصولات در سطح ملی و جهانی ارتقا می‌یابد که مجموع این فرآیند منجر به بهبود رشد اقتصادی خواهد شد.

بهشتی رشد اقتصاد سبز را از پیامدهای کلیدی بهره‌وری سبز، خواند و گفت: بکارگیری بهره‌وری سبز در همه صنایع و بنگاه‌های تولیدی کوچک و بزرگ،

در واقع بهره‌وری سبز برگرفته از تلفیق ۲ واژه بهبود بهره‌وری و حفاظت از محیط‌زیست است که به‌عنوان یک راهکار و نوآوری در مسیر صیانت از محیط‌زیست، بر بهینه‌سازی مصرف و بهره‌برداری از منابع طبیعی، توسعه و رشد مستمر اقتصادی تاکید دارد

به‌همین ترتیب، اگر میزان خسارت محیط‌زیستی تولید یک کالا با بهره‌وری سبز برای مثال از ۵ به ۲ کاهش پیدا کرده باشد، ممکن است با افزایش تولید کالا، میزان خسارت نه‌تنها کاهش نیابد، بلکه بیشتر نیز بشود. به‌همین‌منظور باید به‌دنبال ریشه‌های اقتصادی این مشکل بود. برهمین‌اساس، برخی سیاستمداران اعمال سیاست‌های بهره‌وری به نفع محیط‌زیست را کافی نمی‌دانند و رشد اقتصادی صفر را پیشنهاد می‌کنند. برخی سبزه‌ای رادیکال نیز علاوه بر توقف رشد افسارگسیخته اقتصادی، خواهان دگرگونی شیوه تولید اقتصادی به‌نفع محیط‌زیست و رفاه انسان‌ها هستند.

هم با افرادی مواجهیم که هم آگاهی کافی و هم مهارت لازم را دارند، اما به این مسئله توجه نمی‌کنند. به‌همین‌دلیل باید تغییر نگرش رخ دهد. مقالات

بهره‌وری سبز نیز بیشتر بر همین تغییر نگرش تاکید دارند.

این استاد دانشگاه با تاکید بر ضرورت توجه به بهره‌وری سبز در ساختار تصمیم‌گیری‌های خرد و کلان گفت: باید بتوانیم در میان بهره‌برداران ایجاد انگیزه و از راه‌های گوناگونی که جزو تکنیک‌ها و روش‌های آموزشی است، توجه‌شان را به مطالبی جلب کنیم. در این صورت، این افراد خود را بخشی از این فرآیند می‌بینند. وی افزود: در حال حاضر، کشاورزانی که کمتر به بهره‌وری هسسو یا حفظ محیط‌زیست توجه می‌کنند، می‌دانند که ضرر و زیان‌های زیادی در آینده متحمل می‌شوند. کشاورزی را می‌شناسم که بدون توجه به‌نظر کارشناسان، نهاده نیتروژن را برای برداشت بهتر خرزبه مدام به خاک اضافه می‌کرد تا جایی‌که زمین به‌طور کامل از این ماده اشباع شد و دیگر هیچ محصولی نداد و لازم بود که زمین دست‌کم برای ۱۰ سال رها شود تا دوباره بارور شود.

سخن پایانی

در مجموع، برخی کارشناسان بر این باور هستند که بهره‌وری سبز میزان تولید کالا و رشد اقتصادی را متعادل می‌کند و اجازه نمی‌دهد افزایش تولید پس از بهره‌وری به‌گونه دیگری به محیط‌زیست آسیب برساند. در واقع، بهره‌وری سبز ابزاری برای نیل به توسعه پایدار است. با این حال، کارشناسان دیگری معتقدند ساز کار شیوه تولید اقتصادی جهانی، نه براساس نصاب اخلاقی محیط‌زیستی، بلکه براساس رقابت‌پذیری و کسب سود بیشتر فعالیت می‌کند و تعریف بهره‌وری نیز از همین کسب سود بیشتر ناشی می‌شود. بنابراین، بهره‌وری سبز باوجود اینکه امر لازمی است، اما کافی نیست و حفظ محیط‌زیست نیاز به تغییرات ریشه‌ای‌تری در ساز کار شیوه تولید اقتصاد دارد.

مافیای اقتصادی در کمین بهره‌وری سبز

محمدرضا محبوب‌فر

کارشناس محیط‌زیست

در کشورهای در حال توسعه از جمله ایران، مفاهیمی مانند بهره‌وری سبز معنا ندارد، چرا که محیط‌زیست و منابع طبیعی آنها از گزند مافیای اقتصادی در امان نیست. زمانی که افراد با توهم توسعه به‌سمت بهره‌برداری بی‌رویه از محیط‌زیست و منابع طبیعی از جمله جنگل و منابع آبی می‌روند، مشخص است که بهره‌وری سبز اصلا معنا و مفهومی پیدا نمی‌کند و هیچ تعهدی نسبت به آن شکل نمی‌گیرد.

در حال حاضر، اهداف اصلی توسعه در کشور به حفاظت محیط‌زیست بی‌توجه و فقط به‌دنبال سودآوری تجاری است، در حالی‌که رویکرد اصلی توسعه ارتقا و بهبود کیفیت زندگی جامعه است. وقتی از بهره‌وری سبز صحبت می‌کنیم، یک تفکر پیشگیرانه تعریف می‌شود. اگر رویکرد مسئولان کشور در وزارتخانه‌های نیرو، صنعت، معدن و تجارت، نفت و سایر وزارتخانه‌هایی که به‌نوعی مصرف‌کننده منابع طبیعی هستند، رویکرد بهره‌وری سبز و حفاظت از محیط‌زیست بود، امروز هزینه‌های اقتصادی گزاف به کشور تحمیل نمی‌شد و در نهایت به تخریب گسترده محیط‌زیست نمی‌رسیدند. بهره‌وری سبز منجر به صرفه‌جویی در منابع طبیعی و استفاده بهینه از آن می‌شود که علاوه بر حفظ محیط‌زیست، سود اقتصادی پایدار ایجاد می‌کند، اما در ایران شاهد هستیم که تلفیق توسعه صنعتی و کشاورزی با حفظ محیط‌زیست اصلا به‌کار گرفته نمی‌شود.

برخی فعالان اقتصادی معتقدند که اعمال محدودیت‌های محیط‌زیستی در کوتاه‌مدت به افزایش هزینه و کاهش تولید منجر می‌شود که مغایر با اهداف بهره‌وری برای کاهش هزینه و افزایش تولید است. همچنین بهره‌وری سبز به مدیریت انرژی و مدیریت مصرف منابع طبیعی منجر می‌شود و توسعه پایدار را رقم می‌زند. همین مسئله، سود و منافع کوتاه‌مدت و بلندمدتی عاید اقتصاد کشور می‌کند. از اساس بهره‌وری سبز، یک استراتژی برای توسعه اقتصادی و حفظ محیط‌زیست است، اما تحقق بهره‌وری سبز یک‌شبه و چندماهه امکان‌پذیر نیست و برای تحقق آن، باید تغییرات اساسی در الگوی توسعه رخ دهد. مصرف‌گرایی و بهره‌برداری بی‌رویه از منابع طبیعی، صنعتی شدن کشورها و استفاده از سوخت‌های فسیلی افزایش پیدا کرده که بدون توجه به نیازهای نسل آینده بوده است. همین مسئله منجر به بروز و ظهور مشکلات متعدد محیط‌زیستی شده و در حال حاضر، به‌صورت تغییرات آب‌وهوایی، گرمایش زمین و خشکسالی منابع آبی خود را نشان داده است. در این میان، کشورهایی مانند عربستان و کویت که بنوعی همپایه ایران محسوب می‌شوند، تفکر

و رویکرد توسعه خود را به‌سمت بهره‌وری سبز سوق دادند. این کشورها با آینده‌نگری که از خود‌نشان دادند، توانستند حتی به صادرکننده فناوری محیط‌زیستی در مصرف و تولید آب بدل شوند، در حالی که میزان بارندگی این کشورها یک‌سوم ایران است، اما می‌بینیم که این کشورها در سازگاری با اقلیم و توسعه به کجاها رسیده‌اند و ایران به کجا رسیده است. بهره‌وری سبز مفهومی است که حتی میزان تولید را متعال می‌کند و اجازه نمی‌دهد از منابع محیط‌زیست و طبیعی، بیش از حد مجاز استفاده شود. بهره‌وری سبز با متعادل کردن تولید، توسعه را نیز متعادل می‌کند. از اساس بهره‌وری سبز با صرفه‌جویی در مصرف منابع طبیعی معنا می‌شود. این در حالی است که اگر بهره‌وری سبز منجر به مصرف بیش از اندازه منابع محیط‌زیستی شده باشد، از مفهوم خود‌منحرف شده و بهره‌وری سبز تنظیم‌کننده فعالیت‌های انسان با محیط‌زیست است. شاید در کشورهایی که از بهره‌وری سبز و توسعه پایدار می‌گویند، انحرافات رخ داده، اما در همان‌جا نیز باید به‌دنبال علت این انحراف بود. به‌طورمثال، به‌خاطرافتادن امنیت غذایی در جهان برخی از کشورها را مجبور به استفاده بیش از حد از منابع محیط‌زیستی کرده و به این سمت کشانده است. در نهایت اینکه، هیچ کشور و جامعه‌ای با عنایت به بهره‌وری سبز و صرفه‌جویی در منابع محیط‌زیستی در انتظار تخریب محیط‌زیست و پیامدهای آن نخواهد بود. ضرورت بهره‌وری سبز برای دستیابی به توسعه پایدار در جهان امروز با جدیت دنبال می‌شود و کشورها به‌واسطه آن از نابودی محیط‌زیست جلوگیری می‌کنند.

بهره‌وری سبز یکی از ابزارهایی است که در اختیار توسعه پایدار قرار می‌گیرد تا ضمن سودجویی اقتصادی بتوان محیط‌زیست را حفظ و توسعه را پایدار کرد

کمان بدون تیر بهره‌وری در صنعت ساختمان

بهره‌وری در مسکن چیزی جز امکان کسب سود از عملیات ساخت مسکن و فراهم بودن شرایط انباشت پایدار سرمایه در بخش مسکن به‌وسیله ساخت آن نیست

نقش موثر بهره‌وری در برنامه‌های توسعه

منفی داشته است. صنعت ساختمان نقش بسزایی در توسعه، اقتصاد، ایجاد اشتغال و رفاه عمومی دارد. از سوی دیگر، بهره‌وری، سهم موثر و تعیین‌کننده‌ای در برنامه‌های توسعه داشته است؛ اما متأسفانه عدم توفیق آنچه در برنامه‌های توسعه پیش‌بینی شده، به‌صورت عام در بهره‌وری و به‌صورت خاص در بهره‌وری صنعت ساختمان یکی از نگرانی‌های جدی کشور بوده و هست.

مدیریت منابع انسانی، مدیریت سرمایه، بهره‌وری سرمایه، بهره‌وری انرژی و بهره‌وری در ساخت‌وساز صورت نگرفته است، در حالی که این مقوله مهم باید مورد توجه قرار گیرد. در برنامه ششم توسعه در بخش ساختمان پیش‌بینی شده بود که ۲۸ واحد درصد رشد داشته باشد، در حالی که این میزان در ۵ سال اول این برنامه، منفی ۱۳ درصد بوده، یعنی نه تنها بهره‌وری در صنعت ساختمان رشد نداشته، بلکه رشد

به‌اعتقاد بیشتر کارشناسان، بهره‌وری بخش مسکن ایران پایین است. در واقع، میزان بهره‌وری و دریاقتی مسکن نسبت به میزان هزینه‌ای که بابت آن صرف شده، ناچیز است. در این راستا، باید به بررسی بهره‌وری پایین مسکن در کشور و راهکارهای افزایش بهره‌وری بیشتر توجه شود. به‌طور کلی، مقوله بهره‌وری موضوع روشنی برای عموم نیست و سطوح مدیریتی جامعه نیز از موضوع بهره‌وری و اهمیت آن آگاهی اندکی دارند.

در بخش مسکن، سال‌ها است که شاخص‌های بهره‌وری مسکن در وزارت مسکن و شهرسازی به‌طور مستمر تهیه می‌شوند و مورد تحلیل قرار می‌گیرند. با این حال، حجم و نوع مسائل مرتبط با مسکن به‌گونه‌ای است که نتایج این تلاش‌ها اجرایی نمی‌شود. بهره‌وری و توسعه ۲ روی یک سکه هستند. توسعه‌یافتگی به معنی استفاده بهینه از سرمایه، نیروی کار، انرژی، مواد اولیه، زمین و مدیریت است. از این‌رو، موانع موجود در راه افزایش بهره‌وری، چه در بخش مسکن و چه در سایر بخش‌ها، همان موانع و مشکلاتی است که در راه توسعه‌یافتگی وجود دارد. موانع اقتصادی نظیر نبود مقیاس اقتصادی در تولید مسکن، کاهش توان مالی در خانوارهای میان‌درآمد و کم‌درآمد برای خرید مسکن، نبود راه‌های متعدد برای سرمایه‌گذاری و عدم جذابیت نسبی سرمایه‌گذاری در سایر بخش‌ها به‌ویژه بخش‌های تولیدی، از عمده این موارد به‌شمار می‌روند. در این گزارش به‌مناسبت روز ملی بهره‌وری موانع این حوزه را در صنعت ساختمان به‌صورت کلان از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

در هر ساختمانی ۳ مرحله زمانی شامل: تولید و طراحی، اجرا و ساخت و بهره‌برداری وجود دارد و زمانی که درباره این مراحل صحبت می‌شود، بهره‌وری می‌تواند در هر ۳ مرحله مفهوم داشته باشد. وقتی موضوع بهره‌وری در صنعت ساختمان مطرح می‌شود، باید تمام وجوه ساختمان‌سازی یعنی مسکن و سایر سازه‌هایی که برای تأمین نیازها در شهرها ساخته می‌شود، لحاظ کنیم. از سوی دیگر، باید بستری که

در آن ساختمان قرار می‌گیرد، یعنی شهر را نیز باید در نظر گرفت. وقتی موضوع بهره‌وری در ساختمان مطرح می‌شود، نمی‌توان به موضوع شهر و جایگاهی که ساختمان دارد، کم‌توجهی یا بی‌توجهی کرد. در برنامه‌های چهارم تا ششم توسعه مقرر شده بود که ۳۱ تا ۳۵ درصد رشد تولید ناخالص داخلی از بهره‌وری حاصل شود، اما متأسفانه این موضوع محقق نشده است و توجه کافی به بهره‌وری در حوزه‌های

سعید آسویار، نایب‌رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی انبوه‌سازان در رابطه با نقش بهره‌وری در صنعت ساختمان به **smtnews** توضیح داد: متأسفانه شاخص بهره‌وری صنعت ساختمان کشور ما در مقایسه با معیارهای جهانی بسیار وضعیت بغرنجی دارد و در حال طی کردن ترازهای منفی است. اکنون در زمینه منابع انسانی، حمل‌ونقل، مدیریت، قانون‌گذاری و سرمایه‌ای به بهره‌وری مناسب نرسیده‌ایم. وی در ادامه افزود: بیشترین عاملی که باعث این موضوع شده، قوانین و استانداردهای غلط اجرایی است که روند توسعه را از صنعت ساختمان به دور نگه داشته است. میزان صنعتی بودن شیوه‌های ساختمانی، میزان کاربرد مصالح بومی و بهینه‌سازی‌شده، میزان عمر مفید، پایایی و پایداری ساختمان‌ها، بهینه‌سازی مصرف انرژی، بهینه‌سازی تاسیسات مکانیکی و برقی و... موضوعاتی است که نیاز به بررسی و برنامه‌ریزی دارد تا با بهره‌وری بهتری مورد استفاده قرار گیرد. در کنار موضوعات یادشده، بسیاری از تکنولوژی‌های

بهر روز دنیا به‌علت تحریم‌های غرب و قیمت‌های سرسام‌آور برای کارگاه‌های تولیدی به‌صرفه نیست و حتی اگر بودجه تجهیز کردن کارگاه‌های ساختمانی موجود باشد، موضوع آموزش به کارگران برای استفاده از این تجهیزات معضل دیگری است که نیاز به همفکری و چاره‌اندیشی بخش خصوصی و دولت دارد. نایب‌رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی انبوه‌سازان تصریح کرد: در حال حاضر جز چند کلانشهر بزرگ، در بقیه استان‌ها، مصالح ساختمانی از شهرهای دیگر آن هم با فاصله بسیار زیاد انتقال پیدا می‌کند که این موضوع نیز با بهره‌وری در تضاد است. همچنین، به‌علت نبود نیروی کار متخصص، بسیاری از کارگران ساختمانی از مهاجران کشورهای اطراف هستند که هیچ تخصصی در امر ساخت‌وساز ندارند و اگر سازه‌ای بخواهد این‌گونه بنا شود، مسلماً با ایراداتی همراه است، این ایرادات در حالی وجود خواهند داشت که مهندسان سازه نقش خود را به‌خوبی ایفا نکنند و از تخصص لازم برخوردار باشند که اگر غیر از این باشد، دیگر کار به ایرادات

سهم پوچ ساخت‌وساز از بهره‌وری

متأسفانه در کشور ما بعد از این همه سال کشمکش بر سر تولید مسکن، هنوز به باور دولتمردان نرسیده که ساخت مسکن برعهده دولت نیست و این کار باید به‌دست انبوه‌سازان، سازندگان و نه‌نهایت، خود مردم اجرایی شود، نه اینکه با وضع قوانین غلط و مداخله‌جویانه، تولید و ساخت‌وساز را با رکود مواجه کنند. نایب‌رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی انبوه‌سازان در پایان گفت: زمانی که بازار بزرگی مانند مسکن به چالش می‌خورد، عوامل زیادی در آن دخیل هستند، بنابراین هم مشکلات اقتصادی و هم سوءمدیریت تأثیر زیادی در شرایط فعلی گذاشته‌اند. زمانی که تولید جایگاه خود در اقتصاد را از دست می‌دهد، تورم عمومی و در نهایت، رشد نرخ نهاده‌های ساختمانی منجر به رشد نرخ تمام‌شده و مسکن می‌شود. این موضوع نه‌تنها امسال، بلکه در تمام سال‌های گذشته نیز، رخ داده است و موضوع جدیدی نیست.

کم و زیاد ختم نمی‌شود، چرا که ساختمانی ساخته می‌شود که نه مهندسان و نه کارگران، هیچ دانشی برای ساخت‌وساز ندارند و چه‌بسا چنین ساختمان‌هایی در همان ابتدای ساخت ریزش کنند و خسارت‌های مالی و جانی زیادی بر جای بگذارند. **نقش دولت در بهره‌وری صنعت ساختمان** آسویار در رابطه با نقش دولت در توسعه بهره‌وری در صنعت ساخت‌وساز به **smtnews** توضیح داد: در بحث ساختمان و مسکن، دولت باید زمین را با نرخ مناسب یا به‌صورت اقساط در اختیار مردم و سازندگان قرار دهد تا با کاهش هزینه‌های ساخت به تولید و بهره‌وری ساخت‌وساز کمک کند؛ اما این اقدام نیز با وقفه‌های بی‌دری به انجام نرسید، چرا که به دلایل مختلف، بیشتر زمین‌های مناسب و بلاععارض از دسترس خارج شده است. وی عنوان کرد: در بیشتر کشورهای دنیا، دولت برای ساخت‌وساز تنها نقش نظارتی و حمایتی دارد و به‌طورمستقیم در ساخت حضور پیدا نمی‌کند، اما

گره‌کور بازار مسکن

حسین عیده تبریزی
کارشناس اقتصاد

می‌دانیم که امروز بخش مسکن به کالای پس‌اندازی و سرمایه‌گذاری تبدیل شده و در واقع محصولی مصرفی بلندمدت بوده و کمتر محصولی است که کاربری مصرفی برای بلندمدت داشته باشد. املاک و مستغلات نزدیک‌ترین محصول به بازار مالی و کالایی است که ویژگی یک محصول مالی را دارد و یک طبقه درایی محسوب می‌شود. پس از تحولات مهمی که از سال ۲۰۰۰ در اقتصاد جهانی رخ داد، صندوق‌های بازتنشستی و سرمایه‌گذاری این فرصت را پیدا کردند که در این بازار و این بخش از اقتصاد سرمایه‌گذاری کنند.

در کشور ما پس از سال ۹۷، گرایش‌ها به بازار املاک و مستغلات شدت گرفت و ادامه پیدا کرده، به‌طوری که بی‌دری، نرخ مسکن و املاک صعودی بوده است. از اساس در چند ماه گذشته، در حالی که معاملات مسکن قابل توجه نبود، اما قیمت‌ها افزایش یافت. در برخی شهرها و مناطق، شاهد رشد حبابی نرخ مسکن هستیم. برای مثال، نرخ مسکن طی ۴ سال گذشته تا ۱۰ برابر افزایش یافت و سوال اصلی این است که چرا به‌رغم نبود نقدینگی و نتوان خرید مردم نرخ مسکن همچنان رو به رشد بوده است؟

موضوع این است که در حوزه مصرف مسکن در کشور با بحران مواجهیم و علت ناتوانی خرید مسکن در شهرهای بزرگ این است که اولاً به مردم تسهیلات مناسب اعطا نمی‌شود و دوم اینکه از اساس مردم توان پرداخت اقساطی وام‌ها را ندارند. در حال حاضر نرخ خانه حداقلی در تهران بیش از ۳ میلیارد تومان است و ۹۵ درصد مردم این توان خرید را ندارند.

زمانی که در این بخش دولت به‌بن‌بست می‌رسد، شروع به اجرای طرح‌های مسکن دولتی می‌کنند، اما دیگر منابعی برای طرحی مانند مسکن مهر را در کشور ندارد و راه‌حل‌های کاهش مشکلات مسکن در کشور ساده و راحت نیستند.

قیمت مسکن در ایران یا کشورهایمانند سوریه گاهی بالاتر از متوسط نرخ مسکن در کشورهای اروپایی است، املاک این ویژگی را دارد که از سقف قیمتی هم بیشتر افزایش نرخ پیدا کند و به‌همین دلیل در شهری مانند دمشق که مشکلات این کشور از ایران هم بیشتر است، گران‌ترین قیمت‌ها در بخش مسکن وجود دارد و نرخ مسکن در دمشق از متوسط قیمت‌ها از اروپا بیشتر است.

معاملاتی وجود دارد مبنی بر آنکه اقتصاددانان از رشد بسیار بالای نقدینگی شکوه می‌کنند، در حالی که وقتی با صاحبان کسب‌وکارها صحبت می‌کنید، از نبود نقدینگی سخن می‌گویند! حجم بالای نقدینگی مطابق آمار غیرقابل‌انکار است؛ اما مهم‌ترین مسئله آن است که نقدینگی وارد بخش واقعی نشده و به‌جای آن دارایی‌ها را هدف قرار داده است؛ بنابراین، فضای کلان اقتصادی شرایطی داشته که اقتصاد رشد نکرده و نقدینگی تنها منجر به تورم سنگین بازار ملک شده است. اگر نرخ یک زمین هزار برابر هم شود، حتی یک شغل هم به اقتصاد اضافه نمی‌شود.

بالا رفتن هزینه ساخت، یکی دیگر از عوامل افزایش نرخ مسکن است که البته به‌تندی نمی‌تواند این سطوح قیمتی را توضیح دهد. سومین منبع جهش قیمت‌ها، معاملات صوری است که گاهی با هدف پولشویی انجام می‌شود. در این نوع معامله، بدون آنکه حتی پولی بین افراد جابه‌جا شود، مالکیت ملکی تغییر می‌کند و با اینکه درصد کمی از کل معاملات مسکن را شامل می‌شود، بر نرخ سایر املاک اثرگذار است. به‌عبارت دقیق‌تر، این معاملات صوری به‌دلیل آنکه توسط مصرف‌کننده واقعی انجام نمی‌شود و در واقع صوری است، قیمت‌های بالاتری را ثبت می‌کند.

عامل دیگر، مسئله کمبود زمین در تهران است. تمرکز امکانات در تهران و نبود زمین کافی، باعث می‌شود نرخ زمین به‌عنوان بخش اصلی بهای تمام‌شده املاک بالا می‌رود. این موضوع به سایر شهرها نیز سرایت پیدا می‌کند و تورم عجیب ملک را رقم می‌زند. نبود اطلاعات شفاف از بازار ملک، پنجمین متهم بالا رفتن قیمت‌ها است. اینکه نمی‌دانیم عرضه و تقاضای واقعا چقدر است؛ چه تعداد خانه خالی وجود دارد و چه کسانی در حال معامله ملک هستند، بر قیمت‌ها اثرگذار است و منجر به رشد افسارگسیخته مسکن می‌شود.

شاخص بهره‌وری صنعت ساختمان کشور ما در مقایسه با معیارهای جهانی وضعیت بسیار بغرنجی دارد و در حال طی کردن ترازهای منفی است

زوایای گوناگون بهره‌وری در ساختمان

عمل مانع کارکرد بهینه بخش مسکن شده است؛ اما اینکه چرا به بهره‌وری در بخش مسکن اهمیت داده نمی‌شود، سوالی است که پاسخ آن را باید از مسئولان پرسید.

راهکارهای ارتقای بهره‌وری بخش مسکن را می‌توان با ایفای نقش موثر از طرف دولت در بازار زمین شهری به‌منظور ایجاد ثبات در بازار، وضع مالیات بر عایدی سرمایه در بخش املاک و مستغلات برای کاهش معاملات سوداگرانه، تجمع سیاست‌های حمایتی مسکن در یک دستگاه، ارتقای صنعت ساخت و تولید انبوه مسکن با تکیه بر کاهش نوسانات نرخ زمین، ایجاد نظام تأمین اعتبار مسکن متناسب با وضعیت گروه‌های کم‌درآمد و تلاش برای کاهش فعالیت‌های رانت‌جویانه در بازار زمین و مسکن از طریق عدم صدور مجوزهای رانتی جوایا شد.

وی در پایان گفت: برای رفع موانع موجود و افزایش بهره‌وری مسکن، تجهیز حرفه‌ای سرمایه، استفاده بهینه از زمین‌های شهری و برنامه‌ریزی بلندمدت برای تأمین مصالح ساختمانی باکیفیت پیشنهاد می‌شود. امید است با بهبود مدیریت ساخت‌وساز و ایجاد مدیریت بهره‌برداری و نگهداری و آموزش و ارتقای مهارت و دانش فنی ساخت، بتوان بهره‌وری مسکن در کشور را افزایش داد.

فرزین یزدانی، کارشناس بازار مسکن به **smtnews** گفت: مفهوم بهره‌وری مسکن را می‌توان از زوایای گوناگون موردسنجش قرار داد که یکی از آنها بهره‌وری در بخش ساخت‌وساز است. از این دیدگاه، بهره‌وری در مسکن چیزی جز امکان کسب سود از عملیات ساخت مسکن و فراهم بودن شرایط انباشت پایدار سرمایه در بخش مسکن به‌وسیله ساخت آن نیست. از این زاویه، نرخ بازدهی اقتصادی در ۲ مقوله نرخ سودآوری در نگهداری زمین و در ساخت مسکن می‌تواند نرخ سنجش بهره‌وری قرار گیرد. در هر دوره زمانی که نرخ بازدهی در ساخت بالاتر از نرخ بازدهی در معاملات زمین باشد، بهبود بهره‌وری در ساخت مسکن ایجاد می‌شود. متأسفانه ابزارها و سیاست‌های موردنیاز برای افزایش بهره‌وری در یک دستگاه سیاست‌گذاری منسجم نشده است. برای مثال، تصویب قوانین مالیاتی به‌منظور کاهش جریان سوداگرانه در دست وزارت اقتصاد است که سیاست‌های اعتباری را بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار تعیین می‌کنند و مدیریت زمین در دست مجموعه‌ای از دستگاه‌ها از وزارت مسکن تا شهرداری‌ها قرار دارد. از سوی دیگر، مداخلات غیرقانونی ناشی از قدرت سیاسی و اقتصادی در نوع بهره‌برداری از زمین، وضعیت نظام مدیریت زمین را بغرنج‌تر کرده است.

راهکارهای ارتقای بهره‌وری بخش مسکن یزدانی افزود: بدین ترتیب، مجموعه‌ای از مشکلات مدیریتی در

سخن پایانی

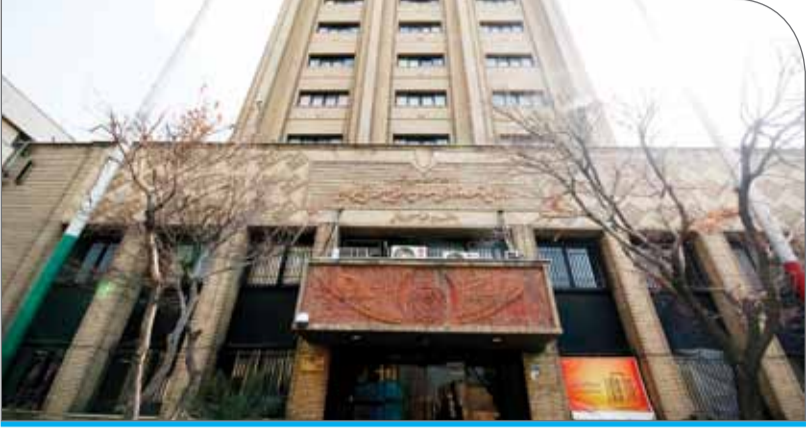
تأمین ارتباط مفید و موثر بین تمامی بخش‌ها در راستای تضمین بهره‌وری عملیات بسیار حائزاهمیت است. پیش از هر چیز، ارتباط مستمر بین بخش‌های مختلف شرکت ساختمانی نشان می‌دهد که تمامی اعضا درک درستی از نقش خود دارند. این امر باعث به‌حداقل رساندن سوءتفاهم‌ها و خطاهای عملیاتی خواهد شد. باید یک جریان ثابت ارتباطی در تمامی سطوح ساخت‌وساز اعمال شود. این موضوع شامل معماران، مهندسان، پیمانکاران، مدیران پروژه و کارکنان کارگران مقیم کارگاه می‌شود. این برقراری ارتباط همچنین تضمین‌کننده کار مفید بیشتری خواهد بود. صاحبان کسب‌وکارها در صنعت ساختمان، در صورتی که بخواهند سطح کارایی خود را به حداکثر برسانند، زمان و هزینه صرفه‌جویی کنند.

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر

تاریخ انتشار ثبت اول: ۱۴۰۲/۰۲/۱۶ تاریخ انتشار ثبت دوم: ۱۴۰۲/۰۲/۲۰

حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت منابت به صدور سند ملکیت می‌نماید و صدور سند ملکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست بدیهی است برابر ماده ۱۳ آیین‌نامه مذکور در مورد قسمتی از املاکی که قبلاً اظهارنامه ثبتی پذیرفته نشده و احد تنی یا رژی هیات پس از تنظیم اظهارنامه حاوی تعدید حدود، مراتب را در اولین آگهی نوبتی و تعدید حدود به صورت همزمان به اطلاع عموم می‌رساند و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقد سابقه تعدید حدود، واحد تنی آگهی تعدید حدود را به صورت اختصاصی منتشر می‌نماید.

صفر رضوانی، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان نوشهر

عکس: سازمان صنایع معدنی ایران

احیای فرصت‌های دوران طلایی ایمیدرو

مشکلات را با اولویت‌بندی حل کنیم

کتایون ملک‌ی: هفته گذشته با حکم سیدمهدی نیازی، سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت و آن هم پیش از تفکیک وزارت صمت، امیر خرمی‌شاد به‌عنوان ریاست هیات‌عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) منصوب شد.

به‌گزارش **سازمان صنایع معدنی ایران**، وجه‌الله جعفری از آبان ۱۳۹۹ از شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران راهی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)

نگاهی به عملکرد دهه ۹۰

در حالی جعفری مجبور به ترک ایمیدرو شد که در یک سال اخیر، نقد‌های زیادی نسبت به وی و عملکرد ایمیدرو وارد بود. بسیاری از کارشناسان معتقدند بخش معدن و صنایع معدنی با مشکلات زیادی مواجه است که ایمیدرو به‌عنوان سازمان توسعه‌ای می‌تواند در حل آنها نقش آفرین باشد. کافی است کمی به عقب برگردیم و عملکرد ایمیدرو در دهه ۹۰ را بررسی کنیم. هر چند در آن دوره امضای برجام به کمک این سازمان آمد و رفت‌آمدها به ایمیدرو افزایش پیدا کرد، اما شاهد اجرایی شدن پروژه‌هایی بودیم که سال‌ها مسکوت و در انتظار جذب سرمایه و شروع کار بودند. شاید بتوان از ۷ طرح فولادی به‌عنوان مهم‌ترین اتفاقات آن دوره یاد کرد که مانند بسیاری دیگر از پروژه‌های بلاتکلیف تعیین تکلیف شدند و به‌بهره‌برداری رسیدند.

تمدید پروژه بوکسیت ایران در گینه

مثال دیگر، پروژه بوکسیت ایران در گینه بود که با پیگیری‌های ایمیدرو توانست برای ۲۰ سال دوم تمدید شود تا بتوان با انجام مطالعات فنی - اقتصادی نیاز صنعت آلومینیوم به ماده اولیه را تامین کرد. این پروژه کم‌بیش ۲۰ سال اول خود را بدون هیچ اقدامی از دست داد و امروز صنعت آلومینیوم کشور با مشکلات بسیاری در زمینه تامین مواد اولیه مواجه است. ایران نزدیک به ۳ دهه پیش، سهام پروژه بوکسیت در گینه را خریداری کرده بود. پروژه‌ای که قرار بود طی آن، با انتقال سالانه ۴ میلیون تن بوکسیت از این معدن به ایران، مواد اولیه موردنیاز واحدهای تولید آلومینیوم کشور تامین شود و با تاخیر در اجرای این قرارداد، ایران همچنان بخش زیادی از مواد موردنیاز برای تولید آلومینیوم را وارد می‌کند؛ اتفاقی که به‌گفته کارشناسان برآمده از کم‌توجهی به صنعت آلومینیوم است. ایمیدرو سهام ۵۱ درصدی از یک پروژه بوکسیت کشور گینه را در اختیار دارد و به‌منظور ارتقای ظرفیت تولید آلومینا در کشور و تکمیل زنجیره تامین برنامه‌های توسعه‌ای خود را در این معدن با ۳۰۰ میلیون تن خریداری کرده بود. پروژه‌ای که قرار بود طی آن، با انتقال سالانه ۴ میلیون تن بوکسیت از این معدن به ایران، مواد اولیه موردنیاز واحدهای تولید آلومینیوم کشور تامین شود. پیشینه تلاش ایران برای بهره‌برداری از این معدن به حدود ۳ دهه پیش برمی‌گردد. ایران ۲۷ سال پیش با هدف تامین مواد اولیه صنعت آلومینیوم در قراردادی امتیاز بهره‌برداری از ۲ معدن بوکسیت دبولو و توگه در گینه را به‌دست آورد. باین قرارداد، شرکت معدنی مشترک ایران و گینه تاسیس شد تا سالانه ۴ میلیون تن بوکسیت از معدن لگتر در منطقه دابولا در گینه را به بندر کوناکری انتقال دهد. در این سرمایه‌گذاری، ایران با استفاده از انتقال مواد معدنی به‌وسیله لوله که در جهان مرسوم است، تصمیم گرفت حمل بوکسیت از معدن گینه به بندر این کشور به طول نزدیک به ۴۰۰ کیلومتر را به‌عنوان طولانی‌ترین خط لوله برای حمل مواد معدنی

شده بود و در کارنامه خود سمت‌هایی همچون معاونت معدنی وزارت صمت را هم داشت. تاکید بر عزم جدی وزارت صمت برای ایجاد تحول در بخش معدن و داشتن برنامه‌ریزی دقیق برای نقش‌آفرینی فعال و هم‌افزا با هدف رشد تولید از مهم‌ترین تاکیدات مطرح در جلسه تودیع و معارفه ریاست هیات‌عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران بود. به این ترتیب، انتظار بر افزایش بهره‌وری در معادن را باید در اولویت فهرست انتظارات از معدن قرار داد.

ضرورت اولویت‌بندی مشکلات و اعتماد به بخش خصوصی

روابط عمومی آن بازگردد. یکی از نقاط ضعف مدیریت گذشته به نداشتن ارتباط با رسانه‌ها بازمی‌گشت. جعفری چندان مدیر رسانه‌ای نبود و همین موضوع بارها موردنقد رسانه‌ها و خبرنگاران قرار گرفت، هرچند در این دوره سفرهای معدنی با حضور خبرنگاران اجرا شد، اما ارتباط مدیران سازمان و شخص ریاست هیات‌عامل چندان با رسانه‌ها قوی نبود. این در حالی است که برقراری چنین ارتباط‌هایی می‌تواند به شناسایی گلوگاه‌ها و رسانه‌ای شدن اتفاقات رخ‌داده کمک کند. با توجه به اینکه پیش‌تر خرمی‌شاد، خود در بدنه سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) حضور و تعاملات خوبی با رسانه‌ها داشت، انتظار می‌رود تیم روابط عمومی وی با نگاه تخصصی‌تر کار خود را در این دوره انجام دهند. فراموش نکنیم روابط عمومی در هر سازمان پل ارتباطی میان آن سازمان و رسانه‌ها است و اگر سازمانی این پل ارتباطی را قطع کند، چندان در عملکرد خود موفق نخواهد بود.

سخن پایانی

تغییرات در رده‌های معاونان پس از رفتن سیدرضا فاطمی‌امین از وزارت صمت و تاکید مجلس شورای اسلامی بر تفکیک این وزارتخانه به سرپرستی سیدمهدی نیازی با رفتن جعفری کلید خورد. البته مشخص نیست پس از این تفکیک و آمدن وزیر جدید برای وزارتخانه صنایع و معادن، آیا خرمی‌شاد در این سمت باقی خواهد ماند یا نه، اما مسئله، توسعه بخش معدن با نگاه تخصصی است. امروز بخش معدن ایران با توجه به ظرفیت‌های تحت‌اختیار، نیازمند نگاه کارشناسی است تا بتواند با رفع موانع، بهره‌برداری از این ظرفیت‌ها را افزایش دهد. در غیر این صورت، جبران این زمان از دست‌رفته، مانند جبران اقدامات در حوزه اکتشافات سخت خواهد بود. امروز کشورهای معدنی در مسیر معدنکاری هوشمند در حرکت هستند و ما با توجه به محدودیت‌های ناشی از تحریم و برخی تصمیمات غیرکارشناسی و اشتباه، باعث شدیم از سرعت این توسعه کم و بر موانع افزوده شود. حال باید دید در دور جدید فعالیت‌های سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، چه اتفاقاتی در انتظار بخش معدن و صنایع معدنی کشور است؟

اما حالا فعالان معدنی امیدوار هستند که با تصمیم سیدمهدی نیازی و حضور امیر خرمی‌شاد در جایگاه ریاست هیات‌عامل شاید کمی شرایط تغییر کند. معاونت برنامه‌ریزی ایمیدرو که پس از چند سال راهی هیات‌مدیره شد، حالا سکان هدایت این مجموعه را به دست گرفته است. بی‌شک برنامه‌ریزی دقیق و کارشناسی می‌تواند بسیاری از مشکلات موجود در بخش معدن را به‌واسطه ظرفیت‌ها و اقدامات ایمیدرو حل کند. در این بین شاید اصلی‌ترین اقدام، اولویت‌بندی مشکلات و شروع کار اجرایی برای حل مرحله به مرحله مشکلات باشد.

اولویت با «اکتشاف» است

همان‌طور که اشاره شد، حوزه اکتشافات از اصلی‌ترین مشکلات بخش معدن به‌شمار می‌رود که حالا صنایع پایین‌دستی را گرفتار کرده است و اگر روند به حالت فعلی پیش برود، بدون شک در سال‌های پیش‌رو در بسیاری از حوزه‌های معدنی، نیازمند واردات مواد اولیه خواهیم بود. فعالان معدنی و کارشناسان تاکید دارند که توسعه اکتشافات به کمک بخش خصوصی می‌تواند این مشکل را حل کند. امروز بخش خصوصی نشان داده است که در صورت حمایت دولت و بسترسازی، قادر به تسریع روند توسعه در بخش معدن و صنایع معدنی است و این موضوع باید در دستور کار ایمیدرو قرار گیرد. همان‌طور که اشاره شد، باید ایمیدرو به کمک بخش خصوصی برخی از اقدامات را اجرایی کند و این یعنی؛ باید تعاملات این دو در دوره جدید پیش‌رو بیش از گذشته شود.

حل مشکل سوخت

تامین زیرساخت‌های انرژی به‌ویژه برق و گاز از دیگر مشکلاتی است که نمی‌توان از کنار آن راحت عبور کرد. امروز صنعت فولاد به‌دلیل کمبود برق و گاز در تحقق برنامه‌های تولیدی خود با مشکلات جدی مواجه شده و با کاهش میزان تولید و صادرات، ارزآوری را نیز کاهش داده است. در نتیجه توجه جدی به رفع این کاستی‌ها و اجرای سریع پروژه‌های تامین انرژی باید با جدیت بیشتری پیش برود. در کنار موارد یادشده، برنامه‌ریزی برای استخراج و تولید ارزش‌افزوده عناصر استراتژیک از مهم‌ترین موضوعاتی است که نمی‌توان از مزیت ارزآوری آن گذشت. امروز اشتباهی بازارهای جهانی درباره مواد معدنی رو به تغییر است و نباید این فرصت را از دست داد. ایمیدرو می‌تواند با نقشه‌راه فنی و کارشناسی‌شده این مهم را پیش ببرد و به نتایج خوبی دست پیدا کند.

بهبود رابطه با رسانه‌ها

اما شاید یکی از مهم‌ترین موضوعات به عملکرد پیشانی این سازمان یعنی

در جهان اجرا کند که در مجموع نزدیک به ۵۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری، نیاز داشت. با این حال، این طرح که جایگاه صنعت آلومینیوم را در جهان ارتقا می‌داد، هرگز به اجرا درنیامد.

در سال ۱۳۹۶ گام جدیدی برای پیشبرد این پروژه معلق برداشته شد و توافق ایران و کشور افریقای گینه برای تولید و انتقال «بوکسیت» به کشورمان نهایی شد. در آن سال با توجه به پیگیری‌های وزارت امور خارجه و همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت، زمان بهره‌برداری از معدن بوکسیت گینه به مدت ۲۵ سال تمدید شد. برای انعقاد این توافق، وزیر معدن گینه به‌همراه هیات بلندپایه‌ای در سال ۱۳۹۵ به جمهوری اسلامی ایران سفر کرده بود و گزارش‌هایی طرح توجیه فنی و اقتصادی بوکسیت گینه کوناکری از سوی هیات فنی به مقامات ۲ کشور ارائه شد. در ادامه این رایزنی‌ها، مهدی کرباسیان، رئیس وقت هیات‌عامل ایمیدرو و هیاتی فنی از سوی این وزارتخانه، ضمن شرکت در سمپوزیوم معدنی گینه برای نهایی کردن موضوع پروژه به کوناکری رفت و با وزیر معدن گینه کوناکری، رئیس بندر کوناکری، مشاور معدنی رئیس جمهوری و همچنین نماینده وزیر دارایی گینه کوناکری، ملاقات و گزارش‌هایی طرح توجیه فنی و اقتصادی بوکسیت گینه کوناکری را تایید و تصویب کرد.

مشکلات اکتشاف ادامه دارد

به‌گفته بسیاری از فعالان معدنی، اکتشاف از حلقه‌های مفقود بخش معدن است که همچنان بر عقب‌ماندگی در آن تاکید می‌شود. نگاه معدنی جعفری می‌توانست راهگشای این مشکل باشد تا اکتشافات در بخش معدن بیش از گذشته توسعه پیدا کند، اما عملکرد سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) از آبان ۱۳۹۹ تا به امروز نشان می‌دهد بخش معدن چندان توفیقی در دوره جعفری کسب نکرد.

تداوم ضعف‌های زیر ساختی

حل مشکلات زیرساخت که بخش معدن و صنایع معدنی گرفتار آن است از دیگر گره‌هایی است که سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، در این دوره نتوانست در گشایش آن چندان راهکاری ارائه دهد. بخش دیگر مشکلات به افزایش تعامل میان بخش خصوصی و دولت بازمی‌گردد که این‌بار فعالان بخش خصوصی به‌جای ایمیدرو مستقیم به‌سراغ معاونت معدنی و فراوری مواد وزارت صمت رفتند. همین اتفاق نتوانست بیش از پیش تعاملات میان ایمیدرو و فعالان بخش خصوصی را کاهش دهد. به‌نظر می‌رسد در واقع ایمیدرو در این دوره بیشتر به اقدامات مدیریت و کارهای روتین پرداخته است تا چندان درگیر مشکلات بخش معدن نشود.

پیام تبریک مدیرعامل فولاد هرمزگان به مناسبت روز ارتباطات و روابط عمومی

فولاد هرمزگان که با همت، اراده و تخصص نقش ویژه‌ای در بیان موفقیت‌ها و دستیابی به اهداف و سیاست‌های سازمان ایفا می‌نمایند تبریک عرض می‌نمایم.»

همه شرکت‌ها متأثر از فعالیت‌ها و تلاش‌های روابط عمومی در تقویت روابط، انعکاس دستاوردها و انجام رسالت‌های شغلی و حرفه‌ای است. این روز را به همه دست‌اندرکاران حوزه روابط عمومی که وظیفه خطیر جهاد تبیین را بر عهده دارند مخصوصاً همکاران فعال روابط عمومی شرکت

مقبولیت در افکار عمومی و در نهایت دستیابی به اهداف سازمانی است. ۲۷ اردیبهشت‌ماه «روز ملی ارتباطات و روابط عمومی» مؤید جایگاه، نقش و تأثیرگذاری منحصر به فرد روابط عمومی در هر سازمان بوده و مسلم است که بخش زیادی از توفیقات

برای ایجاد همدلی و هم‌افزایی در فضای کسب‌وکار و فضای جامعه است، فعالیتی تخصص محور، متعهدانه، خردورزانه، اخلاق مدارانه و هنرمندانه که با استفاده از ابزارهای ارتباطی به دنبال تعامل و گفت‌وگو با اقشار مختلف به‌منظور پاسخگویی و اطلاع‌رسانی در راستای ایجاد مشروعیت و

عطالته معروفخانی، مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان به مناسبت روز ارتباطات و روابط عمومی پیام تبریکی صادر کرد.

متن پیام به شرح زیر است:

«روابط عمومی هنر دوستی و برقراری ارتباط رضایت‌بخش

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شماره 0148018,19-MH-RNL تحت عنوان خرید 3/4 TUBE, U-TUBE

شرکت پالایش نفت امام خمینی از سازمان صنایع معدنی ایران

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند در نظر دارد تامین اقلام موضوع صدرالاشاره را از طریق مناقصه عمومی طبق اسناد مناقصه به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. شرکت‌های متقاضی می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر و شرایط شرکت در مناقصه به سایت WWW.IKORC.IR مراجعه نمایند.

۱- موضوع مناقصه:
الف) شرح مختصر:

ردیف	شماره مناقصه	شرح مختصر کالا	تعداد	مبلغ برآورد (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)
۱	RNL-0148018-MH	HEAT EXCHANGER TUBE 12%CR ASTM-A268 (3/4 IN OD W/T 12 BWG L= 6100MM)	۷۵۰ شاخه	۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۹۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	RNL-0148019-MH	U- TUBE A-213 TP321 (3/4 IN BWG 16 SET:263 NO L=6100MM)	۴ ST		

۳- مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: روز **شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۳** (ع) نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: اراک، کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد - دوراهی شازند - شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند - اداره تدارکات کالا- واحد مناقصات اتاق ۱۱۳
تلفن تماس: ۰۳۳۴۹۲۸۴۲ و ۰۳۳۴۹۲۸۴۰
فکس: ۰۳۳۴۹۱۵۰۷ - ۰۳۳۴۹۱۶۶۰۱۳

اسناد و مطالعه آن، مستندات ارزیابی کیفی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند. بدیهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته و ارسال مدارک مناقصه از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی‌باشد. پس از ارزیابی کیفی از متقاضیان تایید شده جهت ادامه فرآیند مناقصه دعوت بعمل خواهد آمد.
۳) مهلت دریافت اسناد:
۱- مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: روز **پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۴**

ب) تضمین مورد قبول شامل: ضمانتنامه بانکی / چک تضمینی / چک بین بانکی / واریز وجه نقد
ج) شرکت در رد یا قبول هر یک با تمام پیشنهادهای بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.
د) کلیه اشخاص حقوقی/حقیقی واجد شرایط می‌توانند مطابق تاریخ‌های ذیل جهت دریافت اسناد استعلام ارزیابی به آدرس اینترنتی فوق‌الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۳/۲۰

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۳/۲۰

آگهی مفقودی

برگ سبز، سند کمپانی، کارت خودرو و کارت سوخت پژو پارس ۱۷۰۷DXXU دوگانه سوز شرکت مدل ۹۳ رنگ سفید روغنی به شماره موتور ۱۲۴k۰۳۵۲۵۲۵ و شماره شاسی NAAN۲۱CAAEK۱۲۲۹۲۷ و شماره پلاک ۵۴ج۲۷۱ ایران ۴۱ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

آگهی مفقودی

برگ سبز و کارت سواری روا به شماره پلاک ۹۴ د ۱۸۶ ایران ۴۱ و به شماره موتور ۰۵۶۰۵۱۶۸۷ و به شماره شاسی NAAB۳۱AA۱۸R۰۵۰۵۶ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی در گفت و گو با **سازمان**:

ضعف مدیران، عامل اصلی عدم رشد بهره‌وری است

متاسفانه ما در استفاده از سرمایه‌های موجود و منابع انسانی کشورمان، بی‌برنامه عمل می‌کنیم و به همین دلیل دیده می‌شود که دیگر کشورها بیش از ما برای نیروی انسانی ماهر یا نخبه ایرانی برنامه دارند

من از متخصص، فرد حاذق است که می‌تواند در مواقع بحرانی و توانایی، با اتخاذ تصمیمات درست، بار مشکلات را کم کند و هر جایی که ممکن بود، حداکثر استفاده را برای رشد کشور مدنظر داشته باشد.

به‌عنوان جمع‌بندی باید گفت حلقه گمشده اقتصاد ایران در چند دهه گذشته، باتوجه به وضعیت مدیریتی نگاه‌های اقتصادی، بهره‌وری بوده و هست و سرآغاز عدم توفیق دولت‌ها در دستیابی به اهداف چیزی جز ناتوانی مدیران منصوب نبوده است.

هرچند برخی از بنگاه‌های بزرگ و به‌اصطلاح ابربنگاه‌ها سود فراوانی در این سال‌ها به‌دست آوردند، اما همچنان روند رشد بهره‌وری سرمایه نیز مایوس‌کننده است. چه چیزی مانع رشد بهره‌وری سرمایه در ایران است؟

از آنجایی که اقتصاد ایران در بخش سرمایه (اعم از تامین، تجهیز و حتی جذب آن) دچار مشکل است، نمی‌توانیم استفاده بهینه از سرمایه‌های موجود داشته باشیم، به همین دلیل گاهی مشاهده می‌کنیم در ساختمانی بهترین تجهیزات بیمارستانی و پزشکی نصب شده، اما چون مدیری باکیفیت در رأس آن مجموعه نیست، نمی‌تواند نیروی انسانی لازم، یعنی پزشک، پرستار و بهیار را جمع کند و به همین دلیل این سرمایه‌ها حداقل استفاده را دارند و گاه حتی بلااستفاده می‌مانند.

با اینکه وضعیت کشور از ابتدای دهه ۹۰ نامناسب بوده، رشد بهره‌وری نیروی کار بیش از دیگر عوامل تشکیل‌دهنده بهره‌وری بوده است. می‌توان به این روند ادامه داد؟

اگر رشد اقتصادی کافی در کشور اتفاق نیفتد، رشد بهره‌وری نیز کوتاه‌مدت و مقطعی خواهد بود. با این همه باید توجه داشت در این سال‌ها، نیروی کار اعم از کارگر تا مهندس که می‌توانستند تولید استاندارد را انجام دهند افزایش درآمد نداشتند. منظور از افزایش درآمد تنها دستمزدها نیست.

هنگامی که بنگاهی دچار رکود می‌شود، سود آن می‌شود و صاحب بنگاه نیز مبالغی را که به‌عنوان پاداش به کارکنان می‌پردازد، دیگر نمی‌پردازد یا با تمام توان مقابل افزایش دستمزدها می‌ایستد.

این بیشتر محصول رکود تورمی حاکم بر اقتصاد است. افزایش بهره‌وری نیروی کار، مولفه تعیین‌کننده‌ای در یک اقتصاد است و ارتقای این شاخص در گرو مهارت‌آموزی نیروی کار، استفاده از ابزار و فناوری روز و مدیریت بهینه بنگاه است.

خودش بهتر می‌تواند مواضعش را تبیین کند، اما نمی‌توان نادیده گرفت که در تعیین مدیران و رؤسای بخش‌های مهم گاه شرایط عمومی فرد را بیشتر لحاظ می‌کنند تا توانایی و تخصص او را. هنگامی که مدیران بنگاه‌های بزرگ و مادر تولید از میان افرادی انتخاب می‌شوند که بیش از هر چیز افکار مطلوب سیستم را دارند، در بررسی اهلیت و توانایی آن مدیر، تردید ایجاد می‌شود و همین سبب می‌شود مدیران در جایی قرار بگیرند که واقعا جای آنها نیست.

بهاور من اگر دلایل عدم ارتقای بهره‌وری در کشور را به‌طور ریشه‌ای بررسی کنیم، در نتیجه آن به عامل «مدیریت ناتوان» می‌رسیم.

برای فهم بهتر چرایی بهره‌وری کمتر از انتظار در ایران یک مثال ورزشی می‌زنم. امروز در ورزش کشور ما بازیکنان و مربیان زیادی که خارجی هستند به فعالیت می‌پردازند و به‌طور کلی استفاده از شهروندان دیگر کشورها در ورزش ایران، به امری پذیرفته تبدیل شده، اما حتی نمی‌توانیم تصور کنیم که مدیران خارجی موفق به ساختار مدیریتی اقتصاد ما راه پیدا کنند.

چشم‌انداز آن از رشد شاخص بهره‌وری در سال جاری و آینده چیست؟

بنا بر آمارهایی که جستجو و گریخته منتشر می‌شوند و جهت‌گیری‌های فکری در سیاست‌گذاری‌های کلان کشور باید تصریح کنم همچنان بیشتر توجه دستگاه اجرایی به مسائل و شرایط عمومی است تا شرایط اختصاصی و ویژه هر بخش یا وضعیت. در موارد گوناگونی شاهد بوده‌ایم که برای انتصاب مدیران به‌جای آنکه توانایی‌ها و تخصص آن مدیر را مد نظر قرار دهند، فردی را انتخاب می‌کنند که در یک کلام آدم خوبی است؛ حال آنکه خوب بودن افراد هر قدر مهم باشد، برای توسعه اقتصادی کافی نیست و برای این امر نیاز به افراد ماهر داریم.

هرچند من فکر می‌کنم تن دادن به تضادی خودساخته که میان تعهد و تخصص دست به انتخاب می‌زند، اشتباه است و نباید در این دام افتاد، اما چنانچه وسواس بیشتری به خرج داده شود می‌توان آدم‌های خوبی را که هم‌زمان متخصص و متعهد هستند، برای مدیریت اقتصادی کشور انتخاب کرد و هم‌زمان هر دو مولفه عمومی و فنی افراد را برای انتخاب سمت‌های شان در اولویت برابر قرار داد.

لازم به تاکید می‌دانم که منظورم از مهارت تنها یک مدرک تحصیلی یا فارغ‌التحصیلی از دانشگاهی معتبر نیست؛ گرچه اینها هم مهم هستند، اما منظور

سخت‌افزاری موجود حداکثر استفاده صورت می‌گیرد، بلکه بر عکس، همه اتفاق‌نظر دارند که بخش مهمی از این سرمایه‌ها بدون هیچ استفاده‌ای، به امان خدا رها شده‌اند. من فکر می‌کنم برای پاسخ به این سوال، باید بینیم سرمایه‌های موجود در دست چه کسانی است و متولی آنها کیست؟ به‌عبارت ساده‌تر دلیل اینکه از این سرمایه‌ها به‌خوبی استفاده نمی‌شود، وجود مدیران ناتوانی است که امکان مدیریت بهینه منابع کشور را ندارند.

مثالی هم برای این نکته دارید؟

در این باره می‌توانیم مثال‌های فراوانی بیاوریم. همین تغییرات بی در پی دولت سیزدهم در سطوح ارشد مدیریت اقتصادی حکایت از بی‌ثباتی دارد. بگذراید با مثالی مشخص‌تر مسئله را باز کنم. وزارت آموزش و پرورش از بزرگ‌ترین و راهبردی‌ترین وزارتخانه‌های ایران است که از وقتی ابراهیم رئیسی سکان امور را به‌دست گرفته، دو سرپرست و یک وزیر را به خود دید. این تغییرات پیاپی و ناتوانی در توافق بر سر یک گزینه میان مجلس و دولت، در دورانی که قدرت به‌اصطلاح «یکدست» شده پیش از هر چیز نشان می‌دهد در

این وزارتخانه حیاتی، مدت‌هاست توجهی به ارتقای بهره‌وری در حوزه آموزش عمومی نمی‌شود، زیرا مسئله تعیین وزیر هم به کلافی سردرگم برای دولتمردان و مدیران این وزارتخانه تبدیل شده است.

به نقش مدیران اقتصادی در عدم تحقق اهداف بهره‌وری اشاره کردید. یک مدیر چگونه می‌تواند مانع رشد بهره‌وری شود؟

واقعیت این است که ارتقای بهره‌وری به‌معنای استفاده بهینه از نیروی کار و سرمایه برای تولید یک کالا یا خدمت است. این استفاده بهینه باید به‌نحوی باشد که به‌سرعت خود را با بهبود کیفیت و کاهش نرخ تولیدات نشان دهد؛ به‌عبارتی می‌توانیم بگوییم رشد بهره‌وری در گرو یک مدیریت درست و اصولی برای صرفه‌جویی در منابع و بارآوری بیشتر تولید است، به همین دلیل مدیران بیش از هر مقام دیگری در عدم رشد بهره‌وری، تاثیرگذار بوده‌اند. مثلا ما بارها مشاهده کرده‌ایم که دولت‌ها بدون هیچ توضیحی مدیران بنگاه‌های بزرگ کشور را عزل و فردی دیگر را نصب می‌کنند. عرف است که دولت چنانچه می‌خواهد در

میان وزرا یا رؤسای نهادهای اصلی چون سازمان برنامه تغییراتی انجام دهد، توضیحی برای عموم بدهد، اما برای مدیران اقتصادی چنین تشریفاتی هم وجود ندارد و دولت به‌راحتی این تغییرات را انجام می‌دهد. انتظار می‌رود هنگام تغییرات مدیریتی توضیح داده شود که مدیر تازه منصوب‌شده چه توانایی‌هایی داشته که از نظر مدیران ارشد کشور، لایق ارتقا است.

برخی این را به رویکرد ایدئولوژیک و اسلامی نظام تصمیم‌گیری نسبت می‌دهند و می‌گویند از ابتدای انقلاب توجه به مسائلی جز تخصص و توانایی پررنگ‌تر شده است. مشکل از کجاست؟

من کاری به صحبت‌های دیگران ندارم و هر کس

فروودگاه، آن هم با اغماض، توجیه اقتصادی دارند و مابقی این سخت‌افزارهایی که زیر فشار تحریم و جنگ منابعش تامین شده، با حداقل ظرفیت کار می‌کنند.

به این اعتبار می‌توانیم تاکید کنیم که در زمینه توسعه سخت‌افزاری، دولت‌های ایران، با تمام توان و بدون هیچ محدودیتی اقدام به برنامه‌ریزی کردند، در حالی که تحریم‌ها به‌شدت درآمدهای حاصل از فروش نفت و گاز ایران را محدود کرد. در چنین شرایطی کسری بودجه دولت امری بدیهی است. در هر صورت برای سخت‌افزار کشور اغلب بودجه کافی اختصاص داده می‌شود و در هر شرایطی پروژه‌هایی کلان به بهره‌برداری می‌رسند.

برخی‌ها نیز از استفاده حداقلی از همین سخت‌افزارهای موجود گلّه دارند. واقعا توسعه سخت‌افزاری کشور قابل‌اعتنا بوده است؟

حرف من این بوده که در توسعه سخت‌افزاری کشور نسبت به دیگر عوامل بهره‌وری موفق‌تر عمل شده، وگرنه نکته‌ای که شما گفتید نیز کاملا درست است. در واقع ما از امکانات موجود در کشور هم به‌درستی و با حداکثر امکان استفاده نمی‌کنیم و همین نکته تبدیل به عامل کاهنده نرخ رشد بهره‌وری کشور می‌شود.

منظور من عملکرد مناسب در قیاس با کشورهای موفق نبود، بلکه صرفا این عامل را با دیگر عوامل مقایسه کردم.

متاسفانه ما در استفاده از سرمایه‌های موجود و منابع انسانی کشورمان، بی‌برنامه عمل می‌کنیم و به همین دلیل دیده می‌شود که دیگر کشورها بیش از ما برای نیروی انسانی ماهر یا نخبه ایرانی برنامه دارند. باید توجه کنیم تحریم‌های ظالمانه ضربات سنگینی را به پیکر اقتصاد ایران وارد کرد که یکی از آنها، استفاده حداقلی از بنگاه‌های اقتصادی و تولیدی کشور است.

آمار منتشرشده نشان می‌دهد دست‌کم نیمی از توان بالقوه تولید، بالفعل نمی‌شود که این امر ناشی از کاهش سرمایه‌گذاری و دیگر مسائل است، اما این امر نشان می‌دهد در ایران بهره‌وری از بنگاه‌های موجود در پایین‌ترین سطح ممکن قرار دارد. فرقی هم نمی‌کند که این بنگاه اقتصادی، محل تولید فولاد، آلومینیوم، سیمان یا خودرو باشد یا اینکه یک آزادراه یا فرودگاه؛ این زیرساخت‌ها با هزینه‌های گاه‌گراف برای کشور فراهم شده‌اند که چون به‌طور کامل استفاده نمی‌شوند، سودی هم برای رشد اقتصادی یا رشد اشتغال کشور ندارند.

تحریم‌ها، ابزاری است از سوی ایالات متحده که به‌اصطلاح کشورهای غیرهمسو با خود را تنبیه کند. یکی از عوارض این سیاست، سلب توان استفاده از همه ظرفیت‌های موجود در اقتصاد کشورها است. می‌توان ادعا کرد باوجود اهمیت این مسئله به‌خوبی از سرمایه‌های کشور اعم از سخت‌افزاری تا نرم‌افزاری، برای توسعه و آبادانی استفاده نمی‌شود؟

بله؛ کاملا با شما موافق هستم و نه تنها کسی نمی‌تواند ادعا کند که در ایران از سرمایه‌های

در آستانه روز ملی بهره‌وری قرار داریم، اما همچنان اهدافی که برای ارتقای این بخش در نظر گرفته می‌شود با میزانی که در عمل محقق می‌شود، فاصله زیادی دارد. اهمیت این مولفه در اقتصاد ایران چیست؟

من اگر بخواهم به عوامل و مولفه‌هایی که در اقتصاد ایران به اندازه کافی موردتوجه قرار نگرفته‌اند، اشاره کنم، بی‌شک بهره‌وری جزو مثال‌های اصلی خواهد بود. بهره‌وری به‌واقع حلقه مفقوده اقتصاد کشور ما است و باوجود تاکید مکرر بر ارتقای این مولفه در ۶ برنامه پنج‌ساله توسعه، هنوز تا رشد کامل بهره‌وری در کشور فاصله زیادی باقی مانده است.

اهمیت بهره‌وری به‌حدی نیست که تصور کنیم مدیران کشور از آن مطلع نیستند؛ وقتی پس از ۳۰ سال برنامه‌نویسی در کشور، از مجموع ۸ درصد رشد هدف‌گذاری شده برای تولید ناخالص داخلی، ۲.۵ واحد آن ناشی از ارتقای بهره‌وری هدف‌گذاری شده، یعنی مسئولان کشور به‌خوبی از نقش چشمگیر این مولفه در ایجاد رشد پایدار باخبر بوده و هستند. مشکل این است که هنوز توفیقی در عملیاتی کردن آن دیده نشده است.

شاخص‌های مختلفی در زمینه نرخ بهره‌وری ایران مطرح شده‌اند. شما عملکرد دولت‌ها را در کدام بخش از عوامل مختلف بهره‌وری موفق‌تر می‌دانید؟

هرچند در مجموع عملکرد دولت‌های ایران در ارتقای بهره‌وری مناسب نبوده، اما اگر به جزئیات توجه کنیم، مشاهده می‌کنیم اقتصاد ایران بیش از هر چیزی به سرمایه‌های فیزیکی و فناوری توجه جدی دارد؛ به‌عبارت ساده‌تر هر چه ارتقای بهره‌وری عوامل انسانی مانند نیروی کار که از اثرگذارترین عوامل بهره‌وری کل عوامل تولید است، مورد بی‌توجهی دولتمردان قرار می‌گیرد، استفاده از سرمایه‌های فیزیکی با وسواس دنبال می‌شود. می‌توانیم این‌طور ادعا کنیم که در ایران همواره دولت‌ها در تلاش بوده‌اند که به هر نحوی، سرمایه سخت‌افزاری را ایجاد و آن را حفظ کنند، به همین دلیل با یک مقایسه ساده می‌توانیم مشاهده کنیم که یکی از بهترین سایت‌های کامپیوتری نهادهای اجرایی جهان را ایران دارد یا به‌طور مثال لوکس‌ترین و پهناترین ساختمان‌ها و گاه برج‌های کشور نیز به دولت تعلق دارد و به‌تعبیری دولت برایش مهم است که مدیرانش در چه فضایی کار می‌کنند.

حتی اگر کمی دقیق‌تر به وضعیت کلان کشور بنگریم، خواهیم دید که ما در سال‌های پس از پیروزی انقلاب، خطوط ریلی، فرودگاه و بنادر فراوانی ساختیم و جزو کشورهایی هستیم که بیشترین تعداد فرودگاه را به‌نسبت کلاتشهرهای خود دارد؛ یعنی چنان به توسعه سخت‌افزاری توجه شده که میزان فرودگاه‌های کشور به‌مراتب بیش از نیاز برای سفرهای هوایی است، به‌همین دلیل باوجود اینکه ۶۰ فرودگاه در ایران ساخته شده، تمامی برآوردها گواهی می‌دهند تنها ۵

اصلاحیه

آگهی درج شده دو نویته در روزنامه صمت مورخه ۱۴۰۲/۰۲/۲۴ با شناسه ۱۹۶۳۴۶ با موضوع آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان بوشهر بدینوسیله مبلغ برآورد اولیه به مبلغ ۳۱,۱۳۳,۲۲۷,۷۷۸ ریال تصحیح می‌گردد.

روابط عمومی اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان بوشهر

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری پژو ۲۰۶ خاکستری به شماره پلاک ۲۷ س ۲۲۸ ایران ۳۱ و به شماره موتور ۱۳۳۸۷۰۵۷۲۸ و به شماره شاسی NAAP1FD۳۹۱۲۵۵۳۰۹ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

ارتقای بهره‌وری صنعت در گرو بهره‌گیری از فناوری اطلاعات

مدیران سنتی حذف شوند

فناوری اطلاعات در صنایع کشور هنوز فراگیر و میزان بهره‌وری موردانتظار از کانال فناوری اطلاعات در نظام صنعتی کشور هنوز دیده نشده‌است

راه‌های تبدیل نیروی کار غیر ماهر به ماهر

وسرمایه‌گذاری در این‌گونه فعالیت‌ها و صنایع منجر به کاهش شکاف تکنولوژی و بهره‌وری می‌شود. این امر از میزان نیروی کار غیر ماهر خواهد کاست و با افزایش هزینه‌های تحقیق و توسعه و آموزش در بین صنایع مختلف کشورها، نیروی کار غیر ماهر را به نیروی کار ماهر و متخصص تبدیل می‌کند

به‌منظور استفاده بیشتر و کارآتر از منابع محدود است با افزایش قدرت رقابتی خود بتوانند در رقابت با بازارهای جهانی و عرصه‌های بین‌المللی موفق عمل کنند. مطالعات حاکی از آن است که سرمایه‌گذاری در فاوا بیشترین اثر را در بهره‌وری و رشد کشورهای آسیای شرقی دارد که

امروزه از بهره‌وری به‌عنوان موتور محرک رشد اقتصادی نام می‌برند؛ کارشناسان زیادی بر این گزاره هم‌نظر هستند که ارتقای بهره‌وری خود در گرو تقویت اقتصاد دانش‌بنیان است. براساس برنامه ششم توسعه، رشد کلی عوامل تولید بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات باید به ۶.۵ درصد می‌رسید که براساس ارزیابی‌های انجام‌گرفته، تاکنون این شاخص به‌میزان ۳.۳درصد محقق شده که دوبرابر میزان تعیین‌شده بوده است. خوشبختانه با رشد قابل توجه صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات در ایران طی سال‌های گذشته، این امکان به‌وجود آمده است که به‌راحتی بتوانیم فاصله‌های علمی و اقتصادی خود را با جهان توسعه‌یافته کاهش دهیم. به‌گفته عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، این روزها بهترین فرصت است تا در برنامه هفتم توسعه برای توسعه ICT در بخش‌های مرتبط با دستگاه‌های اجرایی برای هوشمندسازی، شاخصی در نظر گرفته شود، چرا که ICT می‌تواند پیشران توسعه و ارتقای بهره‌وری در حوزه‌های مختلف باشد و این باید برای دستگاه‌های اجرایی تکلیف شود.

این گزارش به نقش کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در بهره‌وری صنایع پرداخته است.

بخش صنعت یکی از بخش‌های مهم و تاثیرگذار در اقتصاد هر کشوری است. فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند از طریق مجراهای زیرساختی بر انواع بهره‌وری در صنایع موثر باشد. ایران به‌عنوان کشوری در حال توسعه، باتوجه به شرایط خاص خود به‌دنبال ارتقای بهره‌وری در صنایع

به‌منظور استفاده بیشتر و کارآتر از منابع محدود است با افزایش قدرت رقابتی خود بتوانند در رقابت با بازارهای جهانی و عرصه‌های بین‌المللی موفق عمل کنند. مطالعات حاکی از آن است که سرمایه‌گذاری در فاوا بیشترین اثر را در بهره‌وری و رشد کشورهای آسیای شرقی دارد که

درهای بسته صنعت به روی فناوری اطلاعات

دارای نیروی کار متخصص در سطح جهانی هستیم و اما در کاربرد آن که منجر به بهره‌وری شود،عقب هستیم و سواد نیروهای دولت و مدیران در این حوزه باعث شده است که بیشتر نیروی متخصص مهاجرت کند.

با این شرایط نباید انتظار بهره‌وری داشته باشیم پیرایش گفت: در حال حاضر، فناوری اطلاعات در بیشتر کشورهای دنیا در مواردی نظیر برنامه‌ریزی، زمان‌بندی، شناخت الگوهای پنهان از روی داده‌ها، آنالیزهای محاسباتی، پیش‌بینی در حوزه فروش و پیش‌بینی‌های حوادث و رخدادها بسیار توسعه‌یافته است. در واقع، از طریق فناوری اطلاعات داده کاوی می‌توانیم به شناسایی مولفه‌هایی بپردازیم که به بهره‌وری و اصلاح الگوی مصرف می‌رسد. گفتنی است، نرم‌افزارهای فناوری اطلاعات هم به شفافیت بهبود عملکرد کمک زیادی می‌کنند. ما در این‌باره فاصله زیادی با دنیا داریم، جز صنایع‌های تک هنوز صنعت دیگری به‌طور گسترده از امکاناتی که فناوری اطلاعات می‌دهد، بهره‌برداری نکرده است، بنابراین باید گفت، بهره‌وری در صنعت راه طولانی در پیش دارد. به غیر از صنایعی که با روش‌های سنتی اداره می‌شوند، در حمل‌ونقل هم فاصله زیادی با دنیا داریم. وی با اشاره به سواد ناآافی متصدیان صنعتی در توسعه فناوری اطلاعات گفت: متأسفانه سوءمدیریت در کارآفرینی،

سیدمجتبی پیرایش، فعال دانش‌بنیان در عرصه فناوری اطلاعات معتقد است که کاربرد فناوری اطلاعات در صنایع کشور هنوز فراگیر و آن میزان از بهره‌وری موردانتظار از کانال فناوری اطلاعات در نظام صنعتی کشور نیز هنوز دیده نشده است. وی در گفت‌وگو با **دانش‌بنیان** گفت: فناوری اطلاعات و ارتباطات حوزه‌های متفاوتی از داده‌کاوی تا کاربرد نرم‌افزار را شامل می‌شود که بسته به شرایط می‌تواند در هر حوزه‌ای ورود کند. باتوجه به تجربه همکاری با صنایع گوناگون، به‌جرات می‌توان گفت جز چند مورد خاص، استقبال چندانی از کاربرد و توسعه فناوری اطلاعات در بدنه صنعت نشد.

وی افزود: متأسفانه صنایع فعال در کشور فاصله زیادی با کاربرد فناوری اطلاعات دارند. پیش‌تر هم، به کاربرد وسیع اطلاعات در مشاغل صنعتی و ... نیازمند بود. متأسفانه در کشور ما آن گونه که باید و شاید، برای مدیران صنعت تاکنون ارزش نداشته و نگرش اشتباهی وجود دارد و اصلاً خوب جا نیفتاده، این در حالی است که به‌لحاظ فنی کمبودی نداریم

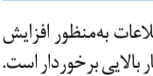
گفتنی است، فناوری اطلاعات کمک زیادی به حوزه‌هایی نظیر داده‌کاوی و بحث‌های مربوط به الگوهای پنهان می‌کند. همچنین، منجر به کاهش هزینه‌ها، افزایش بهره‌وری برنامه‌ریزی و حتی اصلاح فرآیندها می‌شود، اما متأسفانه در کشور ما آن گونه که باید و شاید، برای مدیران صنعت تاکنون ارزش نداشته و نگرش اشتباهی وجود دارد و اصلاً خوب جا نیفتاده، این در حالی است که به‌لحاظ فنی کمبودی نداریم

مسیر اشتباه، کاهش بهره‌وری

میرحسین شیرازی، یکی دیگر از فعالان دانش‌بنیان در زمینه فناوری اطلاعات در گفت‌وگو با **دانش‌بنیان** گفت: باتوجه به پیشرفت‌های امروز دنیا، کاربردهای فناوری اطلاعات در نظام‌های شغلی و صنعتی نیاز به اثبات ندارد. در همه ارگان تولید از جمله ماده اولیه، تولید و فروش و در هر اکوسیستم دیگری که لازم باشد، نقش خود را ایفا کرده و نتایج آن مشهود است. کارپردی‌تر شدن ابعاد فناوری اطلاعات در مشاغل صنعتی و ... نیازمند زیرساخت عجیب و غریبی نیست و باتوجه به شرایط اقتصادی کشور تخصیص یک ردیف بودجه به توسعه آن وجود ندارد. خوشبختانه امروزه مدیران هوشمند و غیرسنتی با یک شیب منطقی وارد این عرصه و فعالیت خود را جلو می‌برند و از اثرات آن بهره‌مندی می‌شوند. ادامه داد: زیرساخت‌های فناوری اطلاعات برای توسعه کاربردی هم ششبه دیگر مجموعه‌ها است و در صنایع هم نیاز به انجام کار عجیب و غریب نیست. به‌طورطبیعی، مدیران در هر بخشی از صنعت فعالیتی را که منجر به ضرر اقتصادی شود، شروع نمی‌کنند و نمی‌خواهند در نهایت به ضرر اقتصادی و تناقض بهره‌وری بینجامد. اگر در برخی مواقع شاهد ضرر و زیان افراد با وجود کاربرد فناوری اطلاعات می‌شویم و افراد به‌جای افزایش بهره‌وری با کاهش آن مواجه می‌شوند، دلایل دیگری دارد. شیرازی در ادامه گفت: به‌طورقطع مشکل از فرآیندهای قبلی است که منجر به استفاده اشتباه از فناوری اطلاعات شده است. آنها مسیر اشتباه رفتند یا به غلط چنین روندهای مخربی را برای خود تعریف کرده‌اند یا اینکه ارتباط مناسبی میان کارفرما یا پیمانکاران شکل نگرفته و فرهنگ لازم در بدنه صنعت

به‌وجود نیامده است. به‌گفته این فعال دانش‌بنیان، تغییر فرهنگ در حوزه صنعت و تولید برای کاربرد فناوری اطلاعات به‌منظور افزایش بهره‌وری از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. بسیاری از مدیران ممکن است، گارد بگیرند و بخواهند از قصد، خرابی‌هایی را در مسیر ایجاد کنند. همچنین، ممکن است کارفرما نتوانند به شفافیت‌هایی برسند و اتفاقی بیفتد که کار به ضرر و کاهش بهره‌وری برسد و مدیران بخواهند عطایش را به لقایش ببخشند. وی افزود: در روند طبیعی کاربرد فناوری اطلاعات در یک صنعت یا فرآیند تولیدی هیچ‌گاه نباید چنین اتفاقی بیفتد. توجه به تدرجی بودن تغییرات مهم است، در واقع این تغییرات بنیادی و دفعی نیست، چرا که فرهنگ تغییر افراد ماهیتی تدریجی دارد.

شیرازی گفت: کاربرد فناوری اطلاعات در صنایع در نهایت باید به سوددهی و اثرات متقابل میان کارگران و مدیران منجر شود؛ به‌گونه‌ای که وحدت رویه حفظ شود. آنها باید یکدیگر را قبول داشته باشند و با یکدیگر را احترازام و اعتماد برخورد کنند تا اثرات آن را ببینند. توسعه در هر فرآیندی نیازمند سرمایه است. مهم این است که اولویت‌ها چه باشد و هر کدام از این تغییرات چقدر هزینه می‌طلبد. اگر

این درک وجود داشته باشد که چه شفافیت‌ها و بهبود رویه‌هایی در کاربرد فناوری اطلاعات

نهفته است، بی‌شک گارد گرفته نمی‌شود و به‌شکل مناسبی این درک به‌وجود می‌آید که

فناوری اطلاعات مزایای مهمی دارد و خروجی آن برای مدیران افزایش بهره‌وری است.

این درک وجود داشته باشد که چه شفافیت‌ها و بهبود رویه‌هایی در کاربرد فناوری اطلاعات

نهفته است، بی‌شک گارد گرفته نمی‌شود و به‌شکل مناسبی این درک به‌وجود می‌آید که

فناوری اطلاعات مزایای مهمی دارد و خروجی آن برای مدیران افزایش بهره‌وری است.

این درک وجود داشته باشد که چه شفافیت‌ها و بهبود رویه‌هایی در کاربرد فناوری اطلاعات

نهفته است، بی‌شک گارد گرفته نمی‌شود و به‌شکل مناسبی این درک به‌وجود می‌آید که

فناوری اطلاعات مزایای مهمی دارد و خروجی آن برای مدیران افزایش بهره‌وری است.

اسکتری

برای تشخیص هویت

امروزه فناوری هوش مصنوعی بسیاری از صنایع را متحول کرده و باعث تغییرات و بهبود خدمات الکترونیکی شده‌است. بهبود فناوری‌های پردازش تصویر با هوش مصنوعی خطای انسانی را نیز کاهش داده و سرعت و کیفیت خدمت‌رسانی را بالا برده است. یک شرکت دانش‌بنیان توانست ایران را در بین ۶ کشور تولیدکننده اسکتر هوشمند قرار دهد. این دستگاه با قابلیت‌های نوآورانه می‌تواند در بسیاری از ارگان‌ها و بخش‌های دولتی مورداستفاده قرار گیرد. مهدی

هاشمی، مدیرعامل این شرکت دانش‌بنیان است که درباره ماهیت این اسکتر با وی گفت‌وگو کرده‌ایم. شرح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

آیا کاربرد این اسکتر منجر به افزایش بهره‌وری می‌شود؟

اسکتر هوشمند، دستگاهی است که به خوانش اطلاعات مدارکی نظیر پاسپورت و شناسنامه می‌پردازد و پردازش آن توسط هوش مصنوعی انجام می‌شود و این فرآیند در کسری از زمان اتفاق می‌افتد که خود موجب افزایش بهره‌وری است. ایده طراحی دستگاه از زمانی شروع شد که با چالش جعلی بودن اطلاعات در هتل‌ها و مکان‌هایی که جعلی بودن مدارک ارزیابی نمی‌شدند، مشکلاتی را به‌وجود آورد. حال وقتی اطلاعات و تصویر مدارک از سوی اشعه این اسکتر بازخوانی شود، جعلی بودن یا نبودن مدارک، صرف مدت زمان کوتاهی مشخص می‌شود.

این اسکتر با نمونه‌های مشابه چه تفاوتی دارد؟

تاکنون دستگاه‌های مشابهی وجود داشته است، اما پردازش اطلاعات آنها اسری زمانبر بود و بیشترشان فاقد استفاده از فناوری‌های هوش مصنوعی بودند. فرآیند تشخیص مدارک جعلی به ۲ موضوع بر می‌گردد؛ یکی استفاده از سامانه‌ها که به‌صورت آنلاین انجام می‌شود و با ارتباط با مراکز مربوطه انجام می‌گیرد؛ دوم فرآیندی به‌شکل آفلاین است که در مراکز هویتی وجود دارد و سراز خاص خودشان را دارد که هر دو زمانبر هستند. همان‌گونه که گفته شد، این اسکتر هوشمند می‌تواند در کمترین زمان ممکن، جعلی بودن شناسنامه یا گذرنامه را تایید کند.

آیا کاربرد این دستگاه منجر به ثبت اطلاعات دارد؟

فرآیند تبدیل تصویر به متن یکی از چالش‌های این حوزه بوده که اسکتر هوشمند فرآیند را راحت‌تر کرده است و اطلاعات تصویر در این سیستم تبدیل به متن می‌شود تا کاربر مجبور به تایپ یا ثبت اطلاعات نباشد. در عمل، در پس‌زمینه این سیستم پیچیده از فرآیندهای هوش مصنوعی استفاده می‌کنیم که در نهایت، منجر به خروجی متن می‌شود. چالش اصلی تا پیش از تولید این دستگاه، پردازش پس‌زمینه پیچیده بود که توانستیم این چالش را برطرف کنیم، علاوه بر آن تکنولوژی خوانش چپ‌چپ هم یکی دیگر از مزیت‌های این دستگاه است که در عمل اطلاعات تراشه مدارک خوانده می‌شود. در کل، مجموعه‌ای از این مولفه که خوانش چپ‌چپ و تبدیل تصویر به متن فرآیندی را ایجاد کرده، منجر به متحصربه‌فرد بودن این دستگاه شده است.

آیا می‌توان در بخش‌های صنعتی هم از این اسکتر استفاده کرد؟

تا پیش از سال ۹۷، دستگاه اسکتر مدارک از کشورهای چین و یا کشورهای اروپایی وارد می‌شد و مشکلات خاصی داشت؛ از جمله اینکه پشتیبانی و ارائه خدمات پس از فروش انجام نمی‌شد. در دستگاه تولیدی این شرکت، امکانات جدید و متحصربه‌فردی هم به دستگاه اضافه شده است. در دستگاه اسکتر هوشمند مدارک، تمامی اطلاعات هویتی به‌صورت کاملاً هوشمند و بدون دخالت اپراتور یا کاربر استخراج می‌شود و همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، نیازی به تایپ کردن یا ورود اطلاعات توسط کاربر نیست. این دستگاه قابلیت تشخیص جعلی بودن مدارک را نیز دارد و می‌تواند جعل مدارک را با سطوح امنیتی بالا شناسایی کند. این دستگاه در ۳ نسخه با قابلیت‌های مختلف تولید می‌شود و با حمایت و تسهیلاتی صندوق نوآوری و شکوفایی به‌ویژه در زمینه ساخت قالب دستگاه توانسته‌ایم تولید آن را در مقیاس صنعتی دنبال کنیم.

آیا صادرات هم داشته‌اید؟

اسکتر تولیدی این شرکت به برخی کشورهای همسایه نیز صادر می‌شود و ۸۰ درصد مشتری ما را بخش خصوصی تشکیل می‌دهد. این اسکتر می‌تواند در بخش‌های مختلفی مثل هتل‌ها، اورژانس‌ها، دفاتر پلیس ۱۰۰ و ارگان‌های نظامی مورداستفاده قرار گیرد.

متأسفانه

سوءمدیریت در

کارآفرینی، این

مفهوم را ایجاد

کرده است که

کاربرد فناوری

اطلاعات موجب

بیکاری بخش

زیادی از نیروی

کار می‌شود،

اما بسیاری از

مشاغل در اصل

شغل به‌حساب

نمی‌آیند و در

نظام شغلی

به‌عنوان نیروی

کار کاذب شناخته

می‌شوند

سمت برویم. در گذشته، بی‌سواد کسی بود که خواندن و نوشتن بلد نبود، اما امروز اگر کسی سواد کار با دستگاه‌های دیجیتال را نداشته باشد، بی‌سواد محسوب می‌شود.

به‌همین دلیل در بحث توسعه فناوری اطلاعات، رشد بیشتر شده است. گفتنی است، صنعت راهی جز کاربردی کردن آن در بطن خود ندارد. به‌گفته پیرایش، رشد چند سال اخیر فناوری اطلاعات در کشور رشد فزاینده و تأثیری روی اقتصاد نداشته، چرا که استفاده‌ای از آن نشده است که منجر به بهره‌وری و بهینه‌سازی شود. برای مثال، تنها با حذف کاغذبازی نمی‌توان گفت که فناوری اطلاعات در یک صنعت یا سازمانی کاربردی شده است، چرا که باید فرآیند اصلی اصلاح شود.

خطر مهاجرت مغزها

پیرایش بااشاره به خطر مهاجرت نیروی متخصص گفت: خطر بزرگی که در کمین اکوسیستم فناوری اطلاعات و کاربردهایش در کشور وجود دارد، مهاجرت نیروی متخصص است. باتوجه به مشکلات اقتصادی و عدم‌درک صحیح مدیران و مشکلات مالی مهاجرت کردند و جذب کشورهای خارجی شدند و در آینده به‌طورقطع کشور ضرر خواهد کرد.

واقعیت افزوده به کمک معدنکاران می‌آید

هم، چون منابع و معادن و تجهیزات هم ارزشمند می‌شوند و نرخ بالایی پیدا می‌کنند، بنابراین باید تا حدکثر بازدهی را داشته باشند. نیک‌نیا گفت: همان‌گونه که گفته شد، مدت زمان طولانی نیست که شرکت‌های تولیدی صنعتی و معدنی در تلاش این بهره‌گیری در بخش نرم‌افزارها چندان در اولویت‌شان نیست. در واقع، اگر مدیری علاقه‌مند باشد، با این شرکت همکاری کند، در تلاش برای همکاری با این شرکت‌ها برمی‌آید که در غیر این صورت، ضرورتی را احساس نمی‌کند.

زمان می‌برد تا تک فناوری جایفتد

وی با اشاره به اهمیت زمان در بهره‌گیری از تولیدات شرکت‌های تولیدی در حوزه‌های نرم‌افزاری گفت: باتوجه به شرایط مدیریتی و اقتصادی شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور بودن آن که فارغ از روش‌های سنتی است، بزرگ‌ترین چالشی که در این زمینه با آن مواجه می‌شوند، زمان طولانی راه‌اندازی یک فناوری جدید در صنایع بالادستی است. از آنجایی که شرکت‌های بزرگ صنعتی با روش‌های سنتی اداره می‌شوند، زمان زیادی را از دست می‌دهند و از طرفی هم، چون تولیدات نرم‌افزاری را باید در یک بازه زمانی مشخص مورداستفاده و بهره‌برداری قرار داد، این طرح‌ها در مدت زمان طولانی کارایی و جذابیت خود را از دست می‌دهند.

ترجیح دانش‌بنیان‌ها به همکاری نکردن

نیک‌نیا بااشاره به اینکه نوآوری در شرکت‌های مادر به‌سختی جا باز می‌کند، گفت: شرکت‌های بزرگ صنعتی و معدنی در بسیاری از کشورهای پیشرفته با آغوش باز از دستاوردها و نوآوری‌های جدید در بحث نرم‌افزارها استقبال می‌کنند، اما روالی که در ایران وجود دارد، این است که اگر روش سنتی در شرکت‌های مادر جواب بدهد و نیازشان را برطرف کند، تلاشی برای جایگزینی آن با روش‌های نو نمی‌کنند، چرا که هنوز نیاز به نوآوری و فناوری در صنعت و معدن کشور احساس نشده است.

سخن پایانی

دیجیتالی است، اما هنوز در بخش آب و گاز مصرفی از کنتورهای قدیمی استفاده می‌شود. بیشتر شرکت‌های صنعتی و معدنی در بخش بهره‌گیری از نوآوری هنوز در مراحل اولیه قرار دارند و تا ۴ سال از آن چیزی که در دنیا می‌گذرد، عقب هستند.

باتوجه به موارد یادشده، می‌توان گفت که نگرش مدیران در صنعت و معدن نسبت به فناوری‌های نوین تا‌کم‌رآمد است؛ مثال نقض این امر را می‌توان در صنعت برق یافت، شاید دلیل این امر گریزناپذیر بودن صنعت برق در استفاده از فناوری اطلاعات بوده است. به‌همین علت بیشتر کنتورها

فعالان صنعتی در بررسی مشکلات تاکید کردند:

تولید بدون بهره‌وری معنادار

عکس: صناعت

سطح بهره‌وری نهاده‌های تولید در اقتصاد یکی از نشانه‌های توسعه یافتگی کشورها و امکان بهره‌مندی شهروندان آن کشور از سطح رفاه اجتماعی بالاتر محسوب می‌شود؛ به تعبیری می‌توان بهره‌وری را ظرفیت ایجاد ارزش افزوده بالاتر در یک فعالیت اقتصادی یا واحد ارائه‌کننده خدمات در بخش عمومی دانست.

برای تصور و درک درست از اینکه برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌های اقتصادی در ایران چه مقدار نسبت به شاخص بهره‌وری بی‌توجه بوده و غفلت کرده، کافی است آمار و ارقامی را که سازمان بهره‌وری آسیایی (Apo) از رشد بهره‌وری در کشورهای عضو منتشر کرده، مرور کنیم. براساس آخرین گزارش‌های منتشرشده از سازمان بهره‌وری آسیایی (Apo) کشورهای چین، پاکستان و هند در بازه زمانی ۲۰۲۰-۱۹۷۰ بالاترین نرخ رشد بهره‌وری را ثبت کرده‌اند، این در حالی است که اقتصاد ایران در بین حدود ۲۵ کشور مورد بررسی به‌همراه نپال، میانمار و برونئی، نرخ رشد منفی در بهره‌وری را کسب کرده است؛ بنابراین بخشی از فاصله رشد اقتصادی ایران در مقایسه با دیگر کشورهای آسیایی، نشأت گرفته از عدم ارتقای بهره‌وری عوامل تولید در اقتصاد ایران است. این آمار در حالی منتشر می‌شود که بسیاری صنعت را بهره‌ور نمی‌دانند، چرا که در هیچ‌یک از مولفه‌های زنجیره تامین از مواد اولیه گرفته تا ماشین‌آلات، روش و نیروی کار عملکرد درستی وجود ندارد.

بر اساس گزارش سازمان بهره‌وری آسیایی (Apo) کشورهای چین، پاکستان و هند در بازه زمانی ۲۰۲۰-۱۹۷۰ بالاترین نرخ رشد بهره‌وری را ثبت کرده‌اند

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

سودآوری از چرخه «تولید کارآمد»

یکی از منابع درآمدی کشورها، ارزهای حاصل از صادرات است. ارزآوری از محل صادرات یکی از اهداف اصلی در حوزه تجارت محسوب می‌شود؛ هدفی که بسیاری از کشورها برنامه تجاری خود را براساس آن تنظیم می‌کنند.

در فرایند «تجارت آزاد» تولید با هزینه کمتر انجام شده و به دلیل قیمت تمام‌شده پایین‌تر محصول قابلیت حضور در بازارهای رقابتی را پیدا می‌کند و در نهایت سود این نوع از مبادلات تجاری نه تنها به تولیدکننده، بلکه به تمام افراد جامعه و سایر سازمان‌های داخلی می‌رسد.

بسیاری از اقتصاددانان معتقدند گسترش تجارت خارجی و آزادسازی‌های تجاری نه تنها سطح بهره‌وری، بلکه نرخ رشد بلندمدت بهره‌وری را نیز در کشورهای درحال توسعه افزایش می‌دهد. برای درک بهتر این موضوع، اگر فرض را بر نبود وجود تجارت خارجی در شاکله اقتصادی یک کشور در نظر بگیریم، به چند نکته می‌رسیم.

در نظر بگیرید کشوری با هیچ کشور دیگری تبادل کالا، خدمات و... ندارد. در این صورت تمام صنایع مکلف به تامین مواد اولیه، تولید و توزیع کالا در محدوده کشور خود خواهند بود.

در این نوع از اقتصاد، عملکردهای تک‌بعدی منجر به عقب‌ماندگی کشور از فناوری در صنعت می‌شود و با گذشت زمان وضعیت اقتصادی، کیفیت تولید و میزان عرضه به بازار با نرخ نزولی مواجه شده و رو به رکود خواهد رفت.

این در حالی است که یک کشور می‌تواند با بهره از ابزار «تجارت خارجی» به راحتی خود را در دنیا معرفی می‌کند و ارتباطات خارجی خود را افزایش دهد.

این افزایش ارتباطات نه تنها به توسعه اقتصاد، بلکه به ایجاد روابط دوستانه، تعاملات سازنده، تقویت صنعت گردشگری و... نیز منجر خواهد شد.

در این صورت کشور بر بهره‌وری اقتصادی و کیفیت تولیدات افزوده می‌شود و به روابط بین‌المللی مستحکم و امیدبخش دست خواهیم یافت.

امید به زندگی در نسل‌های یک کشور افزایش می‌یابد و مسیر اشتغالزایی با حرکت تکاملی و افزایش روبرو خواهد شد. کاهش قابل توجه فقر و افزایش رفاه عمومی نیز ارمان این سیاست‌گذاری خواهد بود. با بیان فرض بالا قابل تصور است که وجود تجارت خارجی چه آثار بر بهره‌وری سازنده‌ای دارد و نبود آن چقدر مخرب خواهد بود.

از سوی دیگر رونق تجارت خارجی به توسعه کسب‌وکارهای داخلی و ایجاد فضای رقابتی می‌انجامد. در این صورت کالا با تنوع بیشتری در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌گیرد.

توسعه تولیدات با این روش باعث می‌شود، مخاطب گزیننده بیشتری پیش رو داشته و باتوجه به کارایی، به انتخاب کالا بپردازد. این روند مانع از هدررفت منابع مالی و انسانی خواهد شد.

هنگامی که استفاده از منابع بهینه شود، توزیع موثر صورت می‌گیرد و رقابت برای تولید کالای باکیفیت بیشتر می‌شود. ماندگاری و پیشرفت در کسب‌وکارهای بین‌المللی در گرو تولید کالای صادرات‌محور باکیفیت است.

هنگامی که برای مبادلات و شروع فعالیت‌های مشترک وارد بازار برون‌مرزی می‌شوید باید از بهترین روش‌های تولید برای حفظ هزینه‌ها بهره‌مند باشید.

به این نوع کارکرد تجاری، «کارآمدی در تولید» یا «تولید کارآمد» گفته می‌شود. کارآمدی در تولید منجر به ایجاد مشاغل مختلف و در ادامه، ایجاد فرصت‌های شغلی و پولساز باعث کاهش میزان بیکاری می‌شود.

بر اساس گزارش سازمان بهره‌وری آسیایی (Apo) کشورهای چین، پاکستان و هند در بازه زمانی ۲۰۲۰-۱۹۷۰ بالاترین نرخ رشد بهره‌وری را ثبت کرده‌اند

متضمن انتقال دانش فنی نباشند، مونتاژکار باقی خواهیم ماند. در این صورت نیز تا وقتی در مرحله مونتاژ باقی بمانیم، دیگر نمی‌توان انتظار داشت که زمینه بهره‌وری تولید داشته.

با این همه تولید در ایران از دو مزیت نسبی برخوردار است. حامل‌های انرژی و نیروی انسانی ارزان قیمت دو مزیت مهم تولید و صنعت ایران هستند که می‌تواند با بهره‌وری در تولید رسید.

نیروی انسانی ایرانی دارای دو مشخصه مهم جوان و تحصیلکرده است. اگر نیروی کار را فاکتور مهمی در بهره‌وری تولید در نظر بگیریم، بهره‌وری افزایش خواهد یافت. این شاخص در کنار انرژی ارزان، فرصت مطلوبی برای افزایش راندمان تولید خواهد بود. حال اگر تا امروز باوجود چنین مزیت‌هایی موفق به ارتقای بهره‌وری نشده‌ایم باید دلیل را در ضعف مدیریت و آسیب‌های ناشی از نبود فناوری جست‌وجو کنیم.

تولید ایران بهره‌ور نیست

نرم‌افزاری و سخت‌افزاری پیگیری کرد. در بخش سخت‌افزاری با ماشین‌آلات روزآمد، زمان هزینه تولید بسیار کاهش پیدا می‌کند و تحول بزرگی در تولید رخ می‌دهد. به‌عنوان مثال، اگر ماشین‌آلات به‌روز باشد به جای تولید یک قطعه می‌توان ۱۰۰ قطعه در روز ساخت. در نتیجه نرخ تمام‌شده به‌شدت پایین می‌آید و این امر قدرت رقابت را بسیار افزایش می‌دهد.

موضوع دیگر در حوزه نرم‌افزاری و فناوری است. با ورود فناوری می‌توان محصولاتی تولید کرد که در بازار جهانی قابل‌عرضه باشد و البته قابل‌رقابت با محصولات شرکت‌های بزرگ و صاحب‌نام جهان، این در حالی است که صنعت کشور در این دو حوزه خلاهای زیادی دارد.

بدون شک با ورود دانش فنی روز به تولید، کیفیت تولیدات تغییر می‌کند و می‌توان با تولید صادرات‌محور به بازارهای رقابتی راه یافت. از سوی دیگر در حال حاضر زنجیره تامین صنایع بیشتر با مهندسی معکوس تولید دارند؛ بنابراین تا زمانی که دانش فنی به کشور منتقل نشود و قراردادهای

صادرات ۵۰ میلیارد دلار محصولات کشاورزی است. همچنین بیش از این عدد در حال حاضر محصولات صنعتی در حال صادرات از ترکیه است، چون نگاه آنها، هدایت سرمایه به سوی تولید است. در نتیجه سرمایه یک عامل تعیین‌کننده برای تولید و بهره‌ور کردن آن به‌شمار می‌رود.

در کشور ما نیز هر سال وزارت صنعت، معدن و تجارت برنامه‌های در راستای پرداخت تسهیلات و کمک به تولید در دستور کار خود قرار می‌دهد. اما این تسهیلات با چه نرخ سودی پرداخت می‌شود؟

نرخ سود ۱۸ تا ۲۱ درصدی تمام سود تولیدکننده را می‌بلعد. وقتی فعالیت سود نداشته باشد و حتی منجر به زیان واحد صنعتی شود طبیعی است که تولید متوقف می‌شود؛ بنابراین برای حمایت از تولید می‌توان با ارائه وام‌های طولانی‌مدت با سود کم به بهره‌وری در تولید دست یافت.

حمایت از واحدهای کوچک و متوسط تولیدی نیز از ضروریاتی است که تولید را به بهره‌وری می‌رساند. در حوزه زیرساخت نیز باید موضوع را در دو بخش

نادر روان - فعال صنعتی: قوانین و زیرساخت‌ها دو مولفه مهم در حوزه بهره‌وری در صنعت و البته تولید به‌شمار می‌رود. قوانین مربوط به تولید کشور در حوزه تسهیلات بانکی و... کمک‌کننده نیست و یکی از موانع این امر است؛ البته بخشی از این قوانین در حال اصلاح هستند. از سوی دیگر یکی از بحث‌های مهم واحدهای صنعتی تامین منابع مالی است.

در جهان، بانک بخشی از سرمایه و نقدینگی موردنیاز تولید را تامین می‌کند. اگر نتوانیم منابع مالی تولید را تهیه کنیم و فکر تولیدکننده از باب پرداخت دیون آن راحت نباشد تولید با چالش روبرو خواهد بود. در کشورهای جهان سرمایه‌های بانکی به سمت تولید سوق داده می‌شوند. به‌عنوان مثال، اگر منابع مالی کشورمان مانند ترکیه آلتایز شود به این مهم می‌رسیم که ۸۰ درصد نقدینگی این کشور به‌سوی تولید هدایت شده است؛ به‌عبارتی زمینه به‌گونه‌ای است که همه به‌نوعی تمایل به تولید دارند. از همین رو این کشور امروز یکی از صادرکنندگان مهم جهان است. به‌عنوان نمونه یکی از برنامه‌های ترکیه برای یکی دو سال آینده

ابوالفضل روغنی گلیاگانگی - فعال اقتصادی: تولید بدون بهره‌وری شاید نتواند بازار انحصاری داخل را در اختیار بگیرد، اما سهمی در بازار جهانی نخواهد داشت. بهره‌وری ۴ محور منابع انسانی، ماشین‌آلات موردنیاز تولید، تامین مواد اولیه و روش کار محقق می‌شود. مجموعه‌ای از این عوامل باید دست‌به‌دست هم دهند تا بهره‌وری و راندمان در تولید و خدمات نمایان شود. این در حالی است که بخش تولید و صنعت ایران در بیشتر این مولفه‌ها دچار خلأ است. به‌عنوان مثال، ممکن است در حوزه ماشین‌آلات، صنایع از تجهیزات روز استفاده کرده باشند اما آموزش لازم برای بکارگیری این فناوری وجود نداشته باشد که این به‌معنای ضعف توانمندسازی منابع انسانی است.

همچنین ممکن است دارای نیروی انسانی توانمند باشیم اما فناوری موردنیاز این نیروی انسانی کارآمد را وارد نکرده باشیم. در شرایطی دیگر ممکن است نیروی کار به‌لحاظ تجربی و آموزشی نیروی توانمند باشد اما زمینه کار فراهم نیست.

عقب‌تر از پیش‌بینی برنامه ششم در سال‌های اخیر به‌دلیل محدودیت‌های ناشی از تحریم در واردات بسیاری از مواد اولیه با مشکلاتی مواجهیم که در نهایت به واردات مواد اولیه با کیفیت پایین‌تر و نرخ بالاتر می‌انجامد. همچنین گاهی مواد اولیه با تاخیر تحویل داده می‌شود و معادلات و برنامه‌ریزی‌های تولید را بهم می‌ریزد؛ بنابراین تاثیرگذاری این ۳ متغیر بر بهره‌وری تولید را نمی‌توان نادیده گرفت.

مجموع این عوامل شرایطی را به‌وجود آورده تا نتوانیم در فعالیت‌های تولیدی و خدماتی خود بهره‌وری لازم را داشته باشیم. بخشی از مشکلات نیز به قوانین ضدتولید بازمی‌گردد. مجموع موارد یادشده در نهایت منجر به عقب‌ماندگی بهره‌وری از اهداف پیش‌بینی شده در برنامه ششم توسعه شد.

روند بهره‌وری در برنامه‌های توسعه

رتیب ۷.۷ و ۱۷.۷ درصد، رشد بهره‌وری سرمایه بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۱.۷ و ۵.۱ درصد و رشد بهره‌وری کل عوامل تولید بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۴ و ۷.۱ درصد تحقق یافته است. البته این شاخص‌ها متأثر از بهای نفت ۱۲۰ دلاری همزمان با رشد صنعت به‌دلیل اجرای طرح مسکن مهر، محدودیت واردات به‌دلیل بحران مالی سال ۲۰۰۸ بوده، به‌طوری‌که با بروز زمینه‌های بیماری‌های هندی در اقتصاد، نرخ تشکیل سرمایه ثابت معدن با کاهش شدید نسبت به برنامه قبلی به ۵.۵ درصد رسید.

در برنامه پنجم توسعه طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵، برای نخستین‌بار بهبود محیط کسب‌وکار و همچنین عضویت در سازمان جهانی تجارت مدنظر قرار گرفت. با وجود این تحت‌تاثیر بیماری‌های هندی اقتصاد کشور ناشی از افزایش شدید نرخ نفت در اواخر سال‌های برنامه چهارم، آغاز تحریم‌های بین‌المللی علیه کشور و اجرای فاز نخست هدفمندی پارانه‌ها روند نزولی شاخص‌های بهره‌وری آغاز شد، به‌طوری‌که طی این برنامه نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت بخش صنعت و معدن منفی ۱۱.۲ شد.

همچنین رشد بهره‌وری نیروی کار بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۲.۵ و ۳.۹ درصد و رشد بهره‌وری سرمایه بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۱.۴ و ۴.۱ درصد تحقق یافت. در سال‌های انتهایی برنامه پنجم و آغازین برنامه ششم، تحت‌تاثیر فضای بحران شاخص بهره‌وری کمی بهبود یافت؛ به‌طوری‌که در دو سال ابتدایی این برنامه ششم توسعه که در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷ به اجرا در آمد، رشد بهره‌وری کل عوامل تولید بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۹ و ۶.۴ درصد شد. در واقع افزایش تولید ناشی از کاهش فشار تحریم‌ها و استفاده از ظرفیت‌های بیکار تولید منجر به بهبود بهره‌وری در این سال‌ها شد.

بررسی ۵ برنامه توسعه بعد از انقلاب نشان می‌دهد در ۴ سال پایانی برنامه دوم توسعه که در سال‌های ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۸ به اجرا در آمد، رشد بهره‌وری نیروی کار بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۲.۹ و ۱۱.۵ درصد، رشد بهره‌وری سرمایه بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۳.۲ و ۱۲.۴ درصد و رشد بهره‌وری کل عوامل تولید بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۱.۲ و ۱۰.۹ است. در واقع در این برنامه به‌دلیل افزایش استفاده از ظرفیت‌های بیکار تولید و محدودیت‌های ارزی به‌دلیل سررسید وام‌های ارزی کشور واردات با محدودیت روبرو شد و متعاقب آن توجه به ساخت داخل افزایش یافت.

در برنامه سوم توسعه بهره‌وری به نسبت برنامه دوم اندکی بهبود یافت، به‌طوری‌که در برنامه سوم که طی سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۳ رشد بهره‌وری نیروی کار بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۷.۱ و ۵.۴ درصد، رشد بهره‌وری سرمایه بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۲ و ۵.۸ درصد و رشد بهره‌وری کل عوامل تولید بخش‌های صنعت و معدن به ترتیب ۳.۲ و ۲.۸ درصد گزارش شده است. در این دوره بهبود نسبی روابط خارجی و افزایش سرمایه‌گذاری خارجی، تسهیل واردات کالاهای نیمه‌ساخته منجر به رشد سالانه بیش از ۱۵ درصدی تشکیل سرمایه ثابت صنعت و معدن شد.

برنامه چهارم توسعه با رویکرد هم‌پیوندی با اقتصادی جهانی و گذار از اقتصاد متبخر محور به یک اقتصاد دانش‌بنیان طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۹ به اجرا در آمد. در این برنامه، تدوین سند ملی توسعه صنعت و معدن، نظام ملی نوآوری و تهیه برنامه جامع توسعه علم و فناوری و افزایش سرمایه‌گذاری در پژوهش به دولت تکلیف شده بود. بررسی عملکرد بهره‌وری در برنامه چهارم توسعه حاکی از آن است که رشد بهره‌وری نیروی کار بخش‌های صنعت و معدن به

سخن پایانی

نیاز به آموزش دارد و اگر آموزش کاملی وجود نداشته باشد، ممکن است بخشی از امکانات آنها نادیده گرفته شود. در حوزه تامین مواد اولیه ارزان، باکیفیت و در زمان مقرر نیز به‌دلیل ضعف‌های اساسی وجود دارد. در روش‌های کار هم با مهندسی معکوس و مونتاژ نمی‌توان انتظار بهره‌وری داشت و البته با همین روش هم به فناوری دهه ۹۰ میلادی در برخی صنایع بسنده شده که در نهایت تولید بهره‌ور نیست.

صنعتگران و کارشناسان حوزه صنعت معتقدند عوامل متعددی در کاهش راندمان کار در این امر تاثیر دارد و در واقع مولفه‌های زنجیره تامین در تولید رعایت نمی‌شوند. اگر نیروی کار جوان، تحصیلکرده و ارزان‌قیمت داریم، ماشین‌آلات به‌روز نداریم. اگر در واحد صنعتی از ماشین‌آلات روزآمد استفاده می‌شود، نیروی انسانی از آموزش‌های لازم برخوردار نیست، زیرا استفاده از این ماشین‌آلات وارداتی

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر
لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ این‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی، کثیرالانتشار در شهرهای منتشر و در روزهای ملازمه بر انتشار آگهی، رای هیات امنا تا در صورتی که مشخصات ذیل به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روزهای ملازمه تا در ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید آخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبارت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و در اطلاع عموم می‌سازد و نسبت به املاک در جریان ثبت و فاقده سابقه تجدید حدود و ابعاد ثبتی آگهی تجدید حدود را به صورت اختصاصی متشرف می‌نماید.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۲/۱۶
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۲/۲۴

سیستان و بلوچستان هر روز خشک تر می شود

بررسی حقایق هیرمند در دستور کار

به دلیل عدم پایبندی کشور همسایه به تخصیص حقایق رودخانه هیرمند، خشکی سیستان و بلوچستان هر روز بیشتر از دیروز نمایان می شود. در واقع عملکردهای ضعیف و بدعهدی دولت‌های افغانستان برای تحقق حقایق ایران از هیرمند، مشکلات عدیده‌ای را برای مردم نه تنها در سیستان و بلوچستان، بلکه برای چند استان همجوار و حتی خود کشور افغانستان نیز به وجود آورده که مهاجرت، ریزگردها، بیماری‌های ربوی و تنفسی، بیکاری، افزایش بدهکاری و... از نمونه‌های بارز آن است. بیش از ۲ دهه است که مردم سیستان و بلوچستان با خشکسالی دست و پنجه نرم می کنند، عدم پایبندی دولت افغانستان برای حقایق رودخانه هیرمند و مدیریت ضعیف در برخی از دستگاه‌های مرتبط، عامل خشکی تالاب بین‌المللی و بزرگ‌ترین دریاچه آب شیرین ایران، «هامون» شده و در عمل باید گفت که همه مرگ تالاب بین‌المللی هامون را پذیرفته‌اند.

مرگ تالاب هامون

از اقدامات نیز خود بر مشکلات منطقه افزوده که بهره گیری از آب‌های ژرف برای تأمین آب شرب مناطقی از ساکنان سیستان و بلوچستان نمونه‌ای از آن است که براساس نظر کارشناسان خود عامل بروز مشکلاتی در کوتاه و بلند مدت می شود. با وجود این مشکلات، نمایندگان مردم سیستان و بلوچستان در مجلس شورای اسلامی نیز حقایق را جدی نگرفته‌اند و عملاً باید گفت صدای مردم به هیچ جا نمی رسد. تاکنون بیش از ۴ تجمع و یک زنجیره انسانی

مرگ تالاب هامون به عنوان یک تالاب بین‌المللی خود اثرات بدی را در سطح منطقه بر جای گذاشته و می گذارد. هر روز شرایط بدتر از دیروز است، مسئولان در این مدت تنها به فکر اقدامات زودبازده و موقتی اکتفا کرده‌اند و برخی

یکی از کم بارش ترین استان‌های کشور

کاهش می دهد، تاکید کرد: پیش‌بینی‌های انجام شده نشان می دهد بارش‌های تابستانه مونسون، کمتر از حد نرمال خواهد بود. با وجود کمبود بارش‌ها، نبود سد و بندهای مناسب در مناطق مختلف استان خصوصا در جنوب که براساس نوع خاک آن مناطق، به به داخل زمین نفوذ نمی کند، باعث ورود آب‌های سطحی و باران به داخل دریا می شود و عملاً هیچ بهره‌ای از بخش زیاد بارش‌ها نداریم.

آن خود کرده و استان کرمان با اختلاف بیش از ۳۳ میلیمتری در جایگاه دوم کم‌بارش‌ترین‌ها قرار دارد. وی اظهار کرد: میزان بارش استان در دوره بلند مدت مشابه ۸۲ میلیمتر بوده که کاهش ۴۲ درصدی را نسبت به بلند مدت نشان می دهد. حیدری با اشاره به اینکه همچنان استان درگیر خشکسالی بوده و جریانات بارشی کمبود بارش را در استان جبران نمی کند اما اثرات خشکسالی را قدری

خشکی‌های پی در پی، سیستان و بلوچستان را به یکی از کم بارش‌ترین استان‌های کشور تبدیل کرده به نحوی که براساس گفته مدیر کل هواشناسی سیستان و بلوچستان، این خطه پهنوار از کشور ایران اسلامی، کم بارش‌ترین استان کشور است. محسن حیدری در گفت‌وگو با مهر، افزود: استان سیستان و بلوچستان با دریافت ۳۹ و ۹ میلیمتر، از ابتدای سال زراعی جاری تاکنون کمترین میزان بارش را در میان استان‌های کشور از

رکورددار فرسایش آبی و بادی در کشور

به منابع خاک، بارش باران‌های سیل آسا و ورزش بادهای تند اشاره کرد. وی با اشاره به این نکته که فرسایش‌ها، طبیعی و یا انسان ساز هستند، تصریح کرد: در بخش انسان ساز، دلایل اجتماعی و فرهنگی از جمله چرای دام‌ها در مناطق فرسایش پذیر، شخم زدن زمین، آشفته کردن خاک در فصل بادهای فرساینده وجود دارد. وی افزود: بخشی از این دلایل فرسایش‌ها نیز مدیریتی است که از جمله آنها می توان به برنامه جامع نداشتن، ندیدن کل یک حوزه آبخیز و منابع آبی یک منطقه، موازی کاری دستگاه‌ها، عدم هماهنگی، کمبود اعتبارات، عدم وجود شناخت بین تصمیم گیران و تصمیم سازان، ضعف دانش، عدم بهره گیری از تکنولوژی‌های جدید، عدم توجه به مسائل زیست محیطی در پروژه‌های عمرانی و غیره اشاره کرد. این مدرس دانشگاه گفت: در حال حاضر وضعیت خاک‌های استان اصلا خوب نیست، در شمال استان میزان شوری و قلیائیت خاک بسیار بالا بوده و میزان مواد آلی و عناصر غذایی خاک بسیار پایین هست

در اراضی شیب دار و عناصر غذایی آن را به سمت پایین دست انتقال می دهند. سرگزی با اشاره به بخش فرسایش بادی در سیستان و بلوچستان نیز گفت: قیلا خشک شدن آمودریا در روسیه باعث وقوع بیشترین میزان فرسایش بادی در دنیا بود اما متأسفانه در سال‌های اخیر قطع ورود آب به ایران و اقدامات مهار و انحراف آب در افغانستان باعث شده تا منطقه سیستان رکورد دار فرسایش بادی در جنوب غرب آسیا باشد، این موضوع با توجه به آثار اقتصادی، بهداشتی، روانی ناشی از طوفان‌های گرد و غبار اهمیتی فوق العاده می یابد. سرگزی با بیان اینکه ما در سیستان و بلوچستان، رکورددار فرسایش آبی و بادی در کشور هستیم، در خصوص دلایل فرسایش‌ها گفت: یک‌سری از دلایل اقلیمی و طبیعی هستند که از جمله آنها می توان به واقع شدن در منطقه تحت تأثیر جریانات جوی شدید، گاهی شیب‌دار بودن اراضی، کمبود پوشش گیاهی، خشکی هوا، وجود خاک‌های جوان، وابسته بودن اشتغال

نکته دیگر اینکه سیستان و بلوچستان بالاترین فرسایش بادی و خاکی را دارا است و بنا به گفته یک کارشناس منابع طبیعی و آبخیزداری، سار کوردار فرسایش آبی و بادی در کشور هستیم. حسین سرگزی در این باره افزود: سیستان و بلوچستان، با توجه به شرایط اقلیمی که دارد، رکورددار دو فرسایش آبی و بادی در بین سایر استان‌های کشور است. وی ادامه داد: در دنیا دو فرسایش آبی و بادی از مهم‌ترین عوامل تخریب خاک محسوب می شوند و متأسفانه هر دوی این موارد با شدت تمام در حال وقوع است. وی اظهار کرد: عمده اراضی جنوب سیستان و بلوچستان شیب دار بوده و فصل بارندگی نیز همزمان با فصل خشک است که زمین فاقد پوشش لازم بوده و براین اساس، میزان فرسایش آبی در این مناطق بالاست، از طرفی خاک‌های موجود در منطقه ما جوان و تکامل نیافته و کم عمق هست و قطرات باران در بارندگی‌های عمدتاً سیل آسا، اندک خاک تولید شده سالانه موجود

کم توجهی به حقایق هیرمند

رو به رشد کشور، تقاضا برای منابع آبی رو به کاهش ما را افزایش می دهد. رئیس اداره حفاظت و احیای تالاب‌های اداره کل محیط‌زیست سیستان و بلوچستان گفت: دو دهه اخیر حقایق رودخانه هیرمند از افغانستان به درستی رعایت نشده است. حسین جان‌پرور، افزود: تالاب‌ها همواره نقش کلیدی در سیر تحول تمدن بشر داشته‌اند و امروزه این نقش، بیش از پیش به رسمیت شناخته شده و با وجود حس حاکمیتی که ما انسان‌ها نسبت به محیط‌زیست طبیعی روا داشته‌ایم، توسعه پایدار ما همچنان تا حد قابل توجهی به این زیست بوم‌های طبیعی وابسته است. این موضوع را می‌توان از مجموعه اثرات درهم آمیخته خشکسالی‌ها، تغییرات اقلیمی

و عواقب مدیریت ناپایدار منابع آب که یکی از تالاب‌های ارزشمند ایران یعنی تالاب هامون را تا آستانه وقوع یک فاجعه محیط زیستی پیش برده‌اند دریافت کرد. وی تاکید کرد: بی‌شک این سرمایه‌های محیط زیستی روزی ارزش بسیاری برای کشور و جوامع محلی بهره بردار از آنها داشته‌اند اما اکنون این زیست بوم به منشأ گرد و غبار، فقر و مشکلات شدید بهداشتی بدل شده‌اند و تنوع زیستی آن نیز فاصله چندانی تا نابودی ندارد، از این رو اقدامات فوری را طلب می کند به ویژه از آن جهت که تمامی روندهای آب و هوایی آینده‌ای گرم‌تر و خشک‌تر را برای ایران متصور شده‌اند و همچنین فشار جمعیت

رئیس اداره حفاظت و احیای تالاب‌های اداره کل محیط‌زیست سیستان و بلوچستان، گفت: در دو دهه اخیر حقایق رودخانه هیرمند از افغانستان به درستی رعایت نشده است. حسین جان‌پرور، افزود: تالاب‌ها همواره نقش کلیدی در سیر تحول تمدن بشر داشته‌اند و امروزه این نقش، بیش از پیش به رسمیت شناخته شده و با وجود حس حاکمیتی که ما انسان‌ها نسبت به محیط‌زیست طبیعی روا داشته‌ایم، توسعه پایدار ما همچنان تا حد قابل توجهی به این زیست بوم‌های طبیعی وابسته است. این موضوع را می‌توان از مجموعه اثرات درهم آمیخته خشکسالی‌ها، تغییرات اقلیمی

ارتقای بهره‌وری تصفیه‌خانه‌های فاضلاب صنعتی

رویکرد اصلی این توافق بهره گیری از ظرفیت‌های علمی، تحقیقاتی و پژوهشی دانشگاه صنعتی شیراز در زمینه کمک به بهبود و ارتقای وضعیت تصفیه‌خانه فاضلاب شهرک‌های صنعتی استان است. در حال حاضر ۱۶ تصفیه‌خانه در شهرک‌های صنعتی استان با ظرفیت تصفیه روزانه ۸ هزار متر مکعب به فعالیت می‌پردازند که استفاده از دانش‌های جدید در زمینه مدیریت، راهبردی و انجام بهینه فعالیت این تصفیه‌خانه‌ها ضروری است. سید مصطفی هاشمی افزود: یکی از مسائل مهم در تصفیه خانه‌های فاضلاب صنعتی استفاده بهینه از پساب تصفیه شده خروجی برای استفاده در فضای سبز و مصارف غیر شرب صنعتی است که در قالب این توافقنامه گام‌های محکم برای تحقق این مهم در استان برداشته می شود. وی بر اهمیت به روز رسانی و ارتقای کارایی تصفیه‌خانه‌های فاضلاب صنعتی در شهرک‌های صنعتی استان تاکید کرد و گفت: بدون شک استفاده از نتایج تحقیقات، پژوهش‌ها و فناوری‌های جدید می تواند نقش موثری در زمینه بهبود شرایط ایفا کند. هاشمی اعتبار ریالی این توافقنامه را ۵ میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: نتایج این توافقنامه در کمک به حفظ محیط‌زیست

استان فارس در حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، توافقی انجام خدمات علمی و پژوهشی در زمینه ارتقا و بهبود فعالیت تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهرک‌ها و نواحی صنعتی در استان فارس بین شرکت شهرک‌های صنعتی فارس و دانشگاه صنعتی شیراز امضا شد. به گزارش خبرنگار فارس، این توافقنامه با هدف فرآوری و بهینه‌سازی پساب تصفیه‌خانه شهرک‌ها و نواحی صنعتی، منعقد شده است. زلفی گل وزیر علوم تحقیقات و فناوری در آیین انعقاد این تفاهنامه گفت: انعقاد این توافقنامه منجر به نفوذ دانش در صنعت خواهد شد. وی افزود: با انعقاد این توافقنامه، فرآوری و تصفیه فاضلاب شهرک‌های صنعتی به وسیله یک شرکت دانش‌بنیان با کمک نانو تکنولوژی صورت می‌پذیرد و دانشگاه صنعتی شیراز زمینه استفاده از تجربیات پژوهشگران و دانشمندان این عرصه را فراهم می کند. وزیر علوم افزود: در اجرای این برنامه علمی و پژوهشی تعداد قابل توجهی از دانشجویان دکترا در زمینه تصفیه آب‌های صنعتی از طریق نانو اقدامات پژوهشی را به صورت عملی اجرا خواهند کرد. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس در آیین انعقاد این توافقنامه با اشاره به اینکه

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

لرستان تولیدکننده فروسیلیس و فرومنگنز

رئیس سازمان صمت لرستان گفت: این استان به یکی از استان‌های تولیدکننده فروسیلیس و فرومنگنز تبدیل خواهد شد. بهمن جعفری در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: امروز با حضور رئیس گمرک ایران، نماینده مردم بروجرد، معاون اقتصادی استانداری لرستان و مدیر عامل برق منطقه‌ای باختر در منطقه ویژه اقتصادی بروجرد شاهد شروع عملیات اجرایی دومین طرح فروسیلیس و فرومنگنز در منطقه ویژه اقتصادی و چهارمین طرح فروسیلیس استان بودیم.

وی تصریح کرد: حجم سرمایه‌گذاری این پروژه در فاز اول بالغ بر هزار میلیارد تومان و در فاز دوم ۴۰۰ میلیارد تومان بوده که در مجموع هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در این پروژه سرمایه‌گذاری خواهد شد.

رئیس سازمان صمت لرستان خاطرنشان کرد: با راه‌اندازی این پروژه زمینه اشتغال ۵۰۰ نفر فراهم خواهد شد و لرستان به یکی از استان‌های تولیدکننده فروسیلیس و فرومنگنز تبدیل خواهد شد.

جعفری خاطرنشان کرد: این محصول کاربرد فراوان در صنعت فولاد دارد و با توجه به اینکه در کشور یک افی ۵۵ میلیارد تنی در نظر گرفته شده است از بازار خوبی برخوردار است.

وی اضافه کرد: مواد اولیه این پروژه در استان لرستان و استان‌های همجوار وجود دارد و امید می‌رود که این چرخه تولید و زنجیره ارزش توسعه پیدا کند و شاهد شکوفایی پروژه خوبی نظیر این پروژه در لرستان باشیم.

راه‌اندازی خط کانتینری بو شهر – امارات

مدیرکل بندار و دریانوردی استان بو شهر از تلاش برای راه‌اندازی خط منظم کانتینری بین بندر بو شهر و جبل‌علی امارات در نیمه نخست سال جاری خبر داد.

به گزارش ایسنا، محمد شکیبی‌نسب با اشاره به اینکه موضوع راه‌اندازی خط منظم کانتینری بین بندر بو شهر و جبل‌علی امارات در اواخر سال ۱۴۰۱، کلید زده شد، اظهار داشت: هماهنگی‌های لازم از سوی مسئولان استانی و بخش خصوصی اعم از اتاق بازرگانی مدنظر قرار گرفت و توافقی با سرمایه‌گذار ایرانی به امضا رسید تا با تخفیفات خوب، شاهد صادرات کانتینر از بندر بو شهر به بندر جبل‌علی و نیز واردات کانتینر از بندر

جبل‌علی به بندر بو شهر باشیم. وی ادامه داد: تمام تلاش خود را به کار خواهیم بست تا در نیمه نخست سال جاری، خط منظم کانتینری بین بندر بو شهر و جبل‌علی راه‌اندازی و فعالیت‌ها در این زمینه آغاز شود. مدیرکل بندار و دریانوردی استان بو شهر با بیان اینکه عمده صادرات از بندر بو شهر شامل آذین، مواد معدنی و مصالح ساختمانی، مصنوعات فلزی از تولیدکنندگان داخلی، میوه و تره بار است، عنوان کرد: راه‌اندازی خط منظم کانتینری بین بندر بو شهر و جبل‌علی امارات موجب کاهش هزینه‌ها و افزایش سرعت انتقال بار می‌شود و شاهد صادرات و واردات کالاهای خواهیم بود که مورد تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت است و مجوز لازم را دارد. شکیبی‌نسب ادامه داد: با مشارکت خط کانتینری و ترمنیال اپراتور به صورت مشترک شاهد ارائه تخفیفات هستیم تا فرایند جذب سرمایه‌گذار در حوزه واردات و صادرات، تسهیل شود.

وی با تاکید بر اینکه به طور حتم راه‌اندازی خط منظم کانتینری بین بندر بو شهر و جبل‌علی اتفاقی ارزشمند است، خاطرنشان کرد: بعد مسافت حدود ۲۵۰ مایل دریایی است و با راه‌اندازی خط کانتینری مذکور، سرعت انتقال کالا افزایش می‌یابد و رونق بندری در بو شهر را به همراه خواهد داشت.

مدیرکل بندار و دریانوردی استان بو شهر، با بیان اینکه در حال حاضر شاهد انتقال کالا از جبل‌علی به بندر شهیدر جایی و ترانشیپ کالا به بندر بو شهر هستیم، گفت: هم اکنون کالا در بندر شهیدر جایی تخلیه می‌شود و هزینه‌های نگهداری و انبارداری را به دنبال دارد و پس از آن مجدداً بارگیری شده و به بندر بو شهر منتقل می‌شود که با راه‌اندازی خط منظم کانتینری بین بندر بو شهر و جبل‌علی، کالا مستقیماً به بو شهر می‌رود و تخلیه می‌شود و اینگونه در کوتاه‌ترین زمان ممکن جابجایی، صورت می‌گیرد.

خشکی‌های پی در پی، سیستان و بلوچستان را به یکی از کم بارش ترین استان‌های کشور تبدیل کرده است

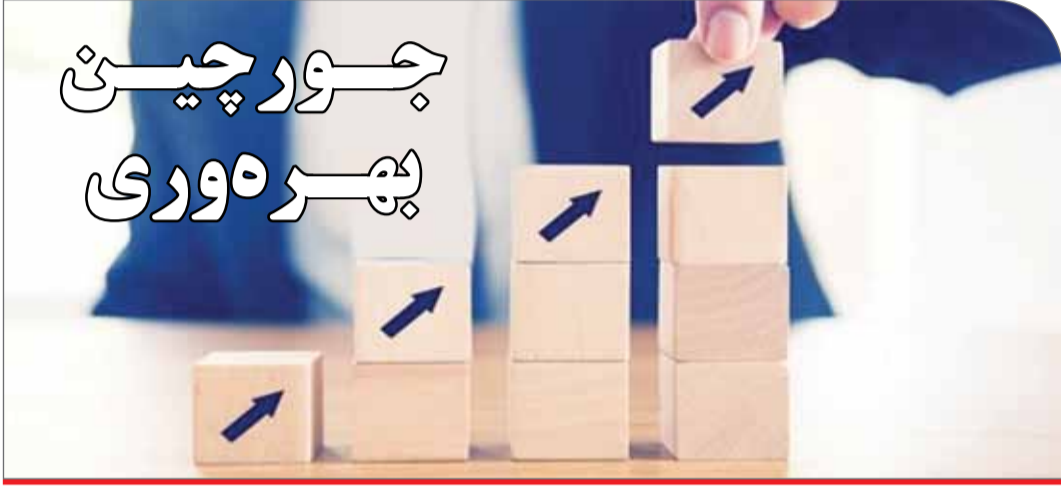
سخن پایانی

پس از سال‌ها سکوت پیرامون خشکسالی پی‌درپی رودخانه هیرمند، شماری از مردم سیستان و بلوچستان در حضور مدیرکل دفتر رودخانه‌های مرزی و منابع آب مشترک وزارت نیرو در مصلاي زابل، سکوت خود را شکستند و صدای آنان از طریق رسانه‌ها انعکاس داده شد و این موضوع به محور صحبت‌های رئیس جمهوری در جلسه هیات دولت تبدیل شد، به طوری که رئیس‌جمهوری در این جلسه به وزرای امور خارجه و نیرو و نماینده ویژه رئیس‌جمهوری در امور افغانستان، ماموریت داد با توجه به اهمیت حقایق ایران از رود هیرمند، این مسئله را به طور ویژه و با جدیت پیگیری کنند. حال باید منتظر بود و دید دستورات و پیگیری مسئولان به کجا خواهد رسید و چه سرنوشتی در انتظار تنگه احد ایران که روزگاری نه چندان دور انبار غله ایران بود، خواهد بود.

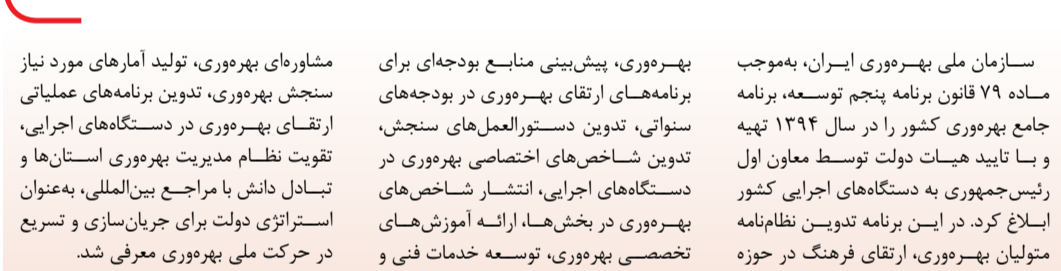
استان فارس در حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به امضای مهندس سید مصطفی هاشمی مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس و دکتر محمدمهدی علویان مهر رئیس دانشگاه صنعتی شیراز رسید. موضوع تفاهنامه عبارت از مشاوره علمی و فنی، پژوهش و آموزش در راستای رفع نیازهای شرکت شهرک‌های صنعتی استان فارس در حوزه‌های معاونت فنی و صنایع کوچک و مدیریت ایمنی، بهداشت، محیط‌زیست و انرژی است. مطالعات موردی و ارائه راه‌حل به‌منظور مدیریت هزینه، طرح‌های جامع، ارتقا کیفیت، رعایت الزامات، رویکردهای بهره‌وری و رقابت‌پذیری، توسعه علمی و آموزشی در تمامی زمینه‌ها از جمله صنایع کوچک، زیست‌محیطی، پدافند و انرژی و دامنه‌های تأمین زیر ساخت‌ها و مدیریت آنها، توصیه‌های کوتاه مدت و راهکار بلندمدت مرتبط با کارگروه‌های پژوهشی با دانشگاه که به‌صورت دستور کار پروژه‌های پژوهشی یا به‌صورت دستور کار خدمات مشاوره‌ای و آزمایشگاهی یا در قالب حمایت از پایان نامه کارشناسی ارشد و رساله دکترا به واحد پژوهشی‌اراجع خواهد شد، از دیگر موارد توافقنامه خواهد بود.

صنعت معدن تجارت

<div>مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه‌های www.smtnews.ir/about.html</div>	
<div><div> صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صنعت»</div></div>	
<div><div> مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر</div></div>	
<div><div> سر‌دبیر:عاطفه خسروی</div></div>	
<p>سازمان آگهی‌ها:۰۸۸۷۲۲۷۲۲-۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱</p> ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com	
تلفن:۰۸۲۱۹۰- (نمایر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰	
امور مشترکین:۰۸۸۷۲۲۷۲۵- روابط عمومی:۰۸۸۱۰۵۳۰۹	
توزیع و سازمان شهرستان‌ها:۰۸۸۷۲۲۷۲۵	
تهران،خیابان قائم‌مقام‌فراهانی –کوچه آزادگان شماره ۲۶- کدپستی۰۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱	
روابط عمومی: pr@smtnews.ir	
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir	
چاپخانه:انتخاب رسانه	
info@smtnews.ir	
www.smtnews.ir	
telegram.me/smtnews	
instagram.com/smtnewspaper	
tozi.smtnews@gmail.com	
روزنامه صنعت ۱ بار تهیه	عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱	عضو انجمن مدیران رسانه
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲	عضو تعاونی مطبوعات

کیفیت زندگی افراد، رفاه و سلامت هر جامعه با بهره‌وری در آن جامعه رابطه مستقیم دارد. بهره‌وری در یک جامعه، سطح زندگی مردم را بدون بالا بردن هزینه‌ها و سختی کار افزایش می‌دهد. هدف از بهره‌وری، دستیابی به مقاصدی است

سازمان ملی بهره‌وری ایران، به‌موجب ماده ۷۹ قانون برنامه پنجم توسعه، برنامه جامع بهره‌وری کشور را در سال ۱۳۹۴ تهیه و با تایید هیات دولت توسط معاون اول رئیس‌جمهوری به دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغ کرد. در این برنامه تدوین نظام‌نامه متولیان بهره‌وری، ارتقای فرهنگ در حوزه

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بهره‌وری یعنی کار آیی و اثر بخشی

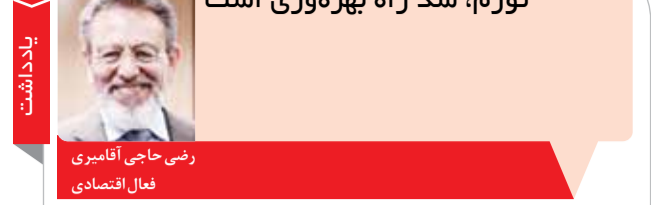
سیدحمید کلاتچی – مدیرعامل انجمن بهره‌وری ایران:
دستیابی به بهره‌وری در سطوح مختلف مدیریتی کشور علاوه بر وحدت نظر در تعریف مفهوم آن، نیازمند مقدماتی از جمله اعتماد در سطوح مختلف اجتماعی و توجه به شایسته سالاری است، لذا توجه به انتصاب مدیران بر اساس شایستگی، یک اصل است که باید هر چه

سریع‌تر به سوی آن بازگردیم و تلاش کنیم از تمام گرایش‌های سیاسی، تخصصی، قومی و مذهبی؛ فردی را که دارای ویژگی‌های مدیریتی برتر است، انتخاب کنیم. بدیهی است هنگامی که در ارتباط با مفاهیم در جامعه وحدت نظر وجود داشته باشد، به شیوه اصولی‌تر می‌توان این مفاهیم را در جامعه پیاده کرد. لذا برای دستیابی به مفهوم بهره‌وری و پیاده‌سازی آن در ابعاد مختلف اجتماعی و اقتصادی باید در ابتدا به تعریفی واحد در ارتباط با این موضوع برسیم. بهره‌وری؛ در ترکیبی از دو ویژگی اصلی است. یک موضوع به بحث ستانده و داده کالا و خدمات مرتبط است که آن را بیشتر به کارایی تعبیر می‌کنیم. بدین معنی که خروجی هر کالا و خدماتی نسبت به ورودی آن ارزش افزوده تولید کند زیرا تنها در این صورت است که می‌توان از هزینه‌ای که انجام می‌شود برداشت بیشتری داشت. به طور مثال اگر شما با دانش موجود از یک هکتار زمین ۴ تن گندم برداشت می‌کنید یا به کارگیری دانش، برداشت از این مقدار زمین را به ۵ تن افزایش دهید. ویژگی دیگر بهره‌وری به مفهوم اثربخشی اشاره دارد. بدین معنی که نتیجه مقصود را از هدف غایی که داریم به‌دست آوریم؛ بدین معنی که ممکن است برخی عملکردها از نظر کیفیت ساخت و پرداخت در سطح مطلوب باشد و حتی منجر به تولید درآمد شود اما نظام تولید به صورتی است که منجر به افزایش فاصله طبقاتی و ایجاد تورم می‌شود. در این صورت می‌توان گفت چنین نظام تولیدی، متناسب با نیازهای جامعه و استانداردهای جهانی نبوده و اثربخش نیست. به همین دلیل است که در ارتباط با بهره‌وری عنوان می‌شود کار خوب را به شیوه شایسته و خوب انجام دهید.

لازم به ذکر است که بهره‌وری شامل تمام ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و غیره می‌شود؛ به گونه‌ای که شامل شخص، خانواده، مدرسه و انواع بنگاه‌های اقتصادی و اجتماعی در سراسر جامعه‌است. در چنین حالتی بهره‌وری به نظر گرفت، روابط خارجی و داخلی اداره امور کشور مبتنی بر عقلانیت، روش‌های اصولی و استفاده بهینه از منابع این تعریف از بهره‌وری ایجاب می‌کند ثروت‌های کشور بویژه منابع تجدیدناپذیر را به شیوه درستی مدیریت کرده و ضمن مدیریت زمان، به رفاها در سطوح مختلف توجه داشته و عالمانه رفتار کنیم. بر اساس چنین تعریفی از بهره‌وری است که معتقدیم ما نباید در خصوص بهره‌وری انرژی از میان ۱۸۰ کشور رتبه ۱۶۰ را داشته باشیم یالینکه در ارتباط با بهره‌وری آب نباید سفره‌های آب زیرزمینی کشور هر سال با فرسودگی بیشتر مواجه شوند. از سوی دیگر در حوزه زیست محیطی نباید با بخش‌های متنوع از انواع الودگی‌ها مواجه باشیم. همچنین در صورتی که بخواهیم از ابعاد اجتماعی به این موضوع نگاه کنیم باλλον آمار آسیب‌های اجتماعی به معنای از دست دادن سرمایه‌های انسانی در جامعه است؛ بدین معنی که یک انسان مولد را به یک موجود بی‌کیفیت و بی‌خاصیت که مقدار زیادی هزینه برای اصلاح به بار می‌آورد، تبدیل می‌کنیم. بدیهی است که تمامی این موارد ناشی از سوء تدبیر و سوء مدیریت است که در آن برنامه‌ریزی صحیح و بهره‌وری مدنظر قرار نگرفته است.

■ اعتماد متقابل؛ پیش‌نیاز ایجاد بهره‌وری

اما نباید از یاد برد که پیش‌نیاز تمامی این موارد اعتماد متقابل مردم به مردم، مردم به دولت و نیز دولت به مردم است؛ زیرا در صورتی که این تفاهم وجود داشته باشد مردم نسبت به طرح‌ها و برنامه‌های دولت نگاه خوش‌بینانه دارند و همکاری خواهند داشت. در غیر این صورت مردم همواره تصور می‌کنند که دولت می‌خواهد از جیب آنها خرج کند و به مشکلات آنها دامن بزند. بر این اساس می‌توان گفت دامنه و عمق بهره‌وری بسیار گسترده است و از فرهنگ‌سازی و مهارت‌آموزی آغاز می‌شود و به مرحله نظام حقوق و دست‌مزد، شایسته‌سالاری و تقسیم منافع بهره‌وری در میان تمام ذی‌نفعان ختم می‌شود. به طور مثال اگر یک کارخانه با رعایت اصول بهره‌وری توانست درآمد خود را افزایش دهد این افزایش درآمد باید شامل حال تمام افراد شاغل در آن کارخانه از کارگر تا هیات‌مدیره باشد و صرفاً شامل مهره‌های اصلی و هیات‌مدیره کارخانه نشود. در این میان اگر بخواهیم ارتباطی بین شایسته‌سالاری و بهره‌وری برقرار کنیم در قالب یک مثال این موضوع را مطرح می‌کنیم.

تورم، سد راه بهره‌وری است

رضی حاجی آقامیری فعال اقتصادی

تورمی که امروز بازار شاهد آن است، ناشی از سیاست‌های اقتصادی دولتی در تمام ادوار گذشته است. باید توجه داشت تورم یکی از عوامل مهم مخرب اقتصاد و مانع اصلی رشد و بهره‌وری در جامعه است. به‌دلیل وجود تورم و گرانی تحمیل‌شده به بازار، بدیهی است که نمی‌توان از تمام بسترها، منابع و امکانات موجود نهایت استفاده را برد. باید تاکید کرد زمانی که شرایط اقتصادی با افزایش نرخ تورم و کاهش افسارگسیخته ارزش پول ملی در حال نوعی فروپاشی است، بررسی بهره‌وری در این زمان محلی از اعراب ندارد. به‌عبارت دیگر، افزایش نرخ تمام‌شده کالای تولیدشده در پی مشکلات و محدودیت‌های تجارت خارجی و سیاست‌های دولت و رشد فزاینده نرخ تورم، در نقطه مقابل افزایش بهره‌وری قرار دارد.

توسعه صادرات مهم‌ترین شاخص و معیار بهره‌وری در تجارت خارجی است که علاوه بر ارزآوری بر توسعه اقتصاد نیز موثر است. برای ارزیابی میزان بهره‌وری نقطه شروعی را باید در نظر گرفت و برنامه‌ریزی برای رسیدن به هدفی مشخص را مورد توجه قرار داد؛ از طرفی دیگر میزان دستیابی به نتیجه را به نتيجه تا با نهاده‌هایی که برای به‌دست آوردن آن نتیجه در نظر گرفته شده باید سنجید، نیاز به شرایطی با حداقل ثبات داریم. به این معنا که در قدم نخست به سطحی از ثبات رسیده و پس از آن با انجام اقدامات مناسب، به پیشرفت مطلوب دست یابیم. اما این بررسی مطرح است که بهره‌وری در تولید و تجارت داخلی مورد نظر ما است یا تولید و صادرات.

اگر بخواهیم درساره بهره‌وری در مباحث تجارت خارجی صحبت کنیم، باید میزان صادرات کشور را مورد بررسی قرار دهیم. در چند سال اخیر بنا بر مشکلات مختلفی از جمله تحریم و در نتیجه اشرف نداشتن به هزینه‌های مربوط به آن، بهره‌وری در فعالیت‌های صادراتی ایران را نمی‌توان به‌دقت مورد سنجش قرار داد. علاوه بر آنکه صادرات توسعه چندانی نداشته است، چرا که حتی اگر صادرکنندگان با تمام مشقت‌ها و پیچیدگی‌ها اقدام به صادرات می‌کردند، بازگشت پول حاصل از آن به‌دلیل مشکلات بانکی و تحریم‌ها با چالش‌ها و هزینه‌های گزافی انجام شده است. بنا بر تمام شرایطی که پیش‌تر ذکر شد، در عمل فعالیتی به‌عنوان صادرات به‌طور رسمی در این مدت انجام نشده که بتوان درباره بهره‌وری آن صحبت کرد. به‌عبارتی دیگر براساس تعریف بهره‌وری که ابتدا ذکر شد، در امر صادرات هیچ شرایط و موقعیت مستحکم و قابل‌اعتمادی نداشته و نداریم که بتوانیم بهره‌وری در این عرصه را رصد کنیم. همچنین از سویی دیگر باید در نظر داشت بررسی بهره‌وری در شرایطی ممکن است که جاده‌ای برای رشد و توسعه وجود داشته حتی اگر همراه با دست‌انداز باشد. در صورت وجود این‌چنین راهی، ابتکار عمل افراد، میزان بهره‌وری فعالیت آنها را معین می‌کند. وقتی ما در شرایطی از تحریم قرار داریم که گذشته از حاشیه‌های آن، ورود کالای ایرانی به برخی از اهداف مهم صادراتی ممنوع یا با مشکلات جدی روبه‌رو است، برای فعالیت‌های صادراتی در کشور هیچ مسیری و جاده‌ای وجود ندارد که فعالیت‌ها، خلایق‌ها و حتی تلاش‌ها را موردبررسی قرار داده و بتوان آن را همراه با بهره‌وری یا بدون آن توصیف کرد. از سوی دیگر تجارت داخلی و خارجی ۲ حلقه وابسته به هم هستند. مواردی از جمله تولید و نظام توزیع، اجزای اصلی تجارت داخلی محسوب می‌شوند، همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، به‌دلیل وجود تحریم‌ها و تبعات ناشی از آن که کاهش پول ملی از اهم آن به حساب می‌آید و برخی تنش‌های سیاسی، نتهن‌ها صادرات بلکه واردات کشور نیز دچار مشکل شده است. در نگاه نخست شاید به‌نظر برسد که این اختلال بر بازارهای داخلی تأثیر نخواهد داشت که چنین نیست. بیشتر محصولات وارداتی یا کالاهای سرمایه‌ای و مواد اولیه، تولیدات کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی را شامل می‌شوند یا کالای مصرفی نهایی است که در بازار داخلی توده مردم به آنها نیاز دارند، از این‌رو می‌توان گفت تجارت خارجی، تأثیر مستقیمی بر تجارت داخلی کشور دارد و به‌دلیل وجود تنش‌های مختلف خارجی در سال‌های اخیر، شاهد نوسانات مدام و تأثیرگذاری در بازار داخلی بودیم. بنابراین در بررسی بهره‌وری و استفاده از منابع و امکانات موجود در تجارت داخلی هم، نمی‌توان نکات مثبتی را مشاهده کرد. از دیگر ابعاد مهم بهره‌وری، استفاده از ظرفیت‌های موجود نیروی کار است. به نظر می‌رسد تا کنون در استفاده از نیروی انسانی که می‌تواند در این امر حائز اهمیت بسزایی باشد، کامیاب نبوده‌ایم. امروز نیروی انسانی کارآمد از بازار، بنا به دلایل مختلف و شرایط نامناسب اقتصادی و اجتماعی در حال خارج شدن است. از سویی دیگر در سال‌های اخیر تربیت نیروی انسانی و به‌کار بردن نیروی کارآزموده در عرصه تولید و تجارت نیز به‌درستی انجام نشده است. از این‌رو در بسیاری از مشاغل و جایگاه‌های تخصصی نیز دچار ضعف و خلأ هستیم. باید تاکید کرد مشکل اقتصادی فعلی کشور، بیمار است و تنها راهکار بهبود شرایط، باز شدن مسیرهای معاملی و راه‌هایی است که اقتصاد کشور بتواند در فضایی آرام و آزاد به حرکت خود ادامه دهد. به نظر می‌رسد در حال حاضر بسترهایی که فعالیت‌های اقتصادی بتوانند در آرامش بر آنها حرکت کنند، در کشور مهیا نیست و این شرایط بر تمامی حلقه‌های تجارت و بازار اثر گذار است. تازمانی که این بسترها مهیا نشده و راهکارهای مناسبی برای رفع چالش‌های فعلی تدوین و اجرایی نشود، به افزایش بهره‌وری اقتصادی در تجارت داخلی و خارجی نمی‌توان امیدوار بود. کارشناسان اقتصادی معتقدند یکی از پیشنهاداتی که می‌توان به‌عنوان راهکار برای برون‌رفت از مشکلات اقتصادی در نظر گرفت، اصلاح روابط خارجی و شرایط اجتماعی داخلی است. وی ادامه داد: زمانی که بتوان با سهولت بیشتری صادرات انجام داد و ارز حاصل از صادرات را وارد کشور کرد، مواد اولیه تولیدات داخلی و همچنین کالاهای نهایی موردنیاز کشور وارد شود و با سیاست‌های صحیح بتوان جلوی کاهش ارزش پول ملی را گرفت، در این شرایط می‌توان به‌رفع مشکلات فعلی، دستیابی به ثبات و در نهایت بهره‌وری اقتصادی و تجاری کشور امیدوار بود.

تدوین بر نامه جامع بهر هوری کشور

سازمان ملی بهره‌وری ایران، به‌موجب ماده ۷۹ قانون برنامه پنجم توسعه، برنامه جامع بهره‌وری کشور را در سال ۱۳۹۴ تهیه و با تایید هیات دولت توسط معاون اول رئیس‌جمهوری به دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغ کرد. در این برنامه تدوین نظام‌نامه متولیان بهره‌وری، ارتقای فرهنگ در حوزه بهره‌وری، پیش‌بینی منابع بودجه‌ای برای برنامه‌های ارتقای بهره‌وری در بودجه‌های سننواتی، تدوین دستورالعمل‌های سنجش، تدوین شاخص‌های اختصاصی بهره‌وری در دستگاه‌های اجرایی، انتشار شاخص‌های بهره‌وری در بخش‌ها، ارائه آموزش‌های تخصصی بهره‌وری، توسعه خدمات فنی و مشاوره‌های بهره‌وری، تولید آمارهای مورد نیاز سنجش بهره‌وری، تدوین برنامه‌های عملیاتی ارتقای بهره‌وری در دستگاه‌های اجرایی، تقویت نظام مدیریت بهره‌وری استان‌ها و تبادل دانش با مراجه بین‌المللی، به‌عنوان استراتژی دولت برای جریان‌سازی و تسریع در حرکت ملی بهره‌وری معرفی شد. از سوی دیگر، با ابلاغ برنامه ششم توسعه و تعیین نقش دستگاه‌های اجرایی کشور برای استقرار چرخه بهره‌وری در واحدهای ستادی و عملیاتی‌که تقویت‌کننده اهداف و اقدامات اجرایی تکلیفی در برنامه جامع بهره‌وری کشور است، الگوی جدیدی مبنی بر رویکرد مسئله‌محور برای پیشبرد این اهداف طراحی و باعنوان راهنمای اجرایی ماده ۵ قانون برنامه ششم در سال ۱۳۹۷ از سوی سازمان ملی بهره‌وری ایران تهیه و ابلاغ شد. بدین ترتیب، دستگاه‌های اجرایی کشور می‌توانند با طی ۱۰ گام از مراحل نهادسازی و ایجاد ساختار و ارکان بهره‌وری در واحدهای ستادی و عملیاتی خود، تعیین اهداف و اولویت‌های اجرایی و شناسایی مسائل بهره‌وری؛عوامل محرک و بازدارنده برای دستیابی به اهداف، ریشه‌یابی مسائل و تدوین اقدامات اساسی متعاقب آن برنامه‌های عملیاتی ارتقای بهره‌وری، پایش و ارزیابی برنامه‌ها و تکرار مجدد چرخه بهره‌وری برای بهبود مستمر به استقرار چرخه بهره‌وری مبادرت ورزند.